

Dr. S. J. ZUBRZYCKI

SKARB
ARCHITEKTURY
W POLSCE
II.

BI-12 472 n

SKARB
ARCHITEKTURY w POLSCE.

LE TRÉSOR
DE L'ARCHITECTURE EN POLOGNE.

II.

472 n

BI-12

TOM II.

100 TABLIC

OD L. 101 DO L. 200

S KARB
ARCHITEKTURY
w POLSCE

KRAKÓW.

NAKLAD WŁASNY.

TOM I
100 TABLIC
OD L. 101 DO L. 150

**Biblioteka i Ośrodek Informacji
Instytutu Historii Architektury,
Sztuki i Techniki**

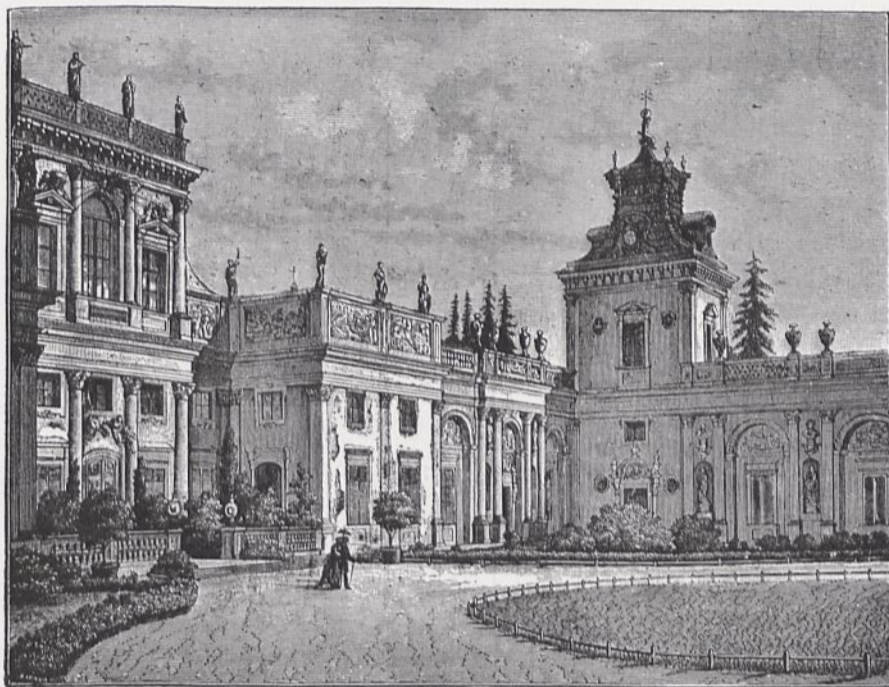
BI-12

472 m

POLITECHNIKA WROCŁAWSKA
WYDZIAŁ ARCHITEKTURY
KATEDRA HISTORII
ARCHITEKTURY POLSKIEJ

NR. INW. 472 m

BI-12

PAŁAC JANA III. W WILANOWIE. ARCHITEKT JÓZEF BELLOTTI.

SKARB ARCHITEKTURY W POLSCE.

TRÉSOR DE L'ARCHITECTURE EN POLOGNE.

TOM II.

SPIS TABLIC:

- Obudowa drzwi i bramy wjazdowej do zamku piastowego w Brzegu. XVI. w.
- Kaplica murowana w Jordanowie i szereg domów w rynku tamże.
- Domy ze szczytami w Jordanowie. Podcienia w Krośnie.
- Kopułka drewniana nad kapliczką i wieża drewniana w Jadownikach do tabl. XXXVI. Tulejka nad kaplicą w Jordanowie do tab. 102.
- Drzwi dębowe w kolegiacie Opatowskiej. Drzwi romańskie z kościoła św. Piotra w Sandomierzu.
- Ostatni dom z podcieniem z Leszna. Pierzeja domów drewnianych z Krościenka nad Dunajcem.

Liczba tabl.
(Table)

101

102

103

104

105

106

TABLES.

- Portail et porte du château à Brzeg (Brieg Silésie).
- Chapelle en maçonnerie près de l'église, et maisons du marché à Jordanów.
- Maisons de bois avec façade et halles couvertes de bois à Jordanów.
- Coupole en bois sur chapelle en bois, et tour de bois à Jadowniki (table XXXVI.) Aiguille sur la chapelle à Jordanów.
- Porte de chêne dans l'église à Opatów. Porte romane de l'église St Pierre à Sandomir.
- La dernière maison avec halles couvertes à Leszno. (Lissa) près de Posen. Rangée de maisons de bois à Krościenko, sur le Dunajec.

	Liczba tabl. (Table)	
Schody i drzwi Gdańskie z pałacu w Krzeszowicach XVI. w.	107	Escaliers et portes autrefois à Dantzic, aujourd'hui au palais de Krzeszowice.
Przeziernik z bramy. Tarcza do zamku i kołatka z kościoła O. O. Franciszkanów w Krośnie.	108	Lunette dans le portail et serrure de l'église des Franciscains à Krosno.
Odrzwia, krata i część słuchalni z kaplicy hr. Potockich w katedrze w Gnieźnie XVII. w. Styl barokowy.	109	Grille, portail et confessionnal de la chapelle des Potocki dans la cathédrale de Gnesne XVII ^e siècle. Style baroque.
Przednia i tylna część ławki królewskiej w kolegiacie Opatowskiej. Styl barokowy.	110	Le banc des rois dans l'église à Opatów. Vue en face et par derrière. Style baroque.
Główna część wystawy przedniej ratusza w Poznaniu. Styl odrodzenia XVI, w. do tabl. XCII.	111	Partie principale de la façade de l'hôtel de ville à Posen. Style de la Renaissance. XVI ^e s. (table XCII).
Szczegóły z głównych odrzwi do kościoła św. Jana na Śródce koło Poznania XII. w.	112	Détails du portail de l'église St Jean à Posen XII ^e siècle. Chapiteaux.
Kościół P. P. Brygidek w Gdańsku XVI. w.	113	L'église de St ^e Brigitte à Dantzick. XVI ^e siècle.
Odrzwia w stylu odrodzenia z odcieniem baroku na domu w Krośnie. Ciborium barokowe z kościoła O. O. Dominikanów w Tarnobrzegu z r. 1761.	114	Portail en style de la Renaissance avec un peu de baroque, d'une maison à Krosno. Tabernacle baroque de l'église des Dominicains à Tarnobrzeg de l'année 1761.
Kościół drewniany w Gromniku obok Tarnowa.	115	L'église de bois à Gromnik près Tarnów.
Narożna głowica z prawego słupa z kościoła św. Wincentego koło Wrocławia, styl romański XIII. w. Szczegół słupa z podcieni kamienicy w Lesznie do tabl. 106.	116	Chapiteau de la colonne angulaire droite du portail de l'église St Etienne à Breslau. Style roman. XII ^e siècle. Détail de la colonne de la halle couverte d'une maison à Lissa (table 106).
Ratusz dawny na rynku głównym w Krakowie.	117	Hôtel de ville sur la grand' place à Cracovie (démoli).
Kościół św. Jakóba w Sandomierzu XIV. w.	118	L'église St Jacques à Sandomir XIV ^e siècle.
Domy o 2 i 3 oknach w Gdańsku. Styl barokowy.	119	Maison à deux et à trois fenêtres à Dantzick. Style baroque.
Attyka »Szarej kamienicy w Krakowie«. Domy ze szczytami i podcieniami w Lesznie.	120	Attique d'une maison de la Grand' Place à Cracovie. Maisons avec faites et halles couvertes à Lissa (Possen).
Kościół W. W. Świętych w Krakowie (zburzony dawno) do tabl. LXV.	121	Église de Tous les Saints à Cracovie (démolie depuis longtemps (table LXV).
Kościół O. O. Dominikanów w Krakowie do tabl. XXVII., XXVIII. i LXV.	122	Église des Dominicains à Cracovie (tables XXVII., XXVIII. et LXV).
Podcienia z Kopyczyniec koło Trembowli.	123	Halles couvertes et anciennes maisons à Kopyczyńce, près de Trembowla (Podolie).
Zamek w Baranowie XVI. i XVII. w. Styl odrodzenia.	124	Château à Baranów (Galicie) XVI ^e et XVII ^e siècle. Style Renaissance.

	Liczba tabl. (Table)	
Szczyt z kościoła księży kanoników regularnych w Czerwińsku nad Wisłą XII. w. Zawiasa drzwi z kościoła w Komborni do tabl. 126.	125	Pignon de l'église des Chanoines réguliers, en style roman, à Czerwińsk sur la Vistule. XII ^e siècle. Peinture de la porte de l'église à Combornia (table 126).
Krata w stylu barokowym z kaplicy w Podkaminie. Zawiasa drzwi z kościoła w Komborni do tabl. 125.	126	Grille en style baroque de la chapelle à Podkaminie. Peinture de la porte de l'église à Combornia (table 125).
Stary kościół modrzewiowy w Rabce XVII. w.	127	Ancienne église de bois de mélèze à Rabka. XVII ^e siècle.
Stary kościół modrzewiowy w Skomielnej XVII. w.	128	Ancienne église de bois de mélèze à Skomielna. XVII ^e siècle.
Stara fara w Lublinie. Chrzcielnica brązowa. Tablica erekcyjna. Zacheuszek żelazny z lampką XIII. w. Okucie srebrne z mszału XVII. w.	129	Ancienne église paroissiale à Lublin, dans le royaume de Pologne. Baptistère de bronze. Tableau de l'érection. Divers détails du XIII ^e et du XVII ^e s.
Ołtarz z bocznej kaplicy, grobowiec przy W. Ołtarzu z kościoła w Kraśniku XVI. w.	130	Autel de la chapelle latérale. Tombeau près du maître — autel dans l'église de Kraśnik (Pologne). XVI ^e siècle.
Wspaniały refektarz w Oliwie pod Gdańskiem.	131	Magnifique réfectoire à Oliva, près Dantzick.
Sterczyny i szczyt przedni kościoła O.O. Franciszkanów w Krośnie. Szczyt od strony części kapł. kościoła parafjalnego w Krośnie.	132	Pignon principal et détails dans l'église des Franciscains à Krosno (Galicie). Pignon du côté du presbytère de l'église paroissiale à Krosno.
Starożytna cerkiew w Rozdole obok Drohobycza.	133	Église grecque très ancienne, en bois, à Rozdół, près Drohobycz. (Podolie).
Rzut poziomy sali jednosłupowej i sali herbowej, wspornik gipsowy, z klasztoru Brygidek w Lublinie. Sala jednosłupowa i zworniki z XVII. w. z klasztoru Dominikańskiego w Lublinie.	134	Plans des salles avec une colonne du doître de St. Brigitte à Lublin. Console en gypse et clefs du XVII ^e s.
Kościół parafjalny w Chodlu (Lubelskie) XVI. w.	135	Église paroissiale à Chodle près Lublin (Pologne). XVI ^e siècle.
Grobowiec św. Wojciecha w katedrze gnieźnieńskiej, styl barokowy XVII. w.	136	Tombeau de St. Albert dans la cathédrale de Gnesne (Pologne) style baroque, XVII ^e s.
Brama główna do zamku w Wiśniczu XVI. w. do tabl. LXXXIII.	137	Porte principale du château à Wiśnicz (Galicie) XVI ^e s. (table LXXXIII).
Szczyty kościoła parafjalnego w Bydgoszczy do tabl. 144.	138	Pignons de l'église paroissiale à Bromberg (table 144).
Szczyt kościoła w Ciechanowie. Szczyt domu Psalterzystów w Poznaniu XVI. w. Styl nadwiślański.	139	Pignon de l'église à Ciechanów. Pignon de la maison dite »Psalterie« à Posen. XVI ^e s. Style »de la Vistule«.
Pałac Kazanowskich nad Wisłą w Warszawie XVII. w.	140	Palais de Kazanowski, sur la Vistule, à Varsovie. XVII ^e siècle.
Dawny zamek królewski w Warszawie.	141	Ancien château des rois à Varsovie.

IV

	Liczba tabl. (Table)	
Pałac Brylowski w Warszawie. Dom Towarzystwa Przyjaciół nauk w Warszawie.	142	Palais de Brühl à Varsovie. Maison de la Société des »Amis des Etudes« à Varsovie.
Kościół parafjalny w Chodlu do tabl. 135. Kościół P. Marji w Lublinie XV. w.	143	Église paroissiale à Chodle, près de Lublin (table CXXXV). Eglise de Notre-Dame, à Lublin. XV ^e . siècle.
Wieża kościoła w Czerwińsku do tabl. 125. Kościół parafjalny w Bydgoszczy do tabl. 138.	144	Tours de l'église à Czerwińsk (table CXXXVIII). Eglise paroissiale à Bydgoszcz. (table 138).
Kościół Marjacki w Krakowie.	145	Église de Notre-Dame à Cracovie.
Filary międzynawowe z przyporami z XIV. w. z kościoła P. Marji, z katedry na Wawelu, z kościoła O. O. Dominikanów i z kościoła św. Katarzyny w Krakowie.	146	Plans des piliers entre les nefs avec supports, du XIV ^e s. de l'église Notre-Dame, de la cathédrale à Vavel, de l'église des Dominicains et de l'église S ^{te} Catherine, à Cracovie.
Kościół w Rombiniu (Ks. Poznańskie). Kościół parafjalny w Gidlach.	147	Église à Rombin (Posen). Eglise paroissiale à Gidle (Pologne).
Stare domy z podcieniami w Piotrkowie. Szczegół nadproża drzewianego z Krakowa.	148	Anciennes maisons en bois avec halles couvertes à Piotrków (Pologne). Détail du dessus de porte.
Drzwi zakrystji z kościoła w Komborni. Krata ozdobna z kościoła O. O. Dominikanów w Podkamieniu do tabl. 126.	149	Porte de la sacristie à l'église de Combornia. Grille décorée de l'église des Dominicains à Podkamień (table CXXVI).
Kościół O. O. Dominikanów we Lwowie XVIII. w. Styl barokowy.	150	Église des Dominicains à Léopol XVIII ^e s. Style baroque.
Kościół w Bóbrce koło Krosna do tabl. XCV.	151	Église à Bóbrka, près Krosno (table XCV).
Cerkiew św. Jerzego w Drohobyczu. Przekrój cerkwi w Rozdole do tabl. 133.	152	Église grecque en bois, à St.-Georges, près Drohobycz. Coupe de l'église grecque à Rozdół (table CXXXIII).
Katedra we Lwowie.	153	Cathédrale à Lemberg (Léopol).
Kościół św. Krzyża w Warszawie. »Marywil« w Warszawie.	154	Église S ^{te} Croix à Varsovie. »Marieville« à Varsovie.
Kościół O. O. Franciszkanów w Poznaniu XVII. w. Styl barokowy. Dom w Brzegu.	155	Église des Franciscains à Posen. XVII ^e s. Style baroque. Maison à Brzeg (Silésie).
Ratusz w Sandomierzu w. XIII. do tabl. XIV. Portal do kościoła św. Jakóba w Sandomierzu do tabl. 118.	156	Maison de ville à Sandomir XIII ^e s. (table XIV.) Porte de l'église St Jacques à Sandomir (table CXVIII.).
Drzwi Płockie w Nowogrodzie Wielkim XII. w.	157-158	Vantaux de la porte de Płock à Nowogród Wielki. XII ^e s.
Drzwi Gnieźnieńskie XII. w.	159-160	Vantaux de la grande porte à Gnesen.. XII ^e s.
Kapitułarz w klasztorze po-cysterskim w Sulejowie XIII. w.	161	Salle du Chapitre au couvent des Cisterciens à Sulejów (Pologne) XIII ^e s.
Krzyże ozdobne na Litwie.	162	Croix décorées en Lithuanie.

	Liczba tabl. (Table)	
Krzyże ozdobne na Litwie.	163	Croix décorées en Lithuanie.
Szczyt z kościoła parafjalnego w Zatorze.	164	Pignon de l'église paroissiale à Zator, sur la Vistule.
Portal do Kaplicy Oświęcimów w Krośnie.	165	Grand portail de la chapelle d'Oświęcim à Krosno.
Krata ozdobna z kaplicy Oświęcimów w Krośnie, styl odrodzenia. Krata z okna biblioteki w klasztorze O.O. Dominikanów w Podkamieniu (do tabl. 126 i 149).	166	Grille décorée de la chapelle d'Oświęcim à Krosno. Style Renaissance. Grille de la fenêtre de la bibliothèque au couvent des Dominicains à Podkamień (Galicie) (tables CXXVI. et CXLIX).
Szczyt z kościoła Bożego Ciała w Krakowie.	167	Pignon de l'église du Saint-Sacrement à Cracovie.
Dom Biskupów nad Wisłą w Kazimierzu Dolnym.	168	Palais épiscopal, à Kazimierz Dolny, sur la Vistule.
Dwór w Jakóbowicach XVI. w. styl odrodzenia. Główna brama zamku Kieleckiego.	169	Maison de campagne à Jakóbowice XVI ^e s. Style Renaissance. Porte principale du château à Kielce.
Zamek Krzyżtopór w Ujeździe koło Sandomierza XVII. w. Portal zamku Kieleckiego.	170	Château de Krzyżtopór à Ujazd près Sandomir. XVII ^e s. Porte du château à Kielce.
Stara wieża ratuszowa i baszta muru miejskiego w Wieluniu.	171	Vieille tour de l'hôtel de ville et bastion de la fortification à Wieluń (Pologne)
Kościół św. Anny i kościół św. Franciszka w Wilnie.	172	Église Ste Anne et église St François à Vilno.
Okno z zamku w Piotrkowie. Okno z dzwonnicy w Krośnie.	173	Fenêtre de château à Piotrków. Fenêtre du campanille à Krosno.
Kolegjata w Łowiczu. Głowice z kościoła Opactwa Sulejowskiego XIII. w.	174	Église collégiale à Łowicz. Chapiteaux de l'église de l'abbaye à Sulejów. XIII ^e s.
Kaplica Matki Boskiej Ostrobramskiej w Wilnie.	175	Chapelle de Notre-Dame d' »Ostrobrama« à Vilno.
Szczyt kościoła w Czernicach. Szczyt kościoła w Będkowie.	176	Pignon de l'église à Czernice. Pignon de l'église à Będków.
Szczyty kościołów: św. Anny w Głogowie, Bożego Ciała i św. Wojciecha we Wrocławiu XV. w.	177	Pignons des églises: Ste Anne à Głogów, du Saint Sacrement et de St Albert à Breslau. XV ^e s.
Kościół w Miłobądziu (Kaszuby).	178	L'église á Miłobądz (Poméranie).
Miasto Łowicz, ze starego miedziorytu.	179	La ville de Łowicz d' après une ancienne gravure.
Katedra gr. kat. św. Jerzego we Lwowie. Styl barokowy.	180	Cathédrale grecque de St Georges à Léopol. Style baroque.
Opactwo w Peplinie w Pomeracji XIII. w. Styl nadwiślański.	181	Abbaye à Peplin (Poméranie) XIII ^e s. Style gothique.
Kościół P. Marji w Warszawie XV. w. — Kościół w Piotrkowicach, powiat Stobnicki XV. w.	182	Église de Notre-Dame à Varsovie. XV ^e s. Église à Piotrkowice, près Stobnice (Pologne) XV ^e s.
Odrzwia zamku w Piotrkowie trybunalskim.	183	Porte du château à Piotrków près Varsovie.
Szczyt zachodni z kościoła O.O. Dominikanów w Krakowie. Styl nadwiślański.	184	Pignon occidental de l'église des Dominicains à Cracovie. Style »de la Vistule«.

VI

	Liczba tabl. (Table)	
Cerkiew św. Jura w Drohobyczu. XVI. w. Dzwonnica tamże.	185	Église grecque de St. Georges à Drohobycz. XVI ^e s. Clocher de la dite église.
Szczyt kościoła w Steblewie na Kaszubach. Kościół z Trutenowa. Styl nadwiślański.	186	Pignon d'église à Steblewo (Stüblau) — Poméranie. Église à Trutenów (Trutenau) — Style »de la Vistule«.
Kościół w Pruszczu na Kaszubach. Kościół z Oleśny, Szląsk. Styl nadwiślański.	187	Église à Pruszcz (Praust) — Poméranie. Eglise à Olesno (Silésie). Style »de la Vistule«.
Słuchalnia z kościoła św. Jana w Warszawie. Styl barokowy XVIII. w. Figura św. Jana Nepomucena w Tłustem XVIII. w.	188	Confessionnal de l'église de St. Jean à Varsovie. Style baroque XVIII ^e s. Statue de St. Jean Népomucène, près du chemin de Tłuste (Podolie) XVIII ^e s.
Kościół drewniany w Siedliskach (zburzony).	189	Église en bois à Siedliska (Galicie) (démolie).
Rzeźba z pomnika Filipa Kallimacha w kościele O.O. Dominikanów w Krakowie XV. w.	190	Bas — relief du tombeau de Philippe Callimach dans l'église des Dominicains, à Cracovie XV ^e s.
Szczyt z »Collegium Iagellonicum« w Krakowie. Styl nadwiślański.	191	Pignon du »Collegium Iagellonicum« à Cracovie. Style »de la Vistule«.
Kościół św. Anny w Kazimierzu lubelskim nad Wisłą.	192	Église de S ^{te} Anne à Kazmierz près Lublin, sur la Vistule.
Kościół w Makowie koło Łomży XIII. w. Styl nadwiślański.	193	Église à Maków, près de Łomża (Pologne). XIII ^e s. Style »de la Vistule«.
Kościół w Makowie koło Łomży.	194	idem.
Brama krakowska w Warszawie. Głowice z Czerwińska. Szczegół z monstracji. Zamek Lanckoroński. Kościół w Osyczku na Kaszubach. Okucie drzwi z kościoła św. Anny w Lublinie.	195	Porte de Cracovie à Varsovie. Chapiteau de Czerwińsk. Détail d'ostensoir. Château à Lanckorona. Église à Osycz (Wossitz) Poméranie. Penture de l'église S ^{te} Anne à Lublin.
Drzwi żelazne z kościoła w Drohobyczu.	196	Vantaux de fer dans l'église de Drohobycz (Galicie).
Zdobienie kraty przed kaplicą Zygmontowską na Wawelu. Szczegół zwieńczenia wieży kościoła Franciszkanów w Poznaniu.	197	Décoration de la grille devant la chapelle des Sigismond, à la cathédrale de Cracovie. Détail de la tour de l'église des Franciscains à Posen.
Okno z kaplicy Zygmontowskiej na Wawelu. Okno i drzwi główne z kościoła św. Piotra w Krakowie.	198	Fenêtre de la chapelle de Sigismond dans la cathédrale de Cracovie. Fenêtre et porte de l'église de St. Pierre à Cracovie XVII ^e s.
Szczegół przedniej wystawy ratusza w Buczaczu.	199	Détail d'une partie de la façade de l'hôtel de ville à Buczacz (Podolie).
Katedra we Włocławku na Kujawach przed odbudowaniem.	200	Cathédrale à Włocławek, près Varsovie, avant la restauration.

SPROSTOWANIA.

W tomie I. »Skarbu« zaszła omyłka na tablicy XCVII., gdzie wieża (po lewej) nie w Gostyniu, ale jest w Grodzisku (Księstwo Poznańskie) do tabl. XCI.

W tomie II. na tabl. 125 ma być kościół w »Czerwińsku« — a nie w »Czermińsku«.

Na tabl. 152 Przekrój cerkwi w Rozdole odnosi się do tabl. 133 nie 136, zaś na tabl. 152 widok po lewej wyobraża cerkiew Św. Jerzego w Drohobyczu do tabl. 185.

Na tabl. 172 ma być »po-Bernardyński« zamiast po-Bernadyński.

Wojciech Krzyżak był budowniczym tylko kościoła Ś-tej Anny.

Na tabl. 173 ostatni wiersz po lewej ręce ma być »staraniem Michała Warzyckiego« zamiast Narzyckiego (do tabl. 183.).

ERRATA.

Dans le tome Ier du »Trésor«, à la table XCVII., la tour n'est pas à Gostyń, mais à Grodzisko — (Posen) table XCI.

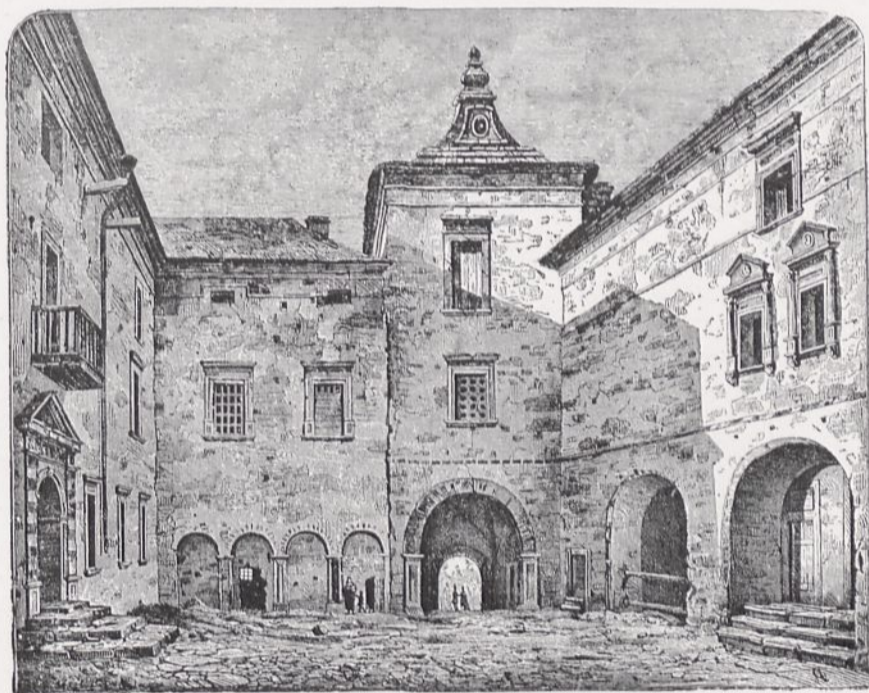
Dans le tome II., à la table 125, lisez: l'église à »Czerwińsk« — et non à »Czermińsk«.

À la table 152, coupe de l'église grecque à Rozdół, lisez: table 133 et non 136, mais pourtant à la table 152, la vue à gauche représente l'église grecque de St Georges, à Drohobycz, (table 185).

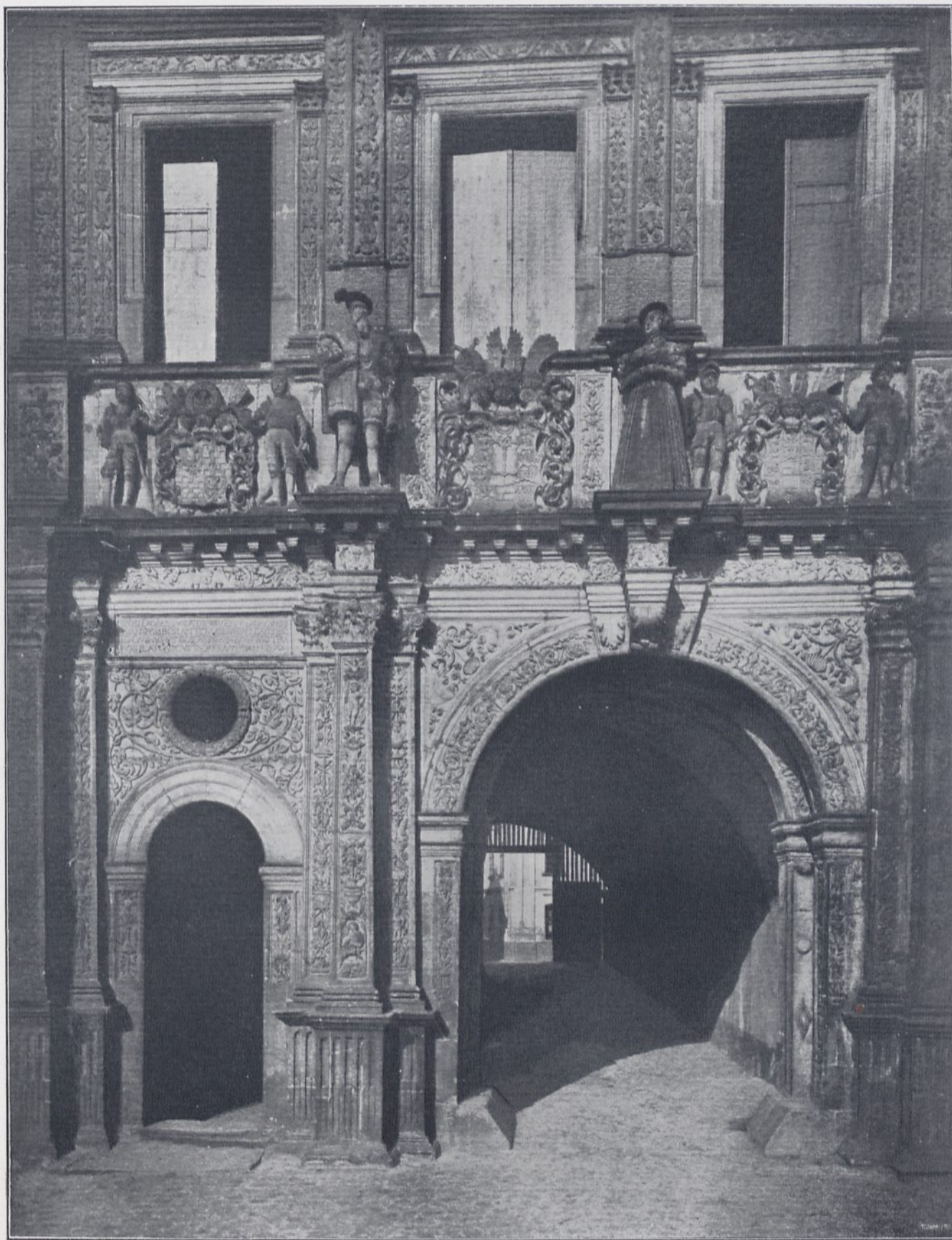
À la table 172 lisez: »après les Bernardins«.

Albert Krzyżak est seulement l'architecte de l'église Ste Anne.

À la table 173, dernière ligne à gauche, lisez: par les soins de Michel Warzycki, au lieu de Narzycki (table 183.).

ZAMEK JANA III. W OLESKU (OD PODWÓRZA).

OBUDOWA DRZWI I BRAMY WJAZDOWEJ DO ZAMKU PIASTOWEGO W BRZEGU—
Z R. 1552. (DAWNEJ SIEDZIBY KSIĄŻĄT LIGNICKICH.)
ARCHITEKCI: JAKÓB BAAR Z MEDJOLANU I BERNARD NIURON Z LUGANO.

KAPLICA MUROWANA PRZY KOŚCIELE DREWNIANYM
W JORDANOWIE.

(ZDJĘCIE WŁASNE).

WIDOK SZEREGU DOMÓW Z RYNKU MIASTECZKA JORDANOWA
(KOŁO SUCHEJ).

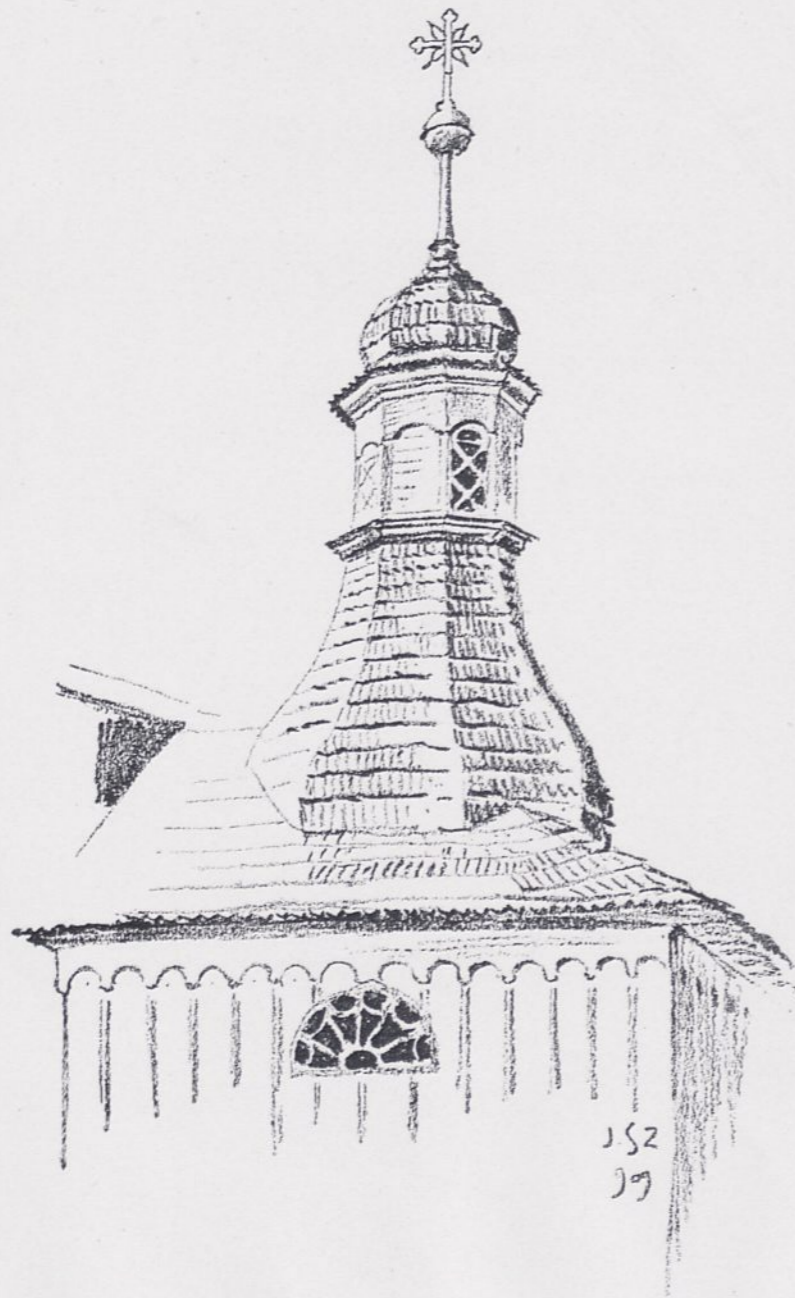

DOM Z GANECZKIEM POD SZCZYTEM I DOM ZE SZCZYTEM UCIĘTYM
W JORDANOWIE — W RYNKU.

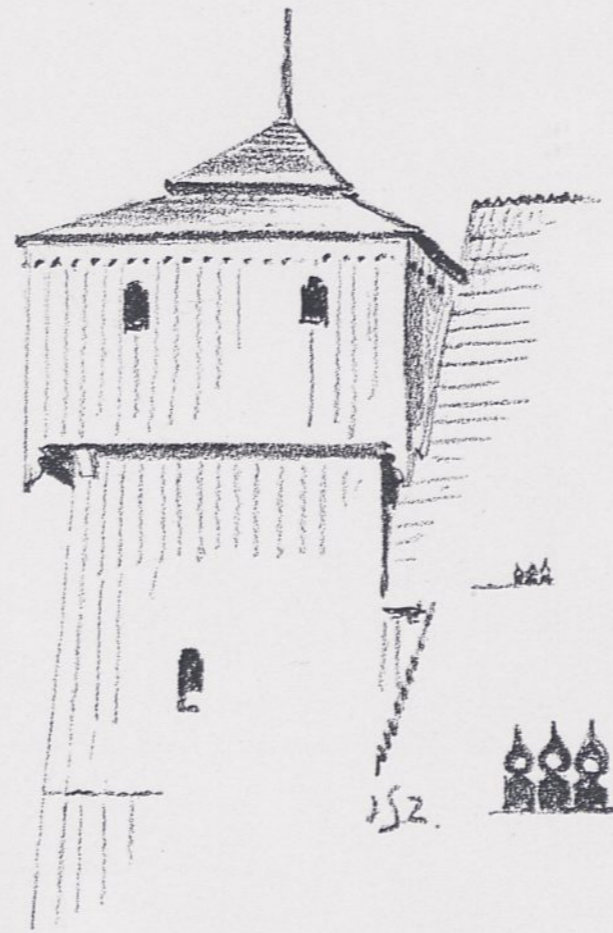

PODCIENIA SKLEPIONE, NIEGDYŚ DOKOŁA RYNKU, W KROŚNIE,
DZIŚ TYLKO NA JEDNYM BOKU.

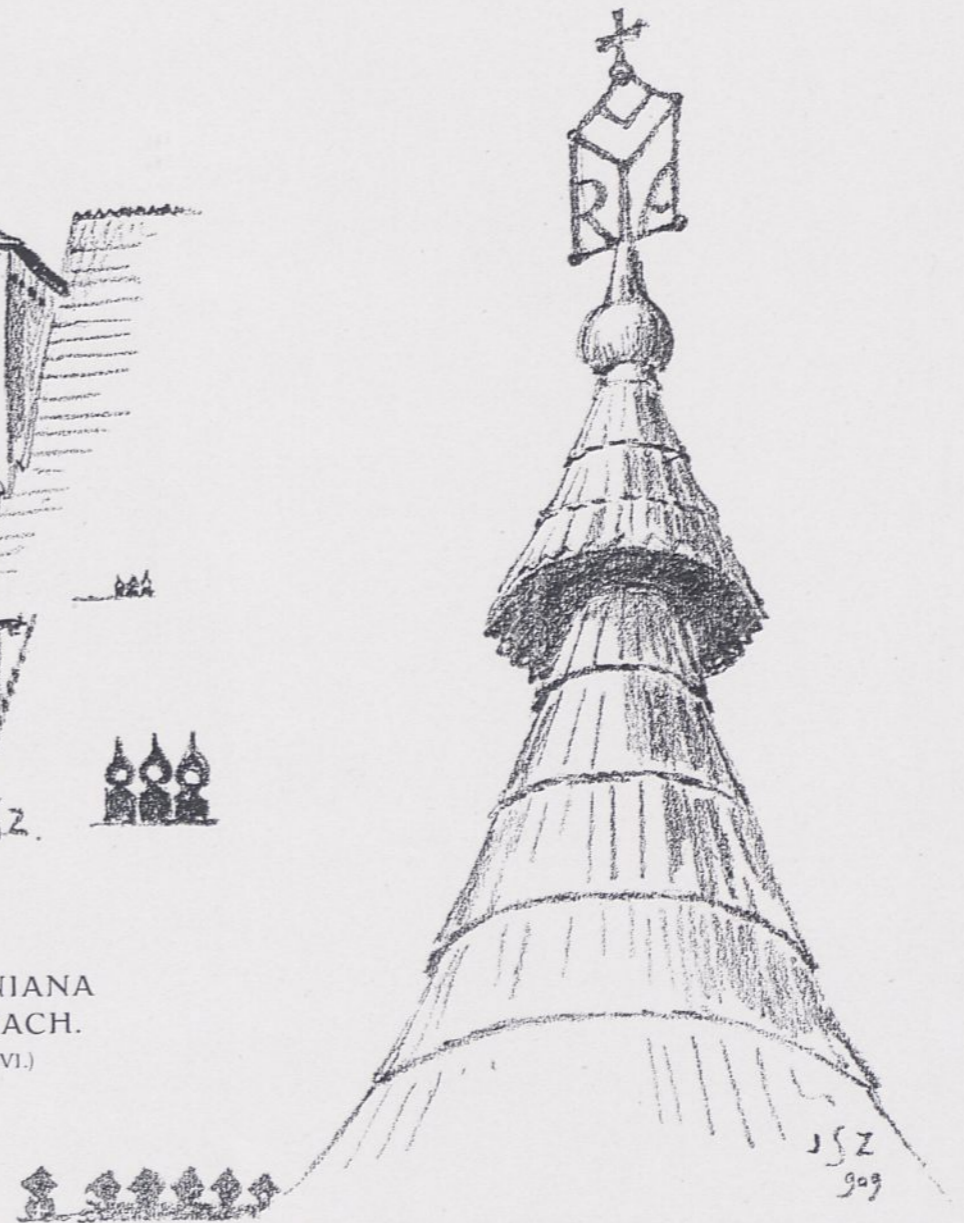
(ZDJĘCIA WŁASNE).

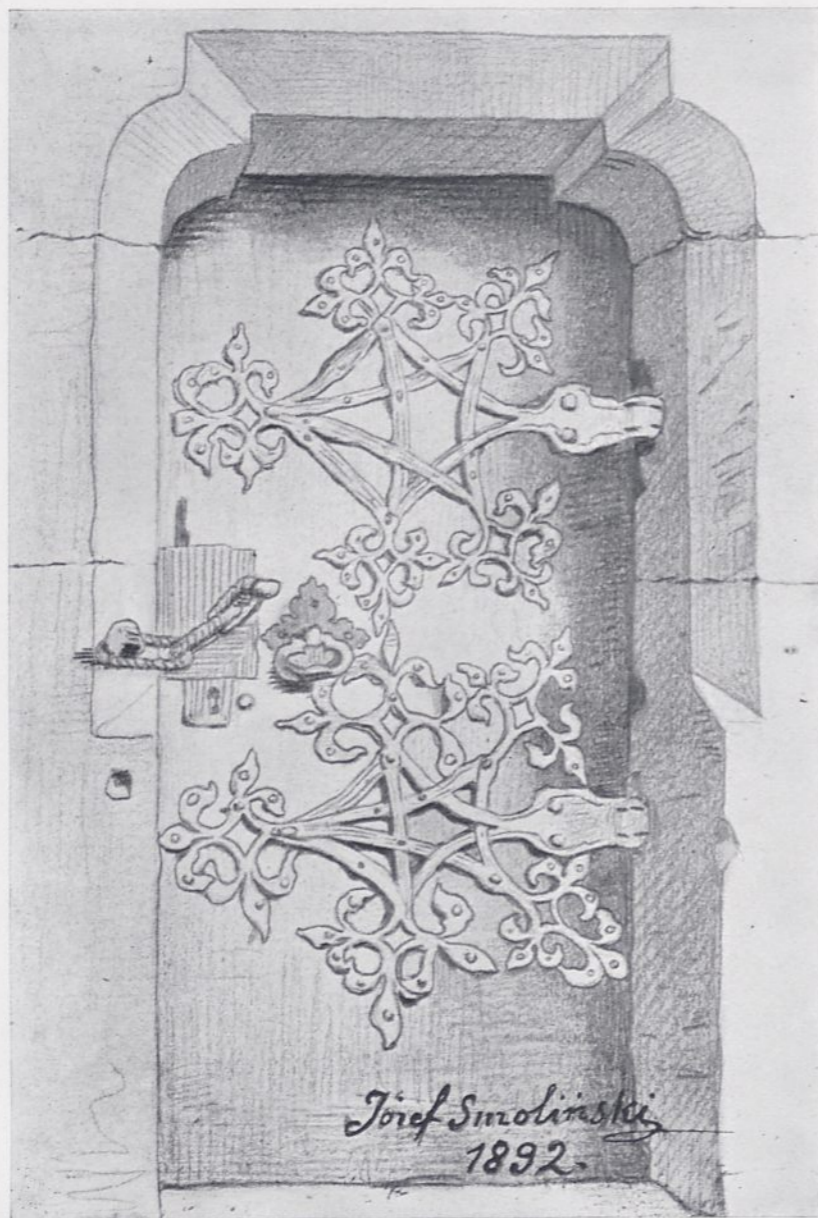
SZCZEGÓŁ KOPUŁKI DREWNIANEJ
NAD KAPLICZKĄ DREWNIANĄ
PRZY KOŚCIELE W JADOWNIKACH.
(DO TABL. XXXVI).

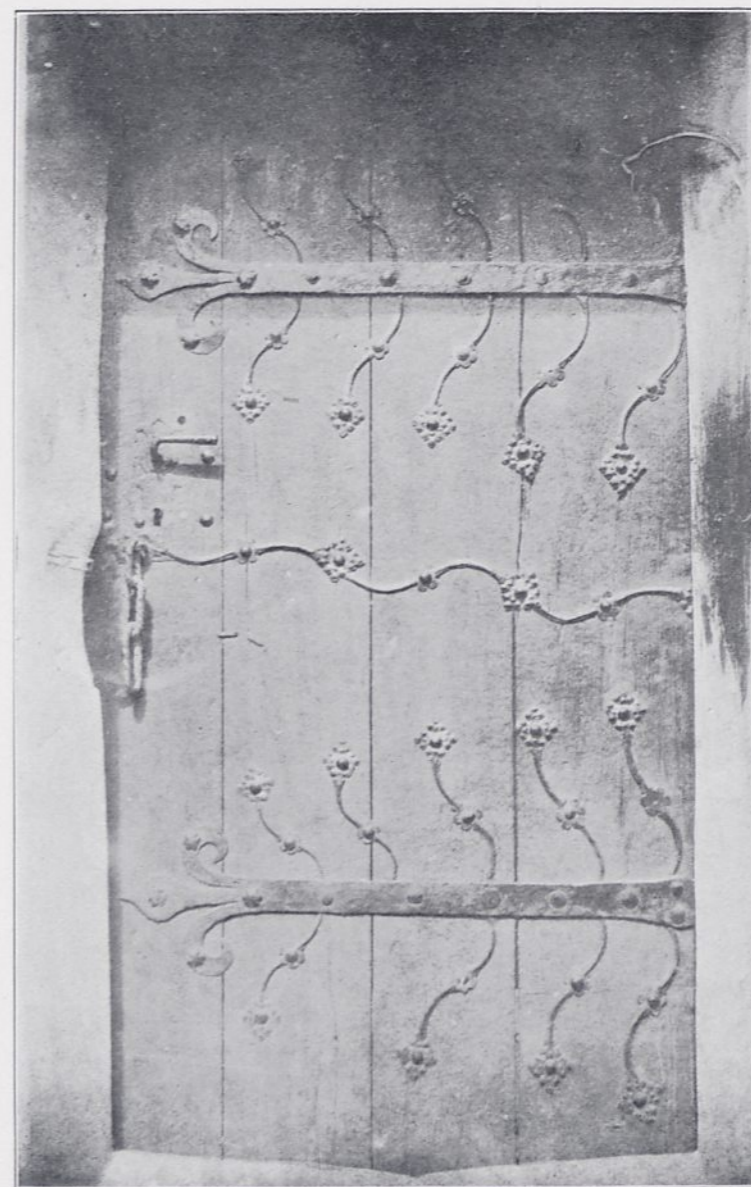
WIEŻA DREWNIANA
W JADOWNIKACH.
(DO TABL. XXXVI.)

SZCZEGÓŁ TULEJI DREWNIANEJ
GONTAMI KRYTEJ
NAD KAPLICĄ MUROWANĄ W JORDANOWIE.
(DO TABL. 102).

ODRZWI CIOSOWE I DRZWI DĘBOWE Z OKU-
CIEM — W KOLEGIACIE OPATOWSKIEJ XII.
XIII. WIEK.

DRZWI ROMAŃSKIE Z KOŚCIOŁA ŚW. PIOTRA
W SANDOMIERZU.

(Z ALBUMU ARCHITEKTONICZNEGO J. i W. MARCONI'EGO).

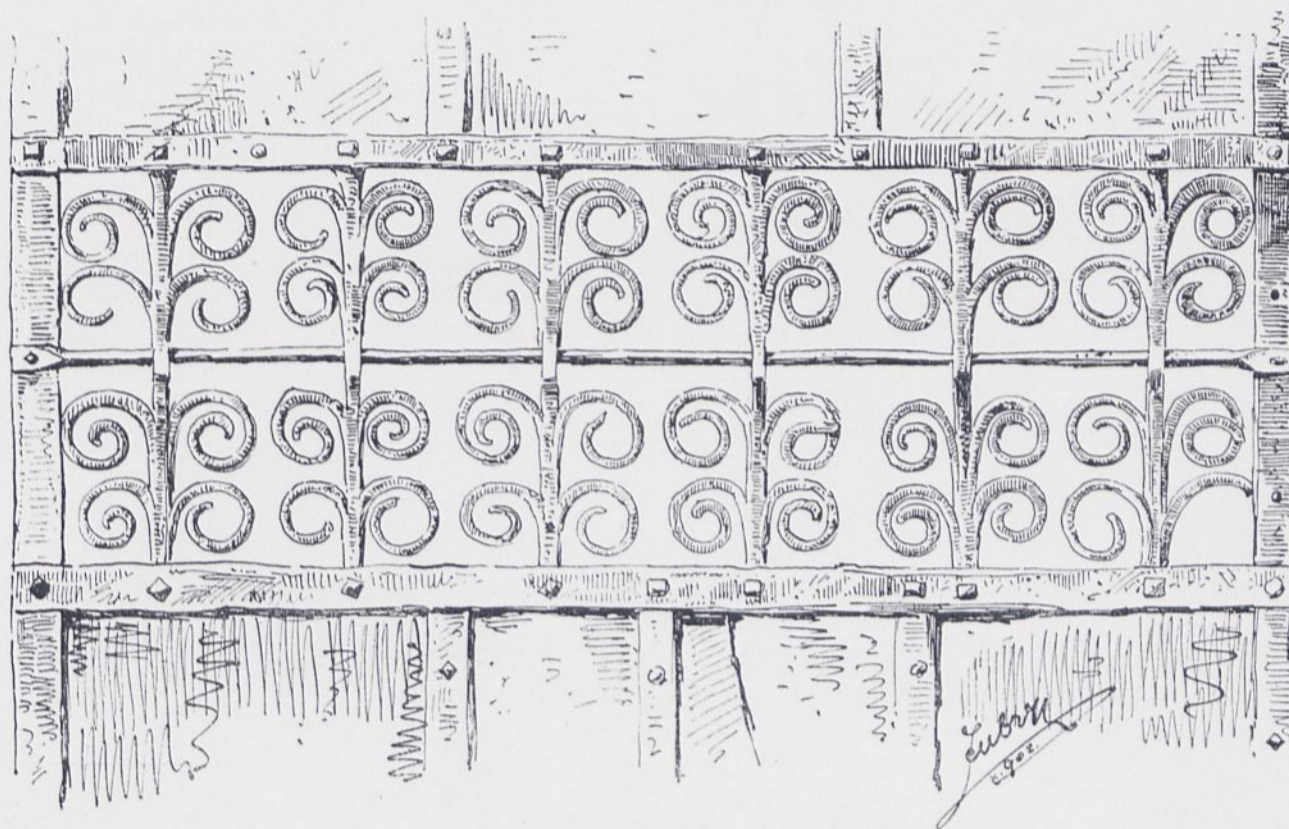
OSTATNI DOM Z PODCIENIEM W RYNKU MIASTA
LESZNA — KOŁO POZNANIA.

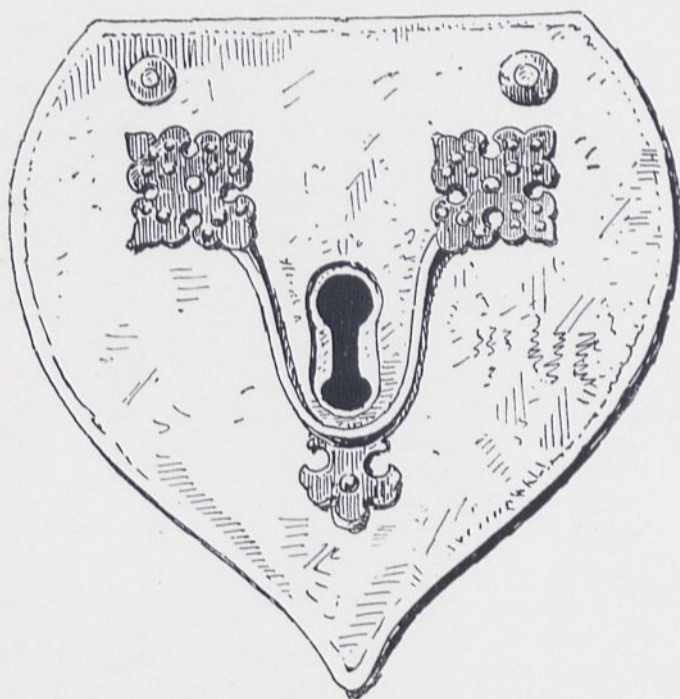
PIERZEJA DOMÓW DREWNIANYCH W RYNKU MIASTECZKA «KROŚCIENKA»
NAD DUNAJCEM — KOŁO SZCZAWNICY.

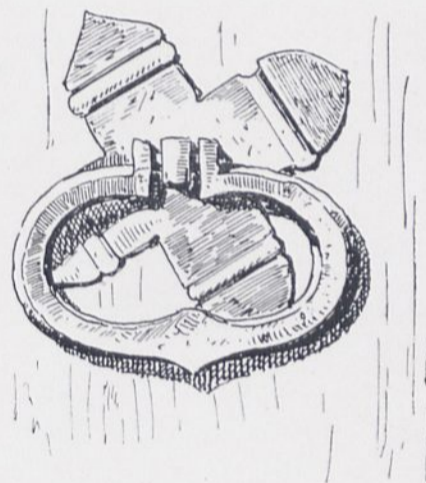
SCHODY I DRZWI GDAŃSKIE W PAŁACU HR. POTOCKICH W KRZESZOWICACH.
WIEK XVI I XVII.

PRZEZIERNIK W SKRZYDLE BRAMY KOŚCIELNEJ OO. FRANCISZKANÓW
W KROŚNIE, W WYSOKOŚCI OCZÓW LUDZKICH DLA OGLĄDANIA WNĘTRZA
PRZY DRZWIACH ZAMKNIĘTYCH.

TARCZA DO ZAMKU Z KLUCZEM PRZY
DRZWIACH Z KOŚCIOŁA DO ZAKRYSTJI
OO. FRANCISZKANÓW W KROŚNIE.

KOŁATKA JAKO RĘKOJEŚĆ
I ZAKOŃCZENIE OKUCIA
NA DRZWIACH (JAK OBOK).

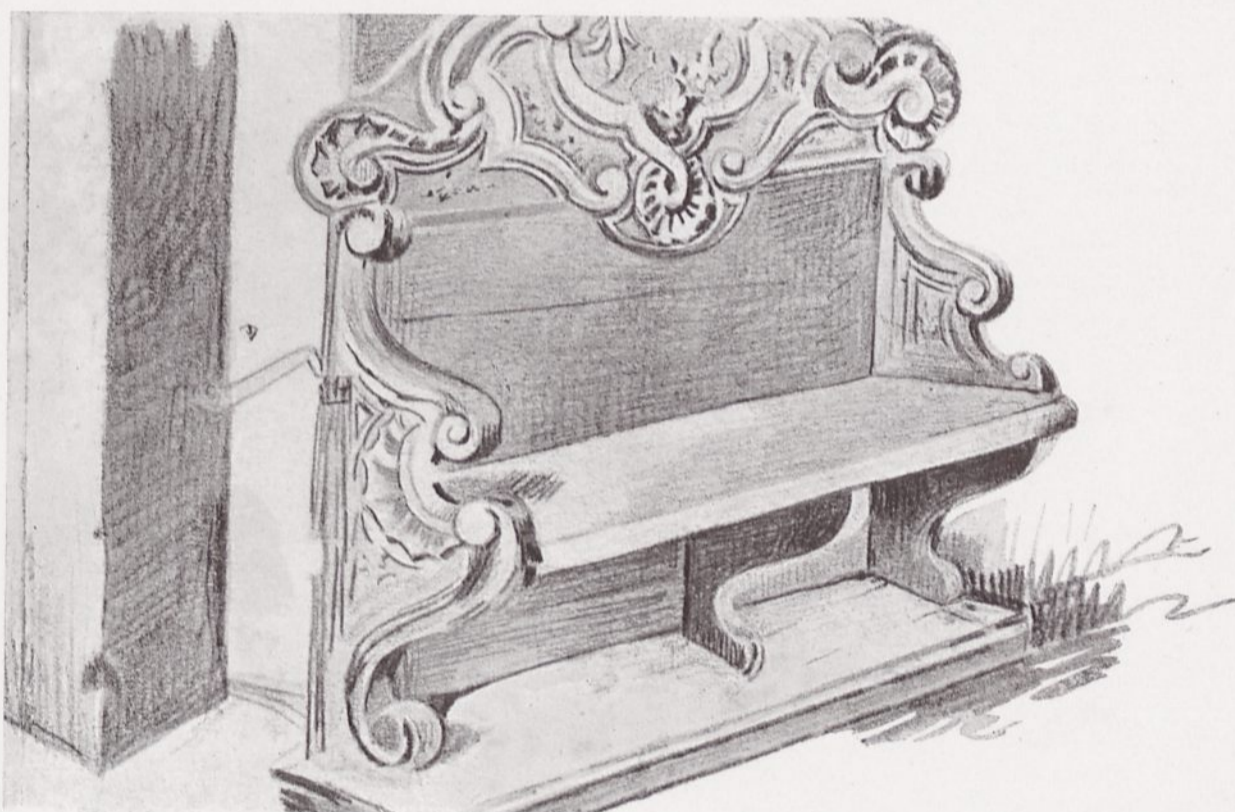

ODRZWIA, KRATA I CZĘŚĆ SŁUCHALNI (KONFESJONAŁU) Z KAPLICY
Hr. POTOCKICH W KATEDRZE W GNIEŹNIE.

WIEK XVII. (STYL BAROKOWY).

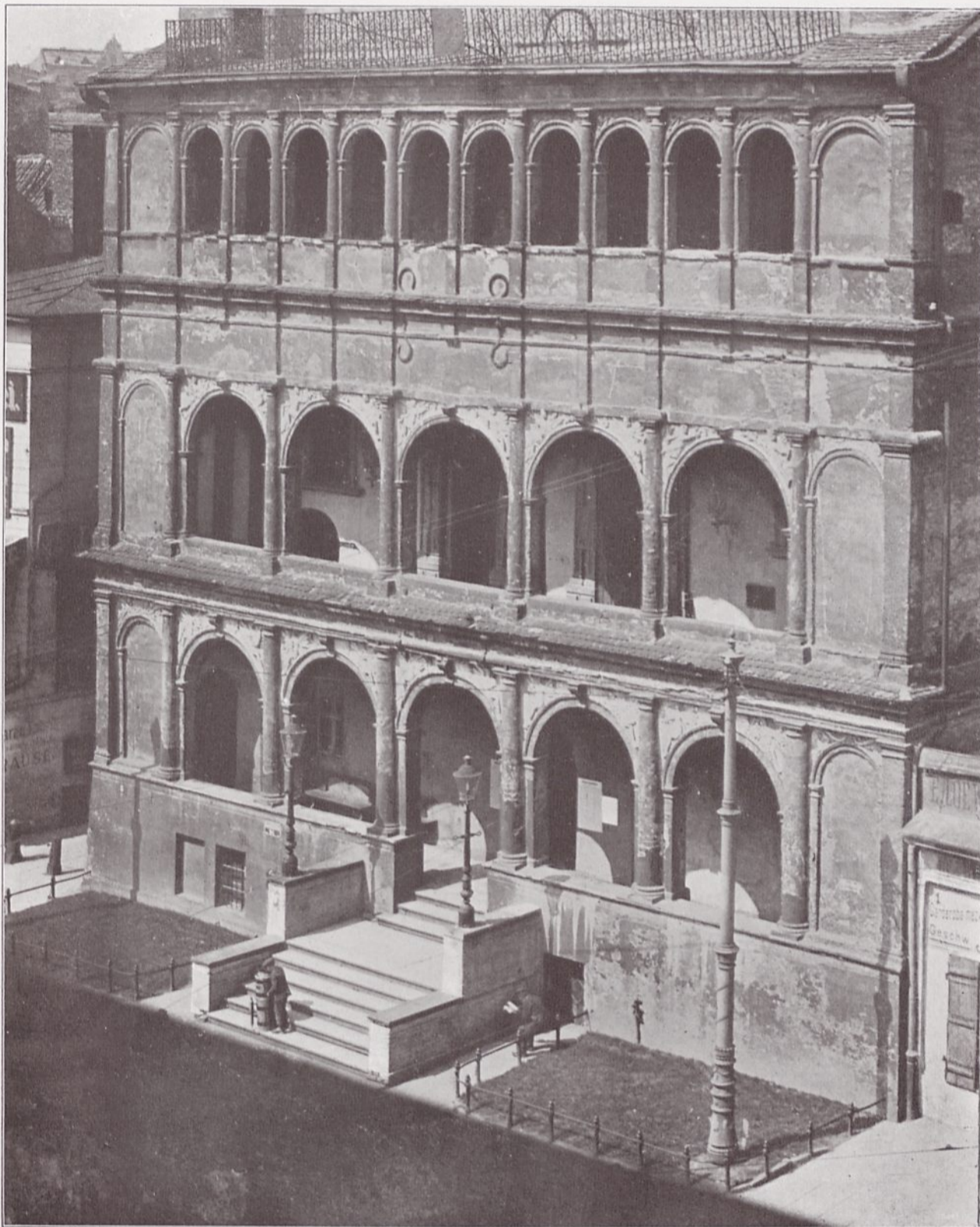
PRZEDNIA CZĘŚĆ ŁAWKI KRÓLEWSKIEJ Z DRZEWA DĘBOWEGO
W KOLLEGIJACIE OPATOWSKIEJ Z CZASÓW SASKICH.

TYLNA CZĘŚĆ ŁAWKI KRÓLEWSKIEJ Z CZASÓW SASKICH W KOLLEGIJACIE
OPATOWSKIEJ.

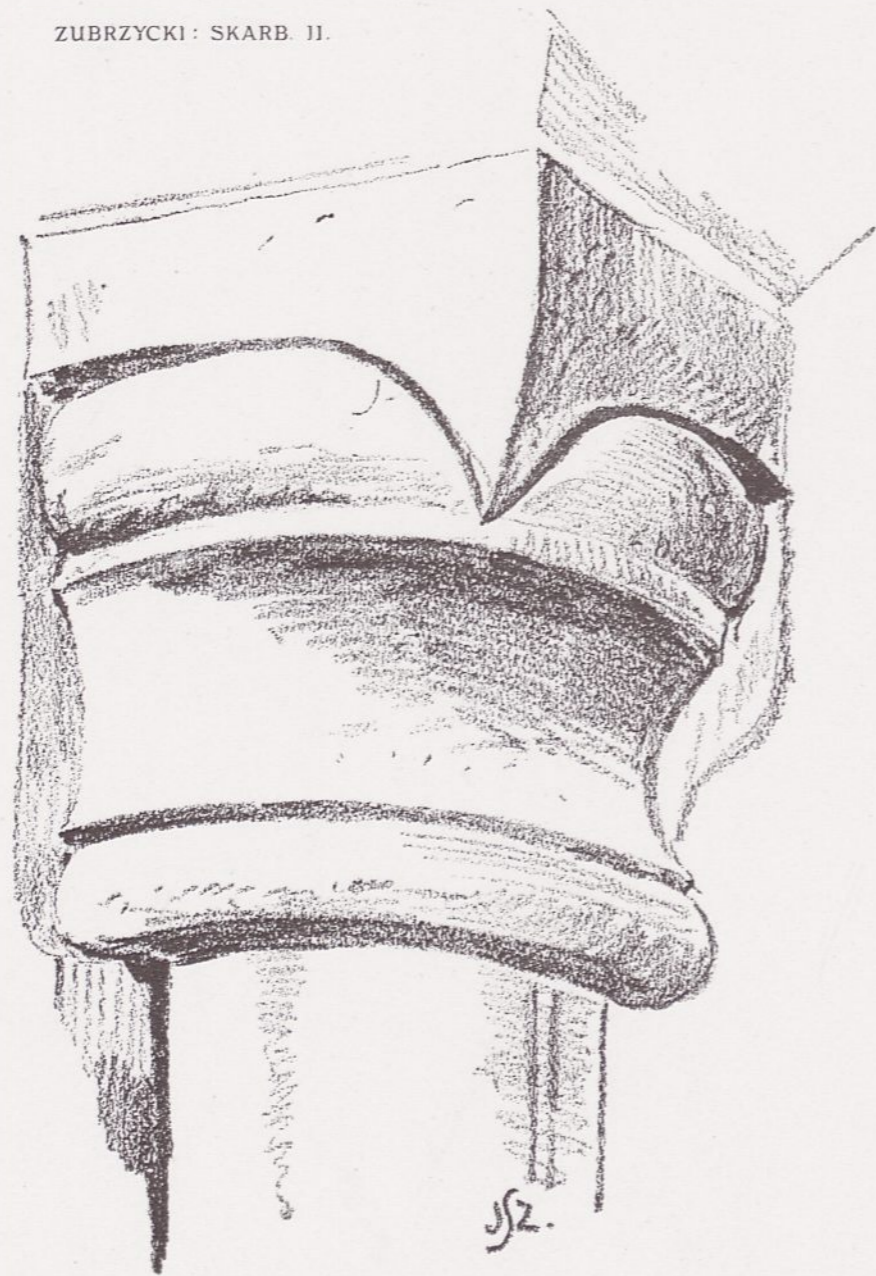
STYL BAROKOWY.

(RYSUNKI JÓZEFA SMOLIŃSKIEGO).

GŁÓWNA CZĘŚĆ WYSTAWY PRZEDNIEJ RATUSZA W POZNANIU.

(STYL ODRODZENIA 1550—1555 DO TABL. XCII).
ARCHITEKT: GIOVANNI BATTISTA DI QUADRO.

GŁOWICA LEWA
SZCZEGÓŁY Z GŁÓWNYCH ODRZWI DO KOŚCIOŁA Ś-go JANA JEROZOLIMSKIEGO NA ŚRÓDCE KOŁO POZNANIA W. XII.
OBYDWA SŁUPY SĄ ZE SYENITU CZERWONEGO.

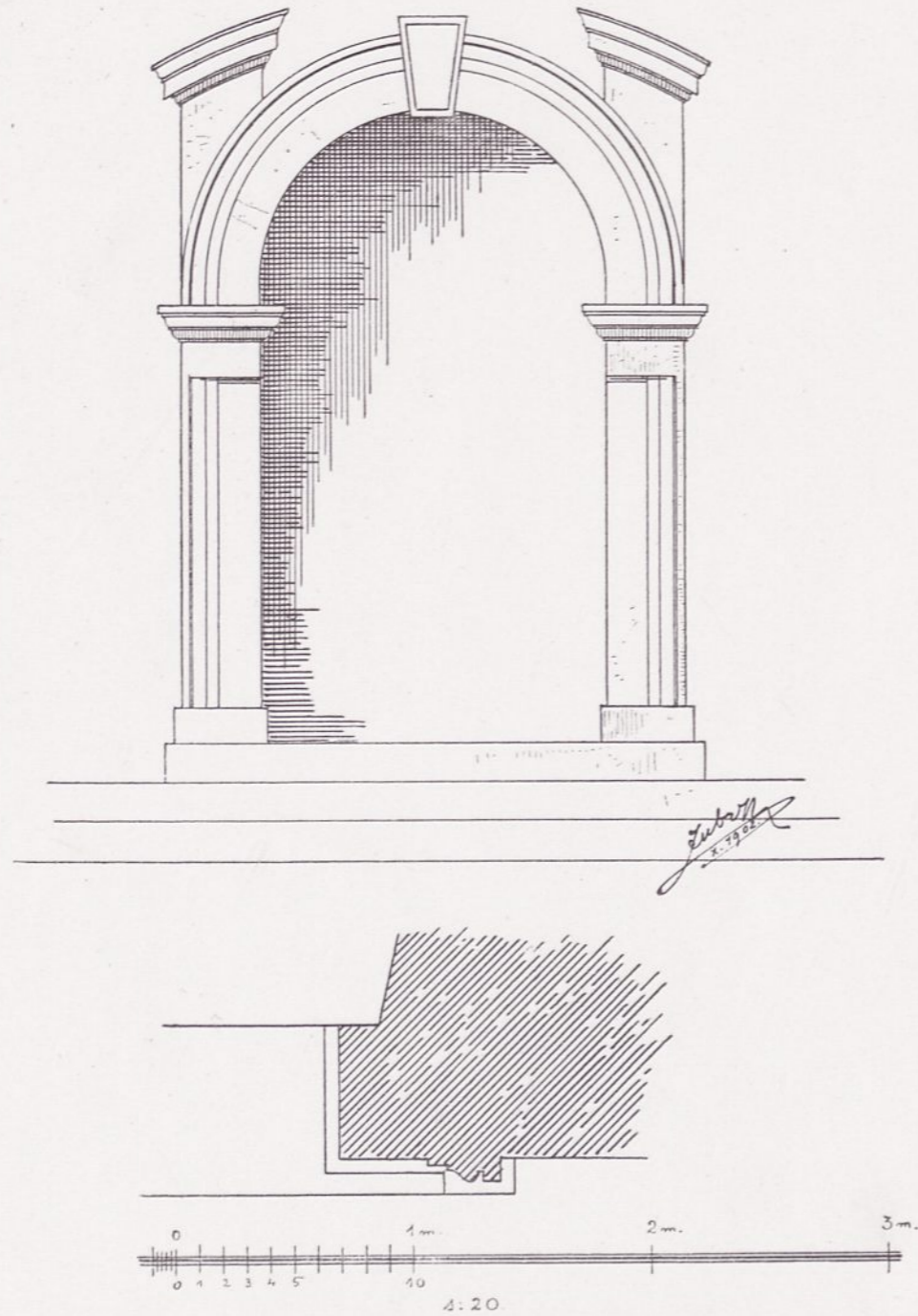
GŁOWICA PRAWA

KOŚCIÓŁ KLASZTORNY P.P. BRYGITEK W GDAŃSKU.

WIEK XVI.

(Z TRZEMA SZCZYTAMI DLA TRZECH NAW SYSTEMU »WIATOWEGO« CZYLI HALOWEGO.)

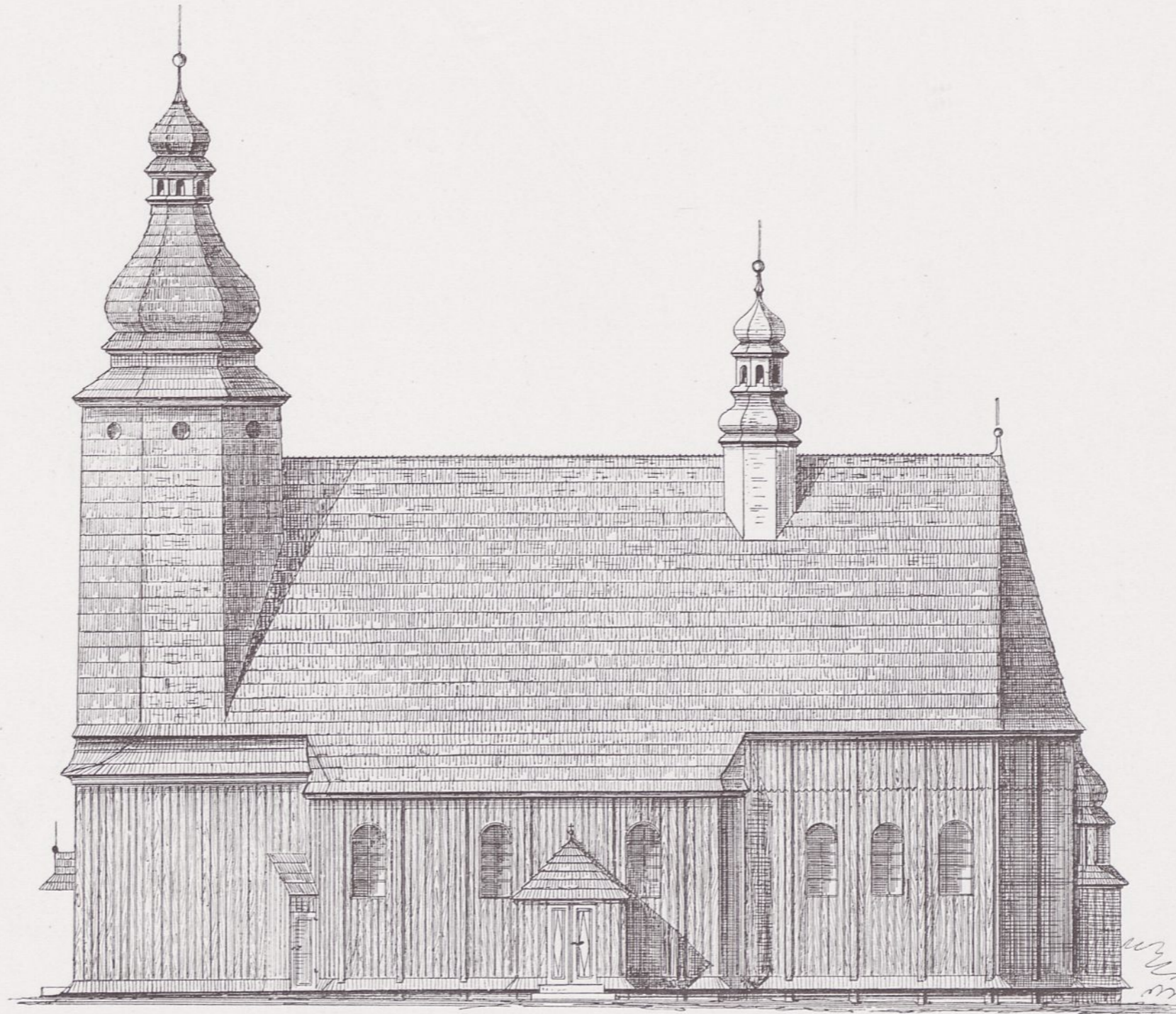

WIDOK ODRZWI W STYLU ODRODZENIA
Z ODCIENIEM »BAROKU« NA DOMU MIESZCZAŃSKIM
W RYNKU MIASTA KROSNA.

SZCZEGÓŁ Z CIBORJUM BAROKOWEGO, ZE SREBRA
NA WYPUKŁO ODKUTEGO, W KOŚCIELE OO. DOMINI-
KANÓW W TARNOBRZEGU.

ROBOTA GDAŃSKA Z R. 1761.

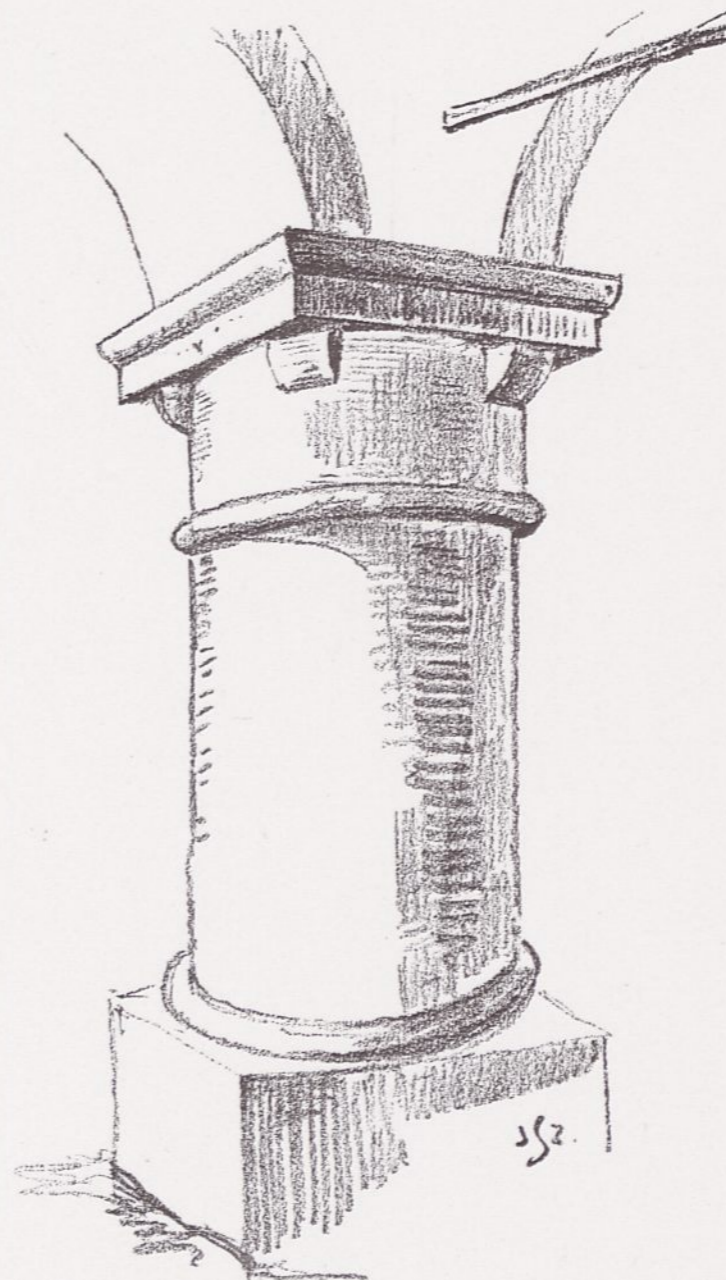

KOŚCIÓŁ W GROMNIKU OBOK TARNOWA
WEDLE ZDJĘCIA FRANCISZKA BORATYŃSKIEGO.

SZCZEGÓŁ OBRAMIENIA PORTALU DUNINOWSKIEGO
Z KOŚCIOŁA ŚW. WINCENTEGO KOŁO WROCŁAWIA,
(DZIŚ PRZY KOŚCIELE ŚW. MAGDALENY).
NAROŻNA GŁOWICA PRAWEGO SŁUPA.

STYL ROMAŃSKI — WIEK XIII.

SZCZEGÓŁ SŁUPA Z PODCIENI KAMIENICY
W LESZNIE, KOŁO POZNANIA — Z WSPORNIKAMI
NAROŻNYMI, POD POKRYWĄ GŁOWICY, OSOBLIWYMI
W ARCHITEKTURZE NASZEJ.

(DO TABL. 106).

DAWNY RATUSZ W KRAKOWIE NA RYNKU GŁÓWNYM.

POZOSTAŁA DO DZIŚ TYLKO WIEŻA.

WEDLE OBRAZU MICHAŁA STACHOWICZA, DZIŚ W POSIADANIU RODZINY MALARZA.

KOŚCIÓŁ ŚW. JAKÓBA W SANDOMIERZU.

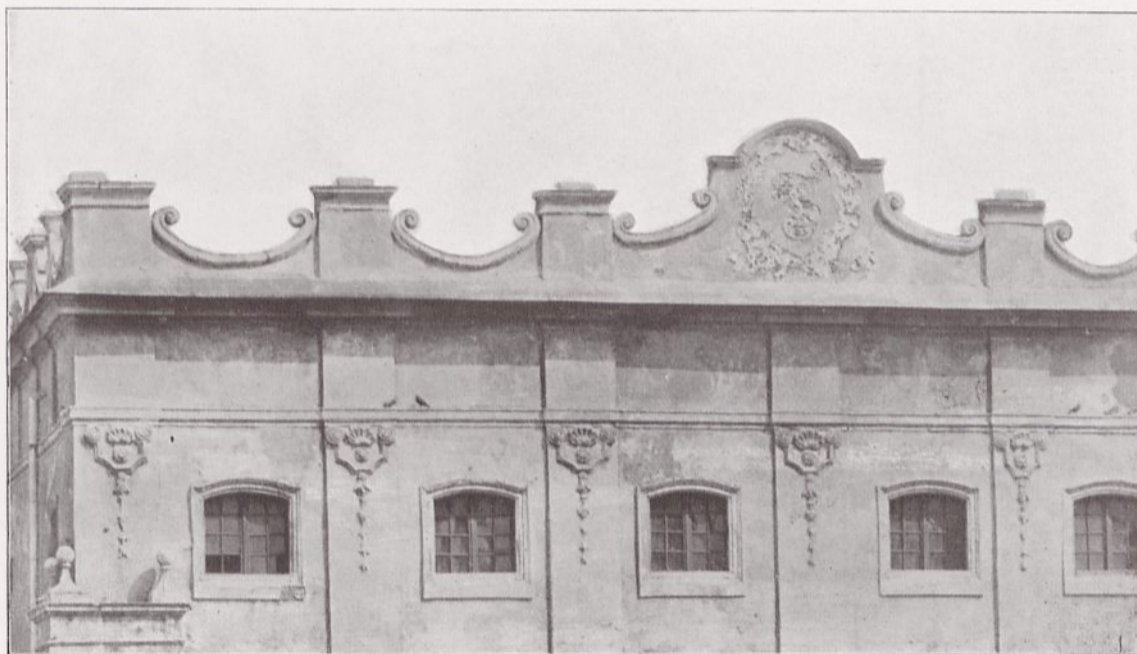
WIEK XIV — (Z WARSZAWSKIEGO ALBUMU ARCHITEKTONICZNEGO »W. J. MARCONI'EGO«).

DOM O 3 OKNACH
ZE SZCZYTEM TYPOWYM
W GDAŃSKU.
(STYL BAROKOWY).

DOMY O 2 i 3 OKNACH
ZE SZCZYTAMI OD ULICY
W GDAŃSKU.
(JOPENGASSE).

ŚCIANA CZOŁOWA CZYLI ATTYKA »SZAREJ KAMIENICY« W KRAKOWIE.
(STYL BAROKOWY).

WIDOK DWÓCH DOMÓW Z PODCIENIAMI, (JUŻ NIEISTNIEJĄCYMI)
I DWÓCH DOMÓW ZE SZCZYTAMI W LESZNIE.
(KSIĘSTWO POZNAŃSKIE).

KOŚCIÓŁ W. W. ŚWIĘTYCH W KRAKOWIE.

(DAWNO ZBURZONY).

Z OBRAZU MICHAŁA STACHOWICZA, DZIŚ W POSIADANIU RODZINY MALARZA.

DO TABL.: LXV Z TOMU I. »SKARBU ARCH.«

KOŚCIÓŁ ŚTEJ TRÓJCY O.O. DOMINIKANÓW W KRAKOWIE (W POCZĄTKU XIX WIEKU).

DO TABL. XXVII i XXVIII ORAZ TABL. LXV Z TOMU I. »SKARBU ARCH.«
Z OBRAZU MICHAŁA STACHOWICZA, DZIŚ W POSIADANIU RODZINY MALARZA.

PODCIEŃ O SŁUPACH MUROWANYCH W STYLU KLASYCZNYM ; PODCIEŃ O SŁUPACH DREWNIANYCH
W MIASTECZKU KOPYCZYŃCE KOŁO TREMBOWLI.

(ZDJĘCIE WŁASNE).

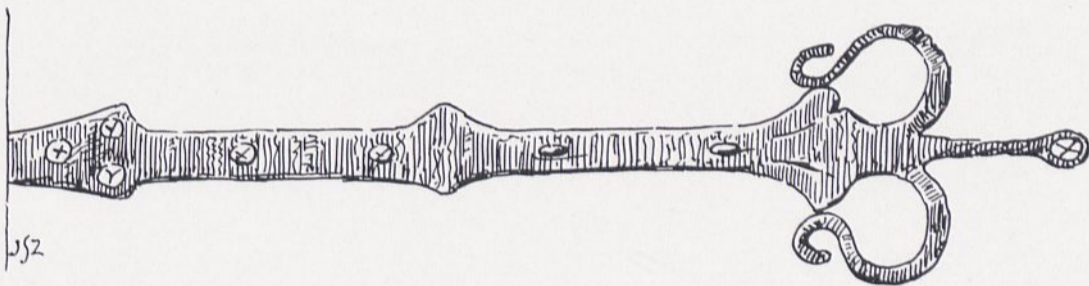

PRZÓD ZAMKU W BARANOWIE.

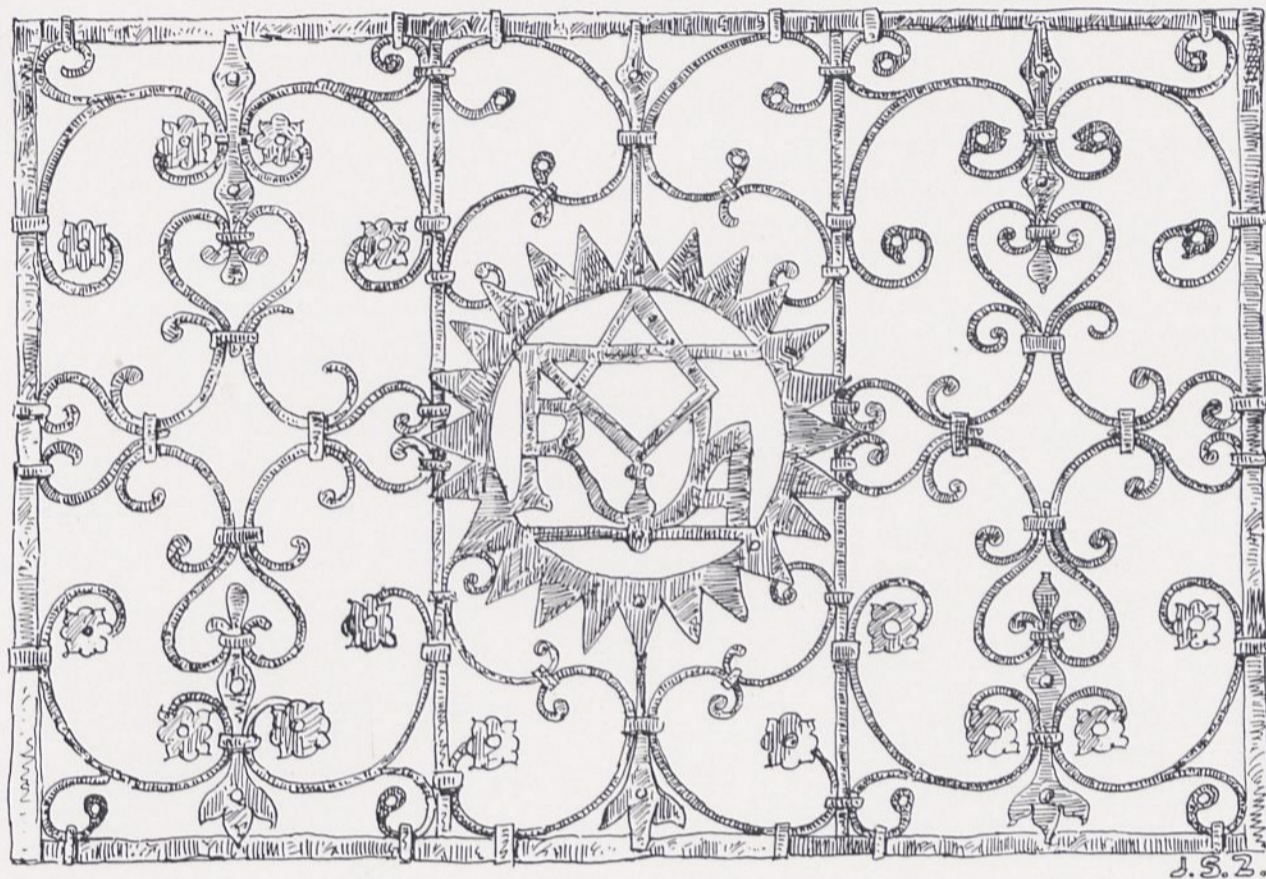
ZBUDOWANY PRZEZ WOJEWODĘ LESZCZYŃSKIEGO. — WIEK XVI i XVII. — STYL ODRODZENIA.

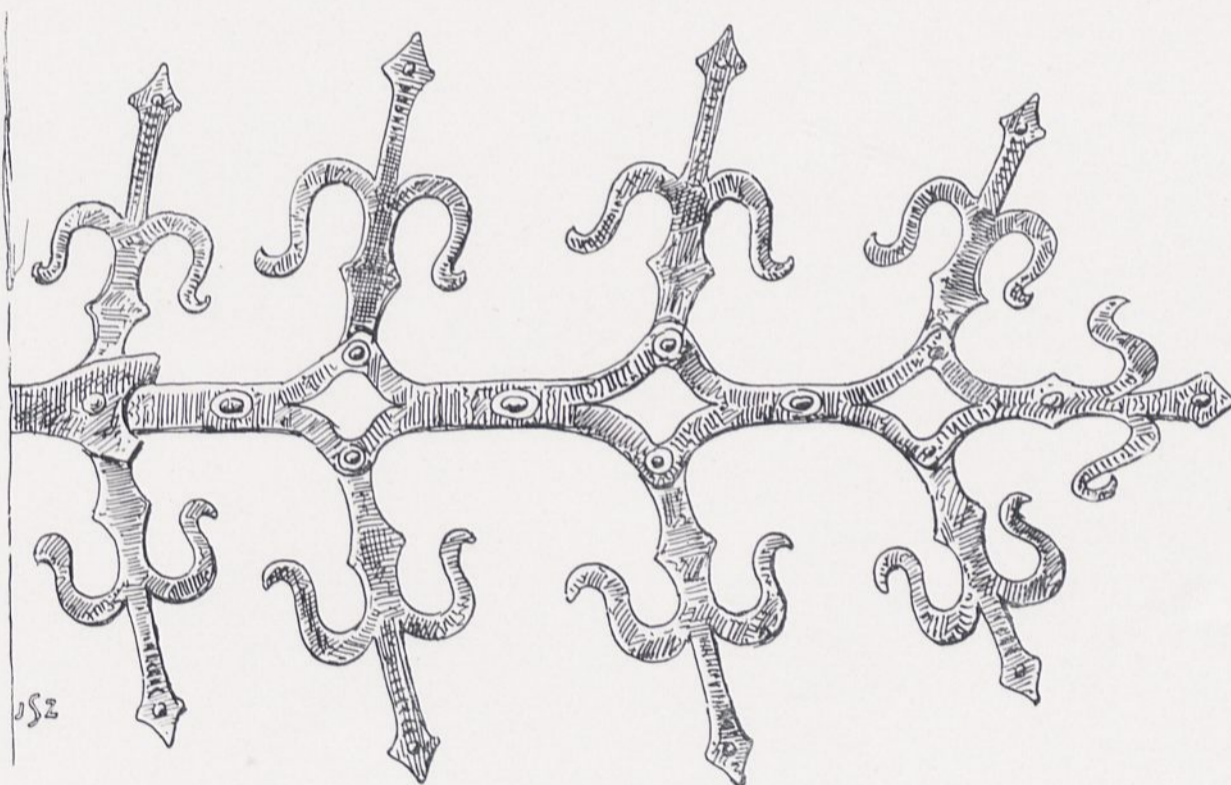
SZCZYT WYSTAWY PRZEDNIEJ W STYLU ROMAŃSKIM,
 Z KOŚCIOŁA KS. KANONIKÓW REGULARNYCH W CZERMIŃSKU NAD WISŁĄ.
 (7 MIL OD WARSZAWY).
 ARCHITEKTURA DUNINOWSKA. — WIEK XII. — JEDEN Z NAJSTARSZYCH ZABYTKÓW NA ZIEMI POLSKIEJ.

ŚRODKOWA ZAWIASA NA DRZWIACH BOCZNYCH
 Z KOŚCIOŁA DREWNIANEGO W KOMBORNI. (KOŁO KROSNA).
 (DO TABL. 126).

KRATA W STYLU BAROKOWYM Z PODKAMIENIA, STANOWIĄCA PORĘCZ NA SCHODACH PRZED KAPLICĄ OBOK KOŚCIOŁA O. O. DOMINIKANÓW.

ZAWIASA GÓRNA NA DRZWIACH BOCZNYCH Z KOŚCIOŁA DREWNIANEGO W KOMBORNI (KOŁO KROSNA).

(DO TABL. 125).

STARY KOŚCIÓŁ MODRZEWIOWY W RABCE KOŁO ZARYTEGO

(NIEGDYŚ WŁASNOŚĆ JORDANA SPYTKA, KASZTELANA KRAKOWSKIEGO I SANDO-MIRSKIEGO). — POSTAWIONY NA MIEJSCU KOŚCIOŁA SPALONEGO W STYLU BAROKOWYM O KOPULE NAD WIEŻĄ I O SYGNATURCE, KTÓRE SĄ KRYTE GONTAMI NA CZERWONO MALOWANYMI. — WEDLE AKWARELI Z NATURY ARCH. J. S. Z. — POCZĄTEK WIEKU XVII. — PRZY KRUCHTACH STOJĄ DWIE KROPIELNICE Z DWÓCH KUL KAMIENNYCH, OGROMNYCH — JAKIE WYKOPANO W RABIE NIŻNEJ W R. 1835.

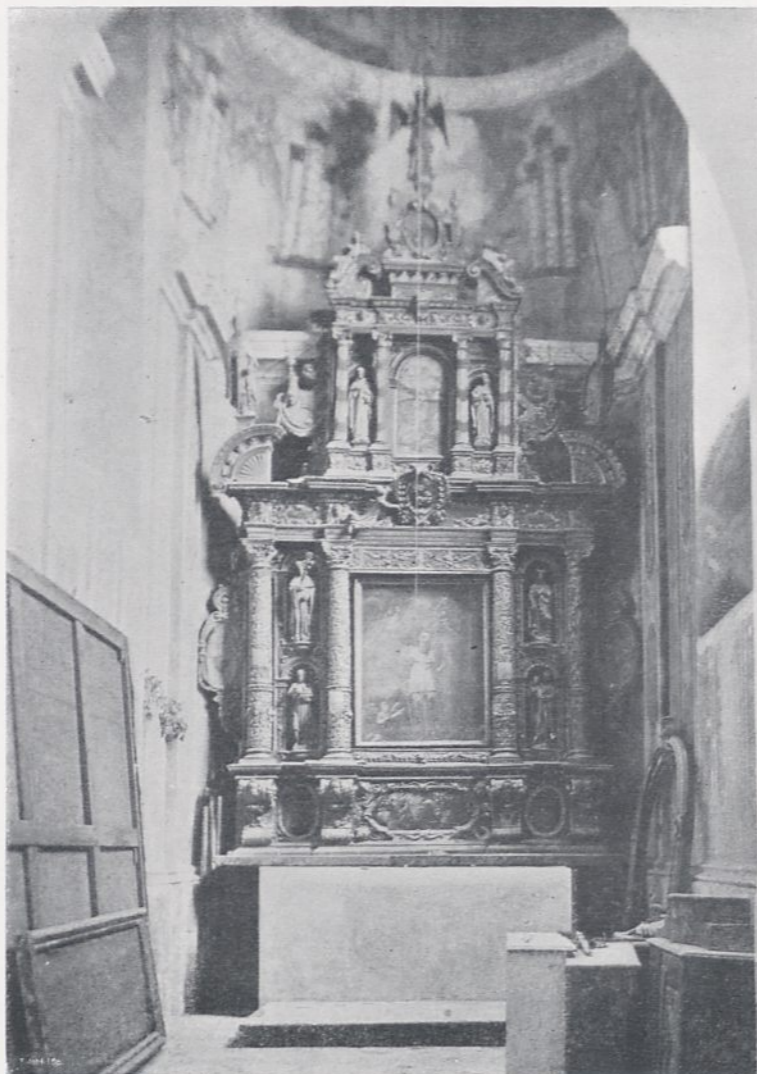
STARY KOŚCIÓŁ MODRZEWIOWY W SKOMIELNEJ, (BIAŁEJ)

ZBUDOWANY NA MIEJSCU KAPLICY PIERWOTNEJ Śgo SEBASTJANA i FABJANA Z XIV W. — (MIĘDZY RABKĄ A JORDANOWEM). — O SYGNATURCE KRYTEJ GONTAMI NA CZERWONO MALOWANYMI. ZAŁOŻENIE POKREWNE z KOŚCIOŁEM w RABCE. — WEDLE AKWARELI z NATURY ARCH. J. S. Z. — POCZĄTEK WIEKU XVII. — [NIEGDYS WŁASNOŚĆ JORDANA SPYTKA ZE ZAKLICZYNA i MELSZTYNA].

STARA FARA CZYLI KOŚCIÓŁ KOLEGJACKI Ś-GO MICHAŁA
W LUBLINIE. — ZBURZONY DOSZCZĘTNIE W R. 1847.

ZAŁOŻYCIELEM JEGO BYŁ LESZEK CZARNY W R. 1282 NA PAMIĄTKĘ ZWYCIĘSTWA NAD JADŹWINGAMI. — OSOBLIWOŚCIĄ BYŁA JEGO WIEŻA BARDZO WYSOKA, PRZY NAWIE GŁÓWNEJ NIEZMIERNIE KRÓTKIEJ. — RYS. 1. WYOBRAŻA KOŚCIÓŁ W STANIE PIERWOTNYM WEDLE DZIEŁA JERZEGO BRAUNA »THEATRUM ORBIUM« Z R. 1560. — RYS. 2. WEDLE STANU Z R. 1800. Z WIEŻĄ PRZEINACZONĄ I Z KRUCHTĄ NOWĄ. — RYS. 3. Z DZIEŁA A. LERUE (ALBUM LUBELSKIE) Z ROKU 1857. — RYS. 4. CHRZCIELNICA BRONZOWA W STYLU ODRODZENIA (LUDWIK XIV). — RYSUNEK 5. TABLICA EREKCYJNA Z ZABUDOWAŃ KOLEGJACKICH — W MUROWANA OBECNIE NA BRAMIE TRYNITARSKIEJ W LUBLINIE. ZACHEUSZEK ŻELAZNY z LAMPKĄ z WIEKU XIII. OKUCIE SREBRNE z MSZAŁU ROKU 1636. — NA PLAKIECIE Św. MICHAŁ.

OŁTARZ Z BOCZNEJ KAPLICY W KOŚCIELE
KANONIKÓW REGULARNYCH W KRAŚNIKU.
W LUBELSKIM.

STYL ODRODZENIA.
(OŁTARZ JAK I GROBOWIEC Z. WIEKU XVI).

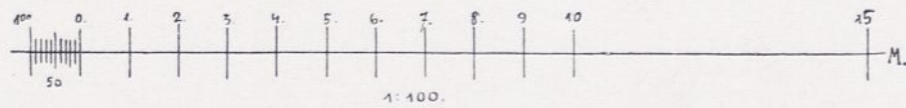
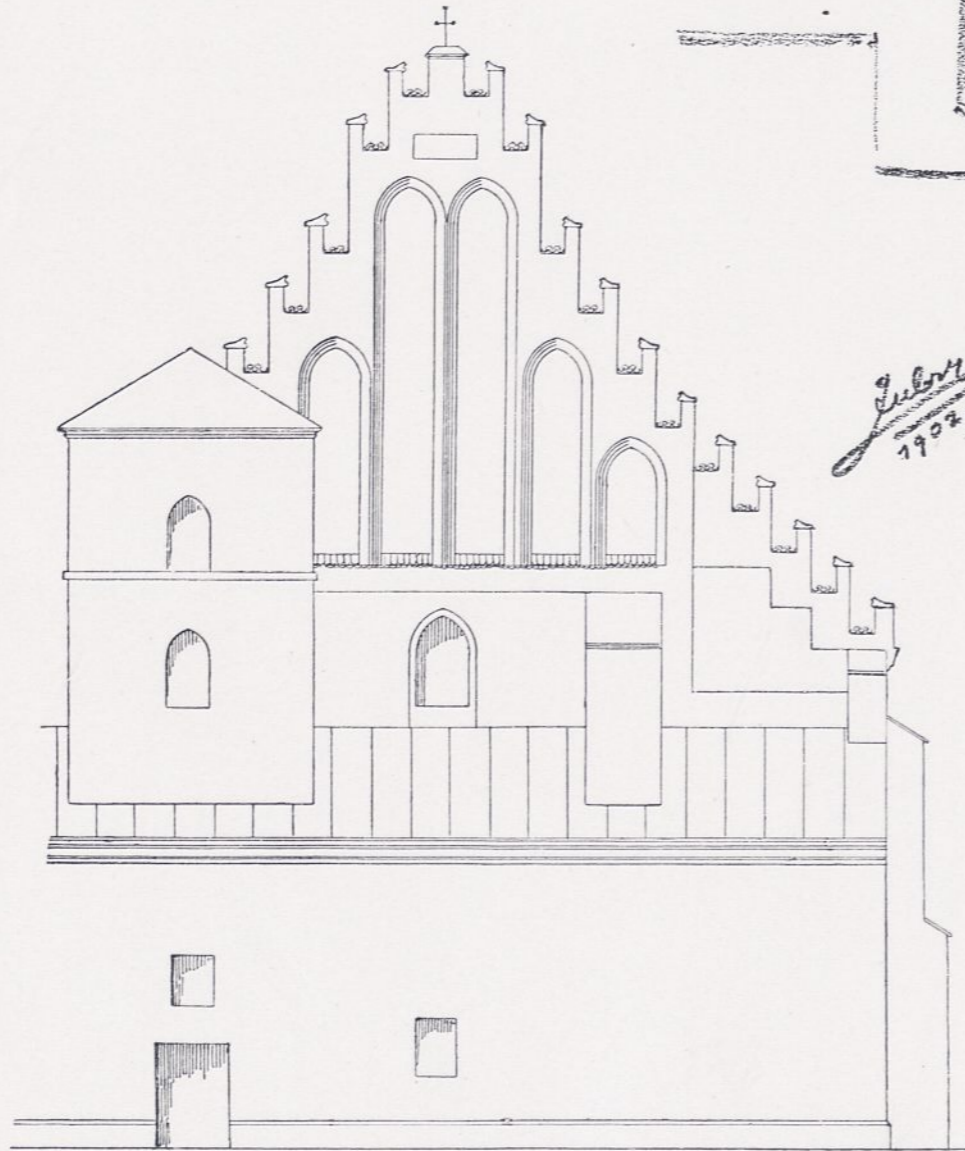

GROBOWIEC Z KAMIENIA PO LEWEJ STRONIE
PRZY W. OŁTARZU W KRAŚNIKU, WYOBRAŻA-
JĄCY JANA TENCZYŃSKIEGO, WOJ. BEŁZKIEGO
i CECYLIĘ KRÓLEWNĘ SZWEDZKĄ,

POD HERBEM NA TARCZY: »D.O.M: QUOS VITA CONJUNXIT, MORS
IN TUMULUM REDUXIT«

STERCZYNY KAMIENIAMI NAKRYTE
Z KOŚCIOŁA O. O. FRANCISZKANÓW
W KROŚNIE.

(PRZED ODNOWIENIEM).

WYSTAWA PRZEDNIA KOŚCIOŁA O.O. FRANCISZKANÓW
W KROŚNIE — PRZED ODNOWIENIEM TEJŻE I PRZED
ZBURZENIEM WIEŻYCKI WRAZ Z KRUCHTĄ.

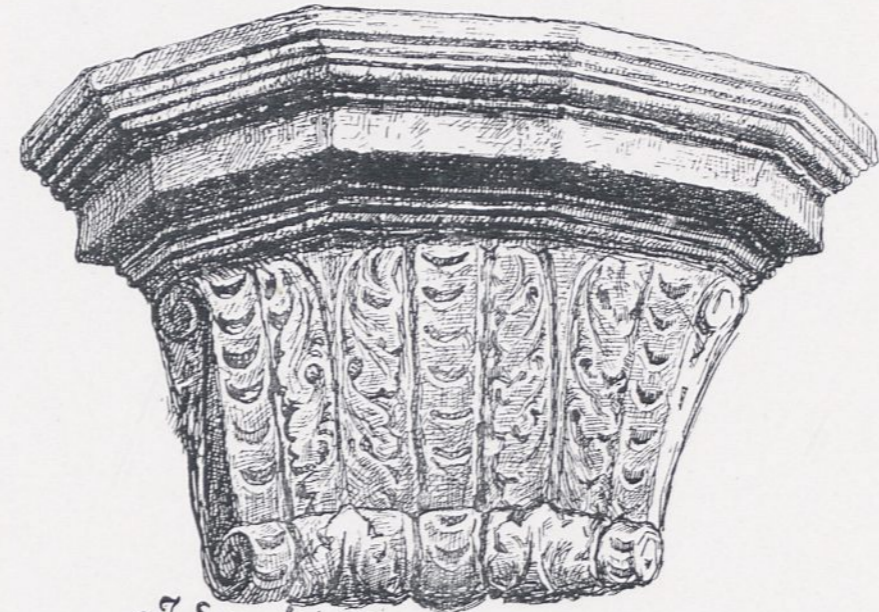
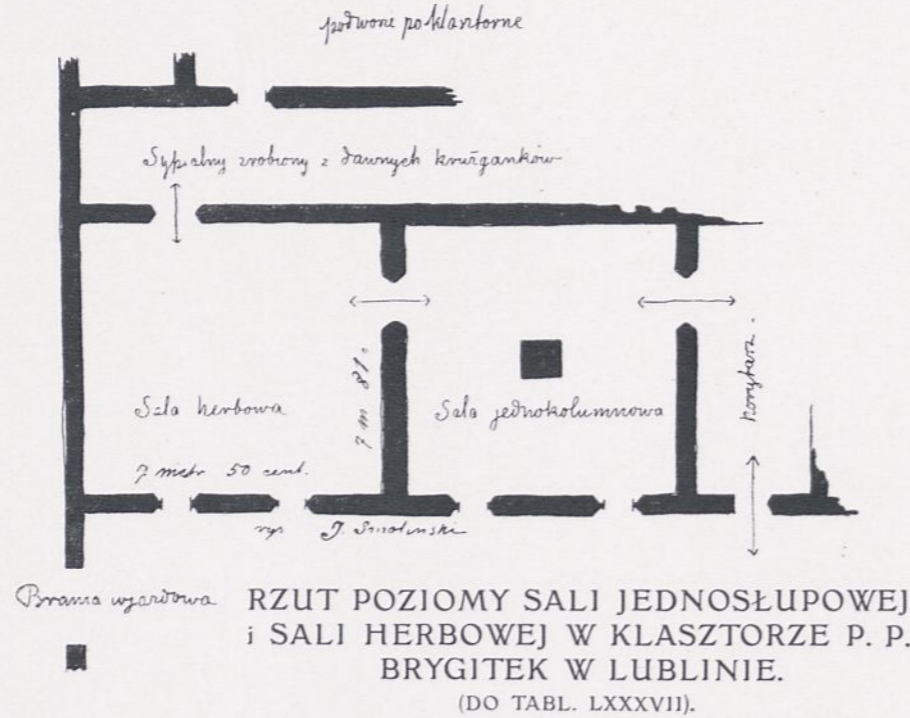
ŚCIANA SZCZYTOWA OD STRONY CZĘŚCI KAPŁAŃSKIEJ
Z WNEKAMI PÓŻNO-GOTYCKIEJ I ZE SYGNATURKĄ
MUROWANĄ, (WŁAŚCIWĄ W ARCHITEKTURZE NASZEJ) —
NA KOŚCIELE PARAFJALNYM W KROŚNIE.

STAROŻYTNA CERKIEW W ROZDOLE NA PODOLU, OBOK DROHOBYCZA.

(NAD DNIESTREM — KOŁO STULSKA).

[ZE ZDJĘĆ UCZNIÓW POLITECHNIKI LWOWSKIEJ »ZABYTKI SZTUKI W POLSCE« J. ZACHARIEWICZ].

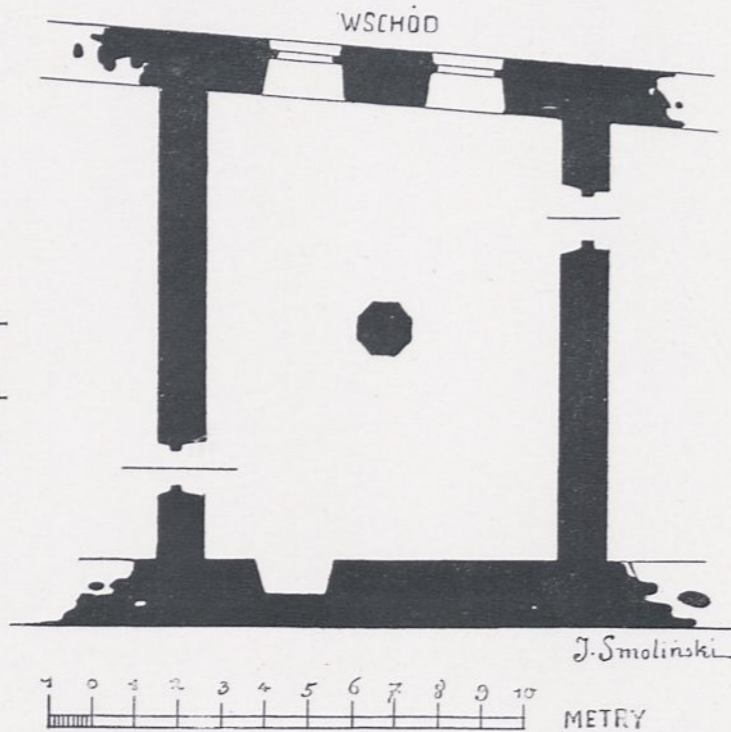

WSPORNIK GIPSOWY POD SKLEPIENIEM W JEDNOSŁUPOWEJ SALI HERBOWEJ Z KLASZTORU PO-BRYGITKOWSKIM W LUBLINIE Z CZASÓW WŁAD. JAGIEŁŁY.

(RZUT POZIOMY OBOK. — DO TABL. LXXXVII).

RZUT POZIOMY SALI JEDNOSŁUPOWEJ Z R. 1342 W KLASZTORZE PO-DOMINIKAŃSKIM W LUBLINIE.

(DZIŚ LUBELSKIE TOWARZYSTWO DOBROCZYNNOCI). DO TABL. LV i LXIV.

ZWORNIKI SKLEPIENIOWE Z XVII WIEKU W SALI JEDNOSŁUPOWEJ KLASZTORU PO-DOMINIKAŃSKIEGO.

(RZUT POZIOMY OBOK).

KOŚCIÓŁ PARAFJALNY W CHODLU

(W LUBELSKIEM)

ZAŁOŻONY PRZEZ BERNARDA MACIEJOWSKIEGO, KASZTELANA LUBELSKIEGO OKOŁO ROKU 1530. CAŁY Z CEGŁY CZERWONEJ. — SZCZEGÓŁY PRZEDSTAWIAJĄ: WIDOK OKNA OD WNĘTRZA. — GROBOWCE MACIEJOWSKICH: BERNARDA I ŻONY. — ODRZWIĄ CIO-SOWE I DRZWI ŻELAZNE W KRUCHCIE POD WIEŻĄ. — ZWORNIK Z HERBEM CIOLEK MACIEJOWSKICH. — CHRZCIELNICA Z R. 1613 W OTOKU O NAPISIE, KTÓRY NA TABLICY ZESTAWIONO POD CHRZCIELNICĄ — RYSUNKI JÓZEFA SMOLIŃSKIEGO.

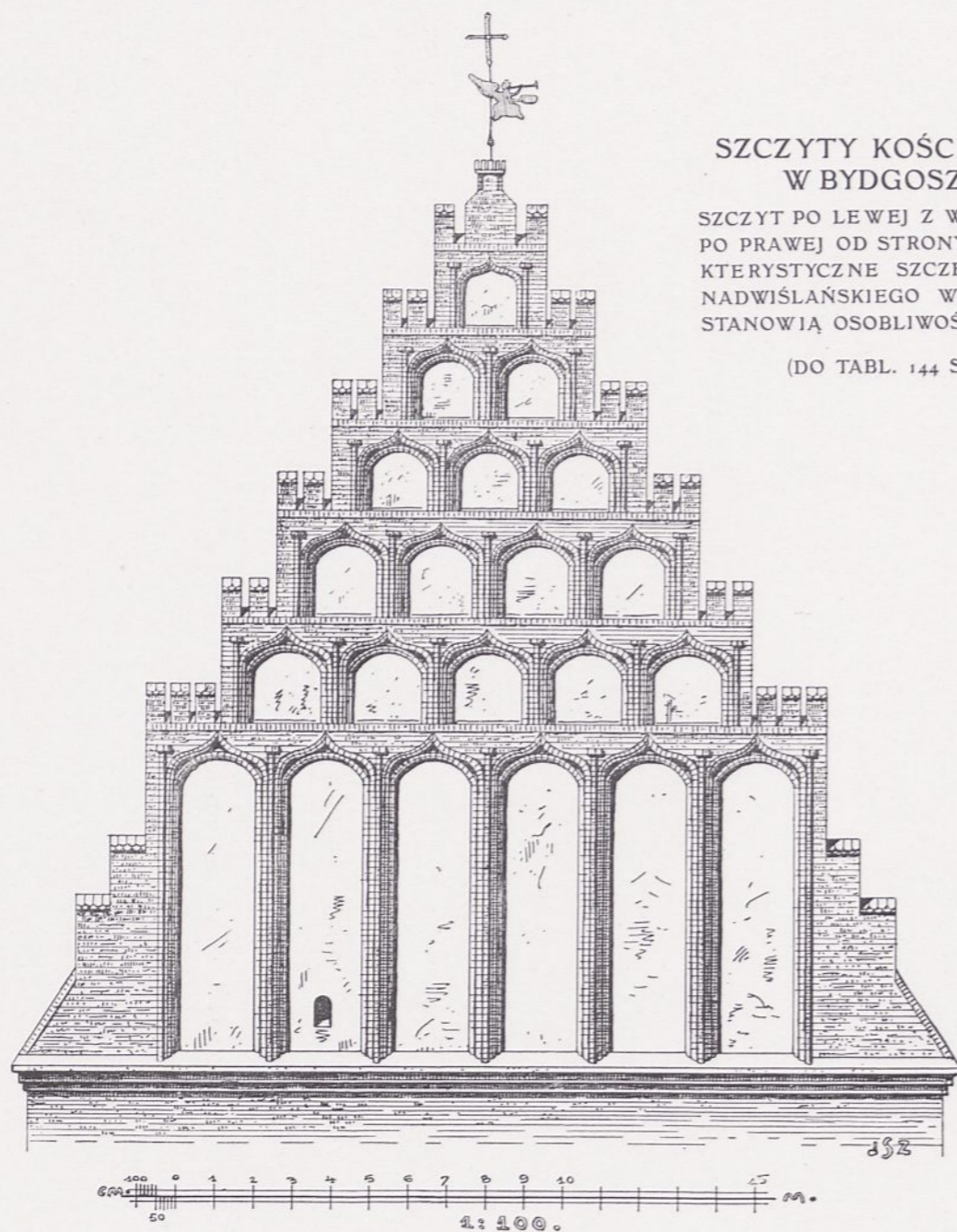
GROBOWIEC Śgo WOJCIECHA W KATEDRZE GNIEŹNIEŃSKIEJ
(KONFESJA)

STYL BAROKOWY WIEK XVII. (1680 — 1681). — ROBOTY Z MARMURU U DOŁU WYKONANE W KRAKOWIE,
BALDAKIN ZE SŁUPAMI ZE SPIŻU WYKONANY W WARSZAWIE.

BRAMA GŁÓWNA DO ZAMKU W WIŚNICZU (KOŁO BOCHNI).

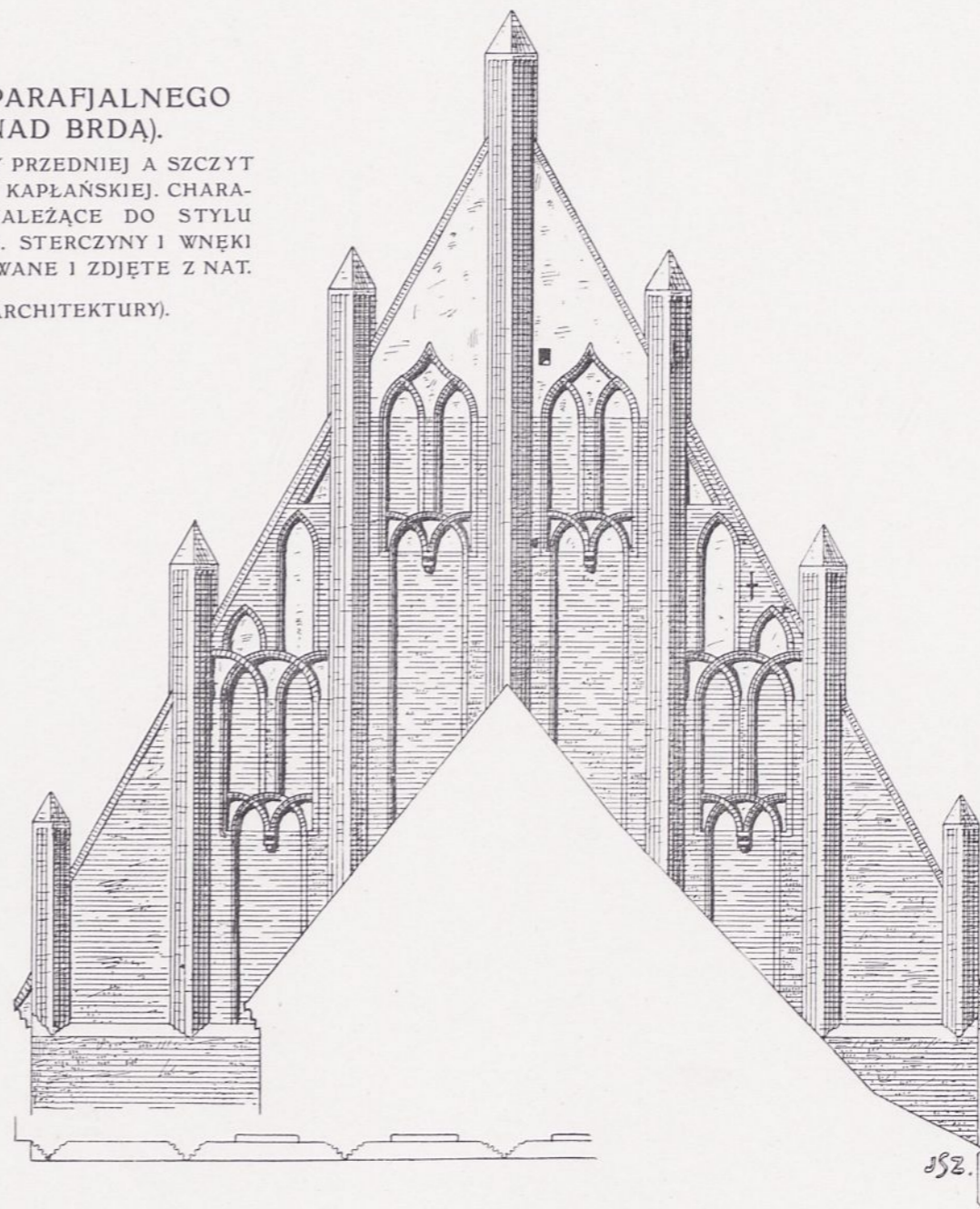
NIEGDYŚ SIEDZIBA KMITÓW w XVI w., PÓŹNIEJ WŁASNOŚĆ STANISŁAWA LUBOMIRSKIEGO, WOJEWODY KRAKOWSKIEGO, KTÓRY ZAMEK TEN w ROKU 1624, PO ZNISZCZENIU GO PRZEZ SZWEDÓW, ZUPEŁNIE PRZEBUDOWAŁ I ODNOWIŁ. — NADPROŻE ZAMKNIĘTE PIĘKNĄ KRATĄ W STYLU ODRODZENIA. NAD BRAMĄ TARCZA HERBOWA Z GODŁEM »SIENIAWA«. — ZAMEK W WIŚNICZU NALEŻAŁ DO NAJPIĘKNIEJSZYCH W POLSCE BUDOWLI I SŁYNAŁ Z OGRODU NAJOKAZALSZEGO. — TU PODEJMOWAŁ PIOTR KMITA ZYGMUNTA AUGUSTA Z BARBARĄ. (DO TABL. LXXXIII. SKARBU ARCH.).

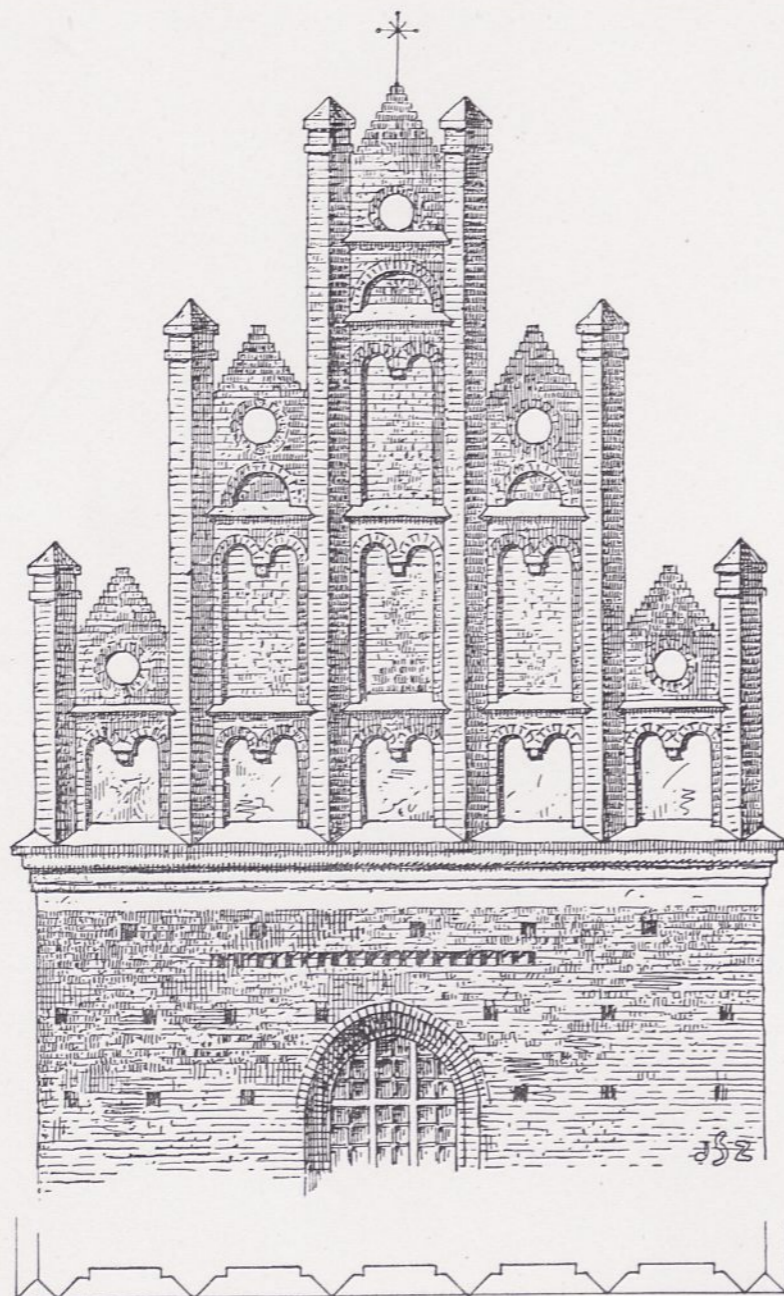

SZCZYTY KOŚCIOŁA PARAFJALNEGO
W BYDGOSZCZY (NAD BRDĄ).

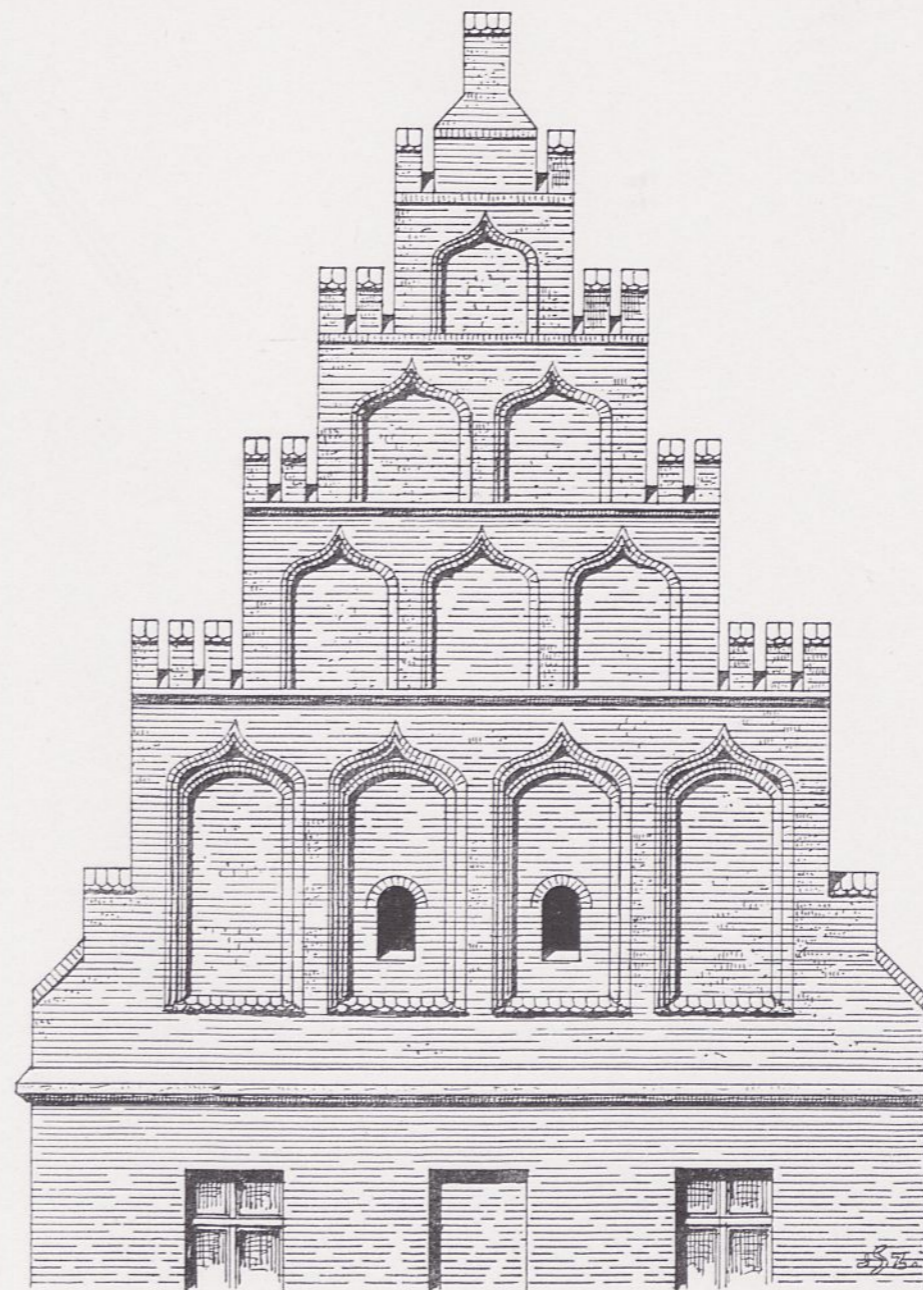
SZCZYT PO LEWEJ Z WYSTAWY PRZEDNIEJ A SZCZYT
PO PRAWEJ OD STRONY CZĘŚCI KAPŁAŃSKIEJ. CHARA-
KTERYSTYCZNE SZCZEGÓŁY NALEŻĄCE DO STYLU
NADWIŚLAŃSKIEGO W POLSCE. STERCZYNY I WNĘKI
STANOWIĄ OSOBLIWOŚĆ. RYSOWANE I ZDJĘTE Z NAT.

(DO TABL. 144 SKARBU ARCHITEKTURY).

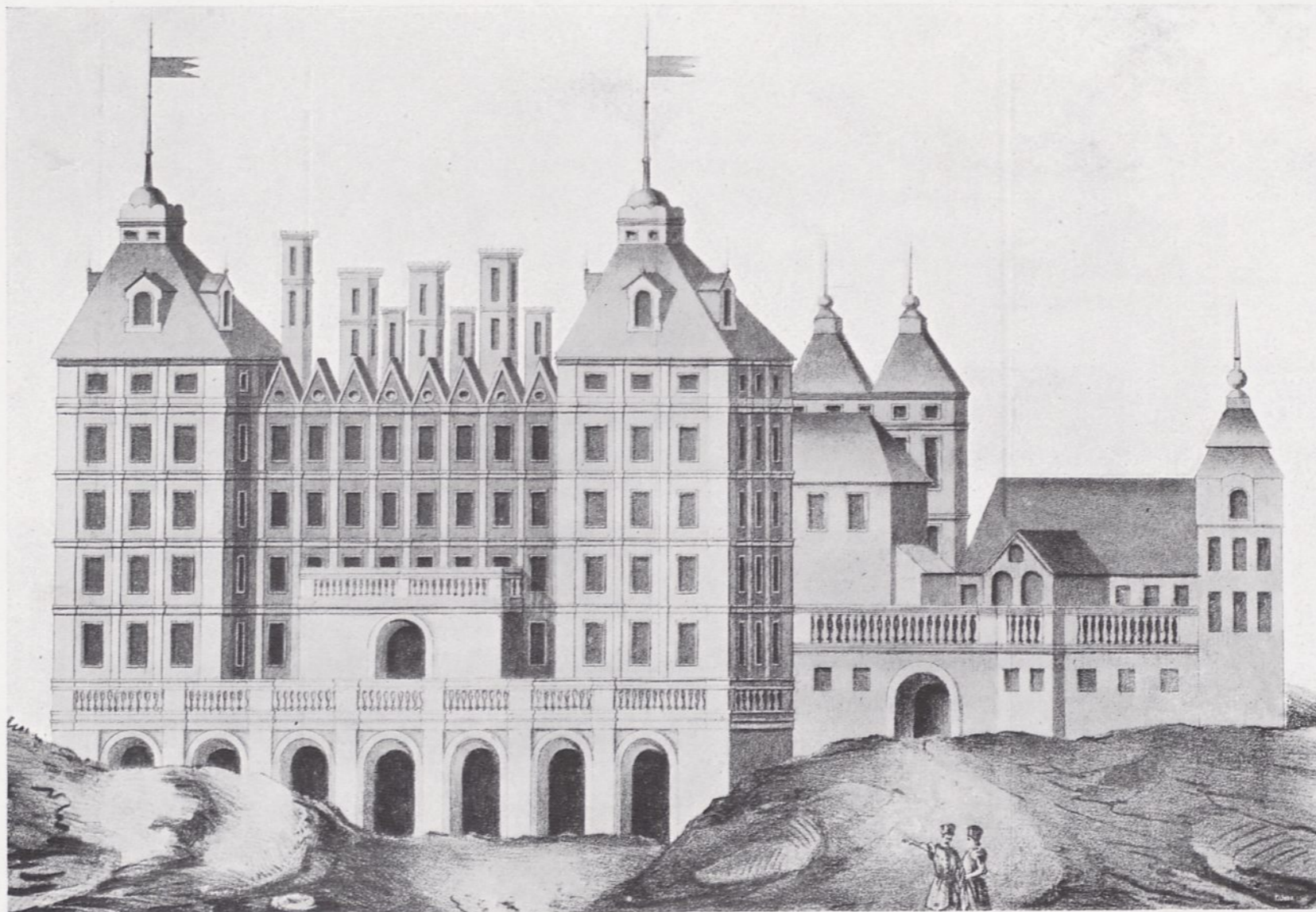

SZCZYT KOŚCIOŁA W CIECHANOWIE,
W STOLICY DAWNEJ ZIEMI CIECHANOWSKIEJ KOŁO PŁOCKA.
KOŚCIÓŁ W STYLU NADWIŚLAŃSKIM ZBUDOWANY W XIV.
WIEKU PRZEZ KS. ZIEMOWITĘ STARSZEGO. JEST TO JEDEN
Z PIĘKNIEJSZYCH ZABYTEKÓW NA MAZOWSZU. — SZCZYT
ODTWORZONY WEDLE ZDJĘCIA Z NATURY.

SZCZYT DOMU PSAŁTERZYSTÓW W POZNANIU KOŁO KOŚ-
CIOŁA P. MARJI, NIEDALEKO KATEDRY POZNAŃSKIEJ.
ZABYTEK XVI WIEKU O DWÓCH PIĘTRACH, OD WSCHODU I ZACHODU MA
DACH ZAMKNIĘTY TAKIMI DWOMA SZCZYTAMI.
(PEWNE POKREWIEŃSTWO ZE SZCZYTEM W BYDGOSZCZY TABL. 138).

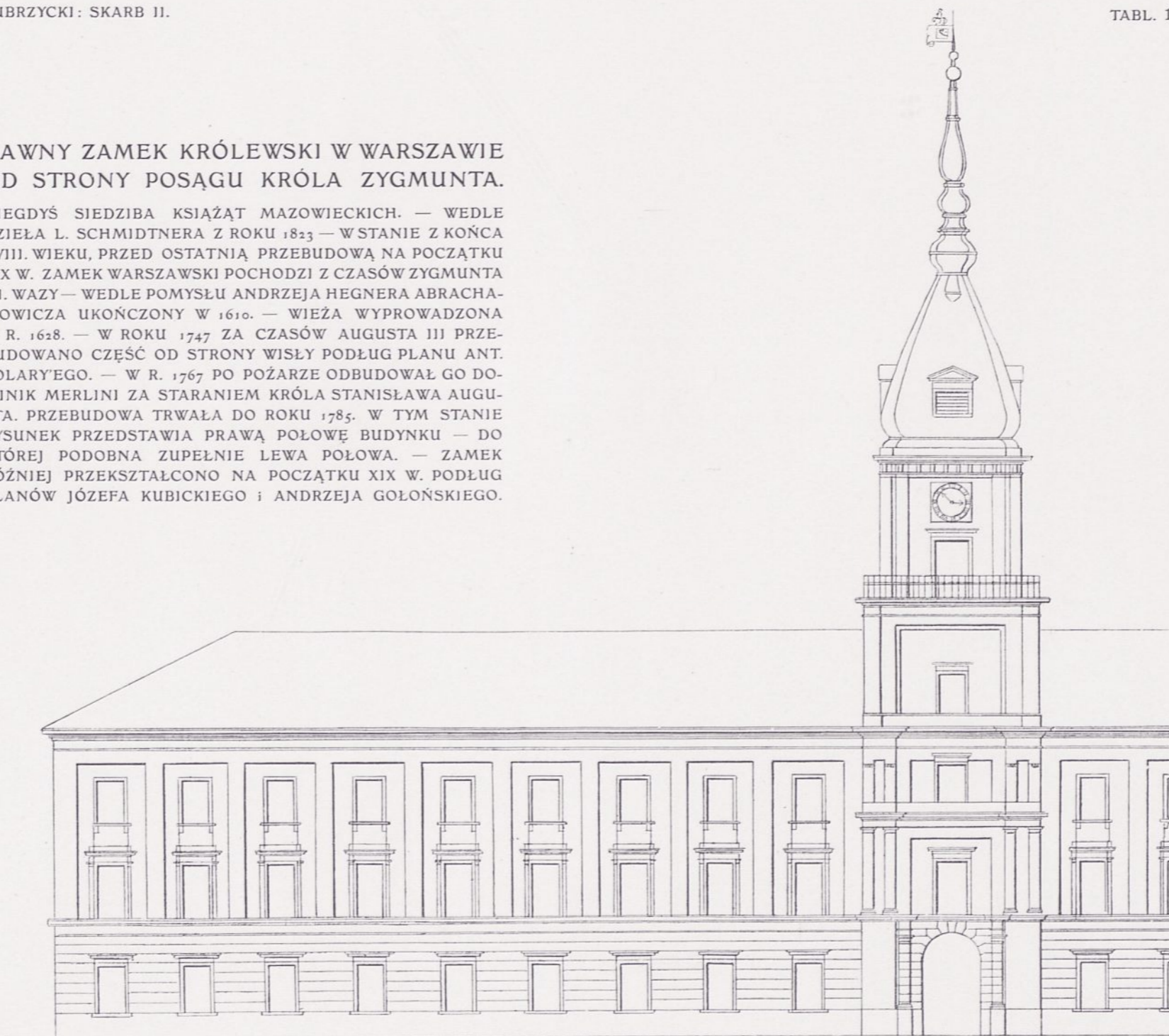
PAŁAC KAZANOWSKICH NAD WISŁĄ W WARSZAWIE

ONGI NAJBOGATSZA SIEDZIBA MAGNACKA W STOLICY.

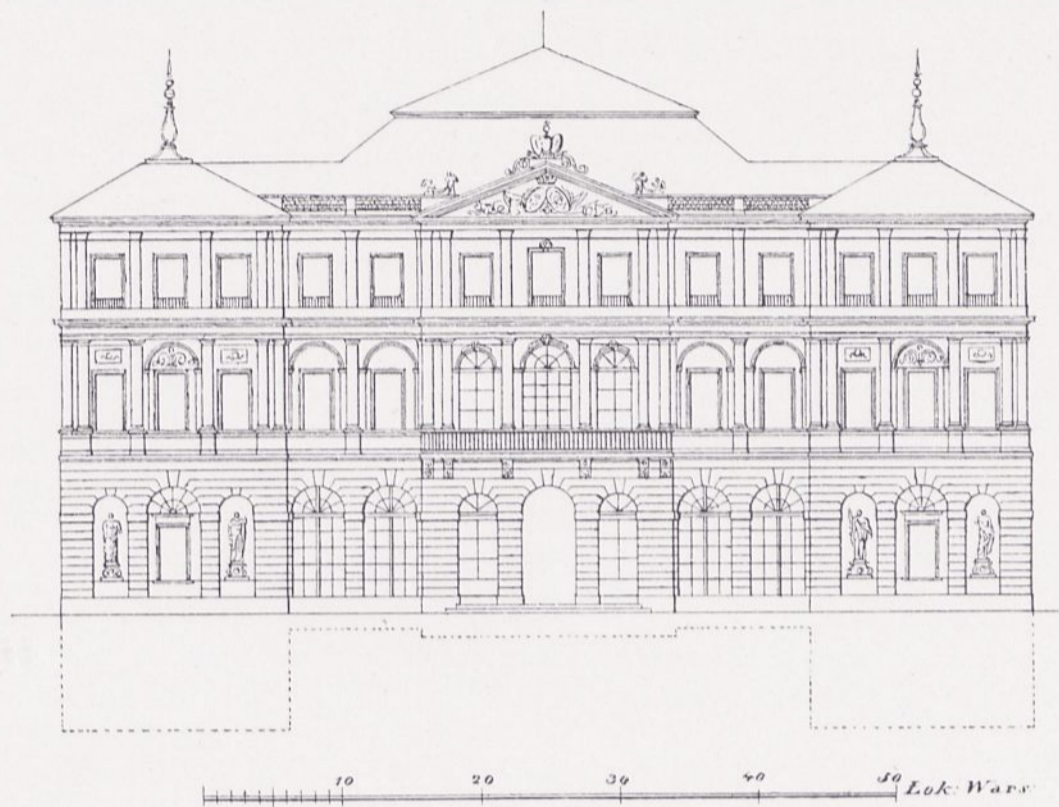
WEDLE STANU z ROKU 1656. («STAROŻYTNOŚCI WARSZAWSKIE» TOM II ROK 1848). — DZIŚ GMACH WARSZAWSKIEGO TOWARZYSTWA DOBROCZYNNOSCI. TU MIEŚCIŁA SIĘ NAJPIERWSZA MENNICA POLSKA MIĘDZY R. 1617 A R. 1632. CZĘŚĆ TEGO PAŁACU, NALEŻĄCEGO DO LUDWIKI PONIATOWSKIEJ, RODZONEJ SIOSTRY KRÓLA STANISŁAWA AUGUSTA, BYŁA WŁASNOŚCIĄ KRÓLA FRANCUSKIEGO LUDWIKA XVIII, KTÓRY TU MIESZKAŁ 2 LATA.

DAWNY ZAMEK KRÓLEWSKI W WARSZAWIE
OD STRONY POSĄGU KRÓLA ZYGMUNTA.

NIEGDYS SIEDZIBA KSIĄŻĄT MAZOWIECKICH. — WEDLE
DZIEŁA L. SCHMIDTNERA Z ROKU 1823 — W STANIE Z KOŃCA
XVIII. WIEKU, PRZED OSTATNIĄ PRZEBUDOWĄ NA POCZĄTKU
XIX W. ZAMEK WARSZAWSKI POCHODZI Z CZASÓW ZYGMUNTA
III. WAZY — WEDLE POMYSŁU ANDRZEJA HEGNERA ABRACHA-
MOWICZA UKOŃCZONY W 1610. — WIEŻA WYPROWADZONA
W R. 1628. — W ROKU 1747 ZA CZASÓW AUGUSTA III PRZE-
BUDOWANO CZĘŚĆ OD STRONY WISŁY PODŁUG PLANU ANT.
SOLARYEGO. — W R. 1767 PO POŻARZE ODBUDOWAŁ GO DO-
MINIK MERLINI ZA STARANIEM KRÓLA STANISŁAWA AUGU-
STA. PRZEBUDOWA TRWAŁA DO ROKU 1785. W TYM STANIE
RYSUNEK PRZEDSTAWIA PRAWĄ POŁOWĘ BUDYNKU — DO
KTÓREJ PODOBNA ZUPEŁNIE LEWA POŁOWA. — ZAMEK
PÓŹNIEJ PRZEKSZTAŁCONO NA POCZĄTKU XIX W. PODŁUG
PLANÓW JÓZEFA KUBICKIEGO I ANDRZEJA GOŁOŃSKIEGO.

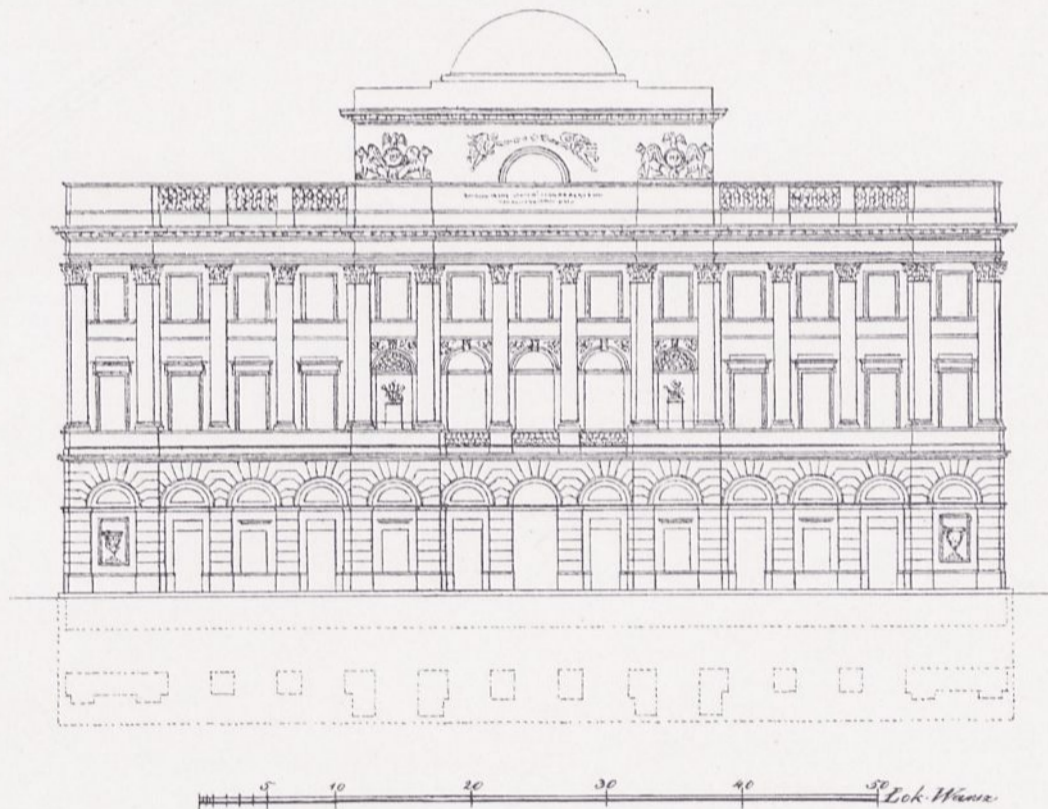

Łok. Wars 5 10 20 30 40 50

PAŁAC BRYŁOWSKI W WARSZAWIE.

ZBUDOWANY PRZEZ HENRYKA BRÜHLA, MINISTRA AUGUSTA III. KRÓLA POLSKIEGO.
 NIEGDYŚ W XVII WIEKU WŁASNOŚĆ JERZEGO OSSOLIŃSKIEGO, KANCLERZA W. KOR.
 STYL BAROKOWY. — RZEZBY ARTYSTY DEUBLA.

DOM TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ NAUK —
 ZWANY »PAŁACEM STASZICA« W WARSZAWIE,

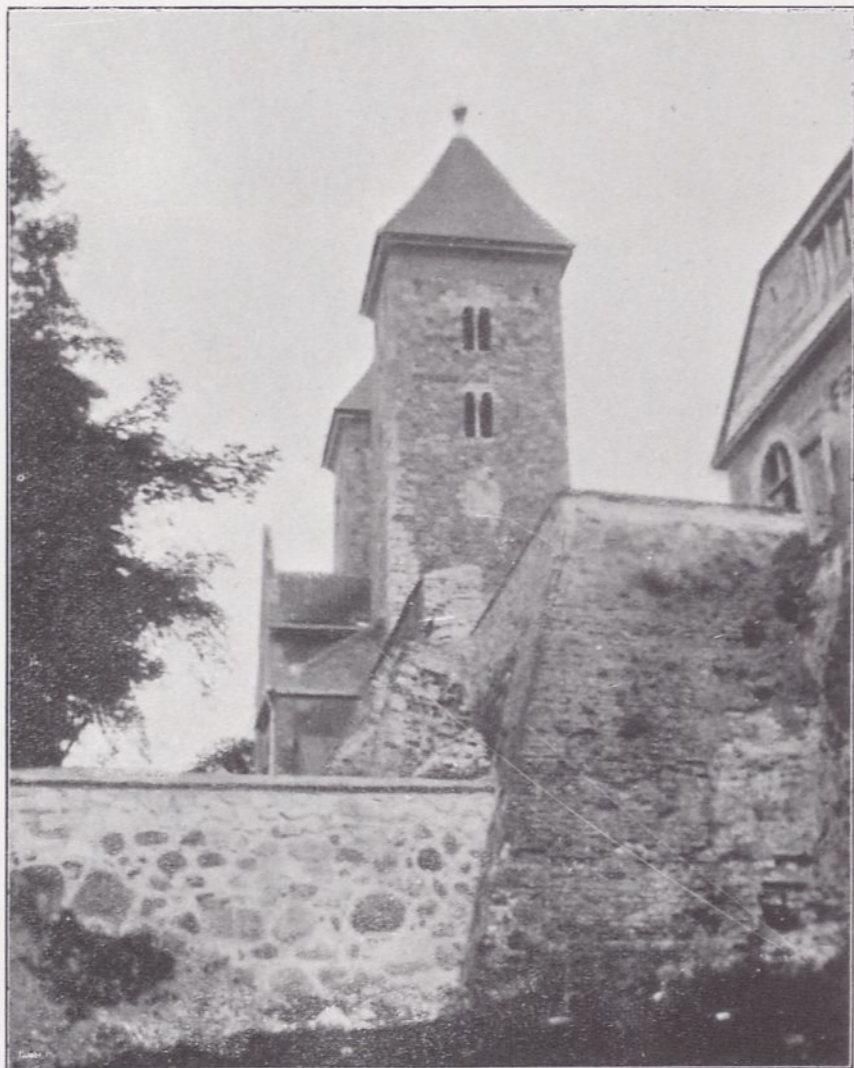
WEDLE PLANÓW ANTONIEGO CORRAZI'EGO.
 DZIŚ JUŻ NIEISTNIEJĄCY — Z PODCIENIAMI U DOLU.
 OBA RYSUNKI Z DZIEŁA L. SCHMIDTNERA Z R. 1823.

KOŚCIÓŁ PARAFJALNY W MIASTECZKU CHODLU —
W LUBELSKIM NAJCENNIJSZY ZABYTEK GOTYCKI. — Z DZIEŁA
A. LERUE. (DO TABL. 135. SKARB. ARCH.).
(WIEŻA O SZCZYTACH W CHARAKTERZE NADWIŚLAŃSKIM).

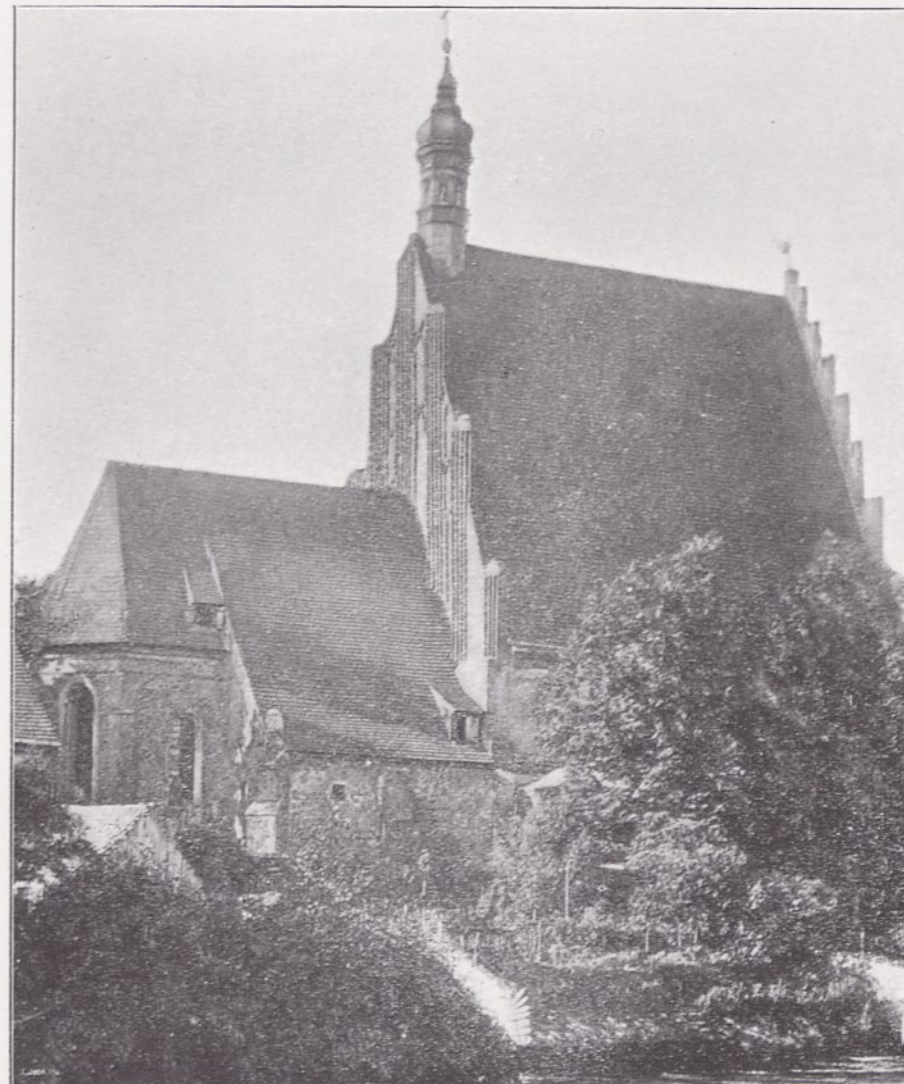
KOŚCIÓŁ P. MARJI — DAWNIEJ PANIEN BRYGIDEK,
DZIŚ WIZYTEK W LUBLINIE.
Z DZIEŁA A. LERUE: »ALBUM LUBELSKIE«. WIEK XV.
(SZCZYT NALEŻĄCY DO STYLU NADWIŚLAŃSKIEGO).

WIEŻE KOŚCIOŁA W CZERWIŃSKU

WYKONANE Z KAMIENIA ZWANEGO BŁOKAMI ERATYCZNYMI
CZYLI Z GRANITU POLNEGO, CIOSY OBRABIANE O LICU NA
SPÓŚB DZIKI POZOSTAWIONEM. (DO TABL. 125).

OKNA ZBLIŻNIONE NA WIEŻACH SĄ PODOBNE DO OKIENEK
Z WIEŻ Ś-go ANDRZEJA W KRAKOWIE. — STYL ROMAŃSKI.

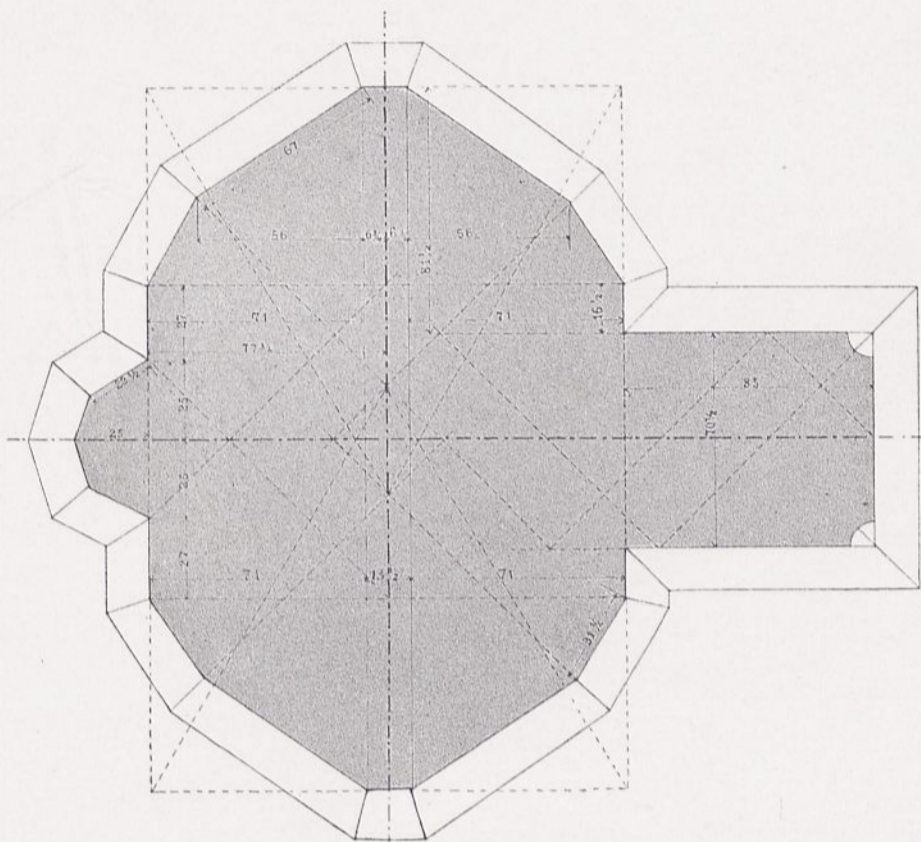
KOŚCIOŁ PARAFJALNY W BYDGOSZCZY
(NAD RZEKĄ BRDĄ NA ZACHÓD OD TORUNIA)

Z KOŃCA XV WIEKU. BUDOWA SYSTEMU WIATOWEGO O TRZECH
NAWACH JEDNEJ WYSOKOŚCI. SZCZYTY OBYDWA NADER NIEZWY-
KŁE NALEŻĄ DO NAJPIĘKNIEJSZYCH OKAZÓW STYLU NADWI-
ŚLAŃSKIEGO, PRZEDSTAWIONE W SZCZEGÓŁACH NA TABLICY 138.

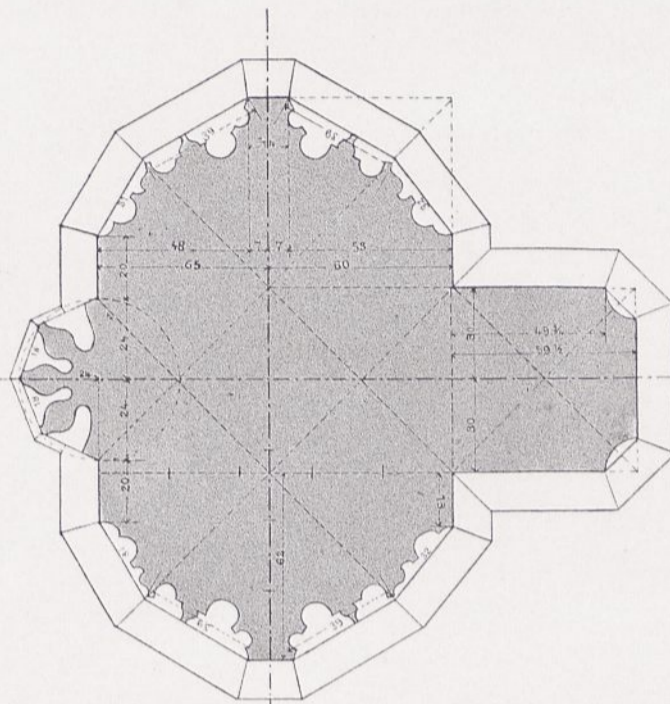
KOŚCIÓŁ MARJACKI W KRAKOWIE

WEDLE STANU PRZED ROKIEM 1883 — Z OKNEM NA PRZEDZIE POMIĘDZY WIEŻAMI O LASKOWANIU PROSTOLI-
NIJNEM, BEZ PRZEŻROCZA ROZETOWEGO I Z OKNAMI WE WIEŻACH O LASCE ŚRODKOWEJ Z PRZEŻROCZAMI,
W STYLU NADWIŚLAŃSKIM. — (DO TABL. C. z TOMU 1-go) — HELM WIEŻY WYŻSZEJ POKRYTY BYŁ GONTAMI DO R. 1478.

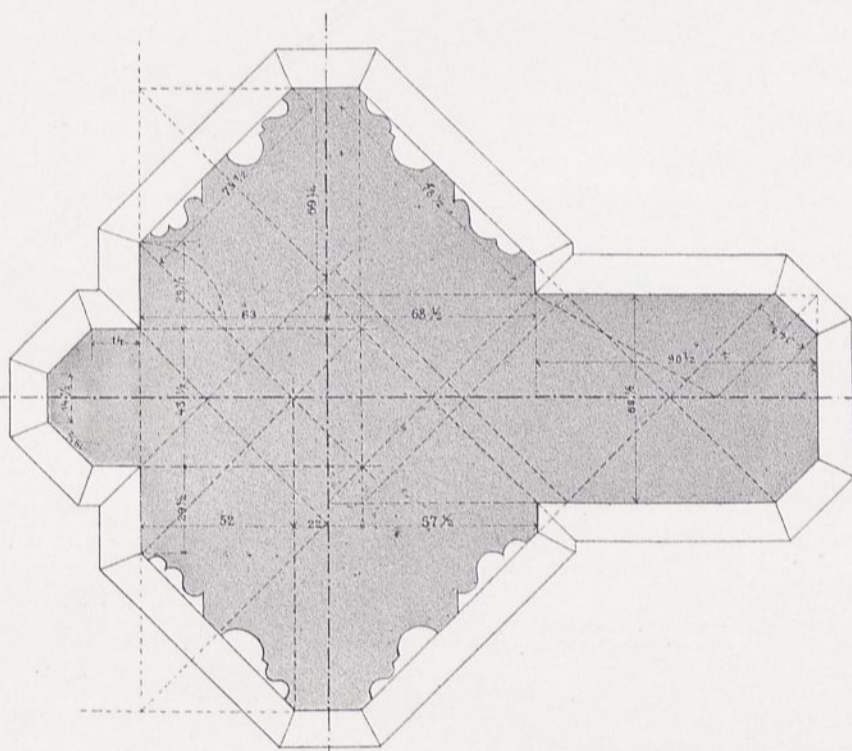
Z KOŚCIOŁA P. MARYI.

FILAR JAKO DWUNASTOBOK O DŁUGOŚCI 2,325 m PRZY SZEROKOŚCI 1,555 (ZATEM $\pm 5:8$). PRZYPORY WYSTĘP 0,85 PRZY SZEROKOŚCI 0,705 m. —

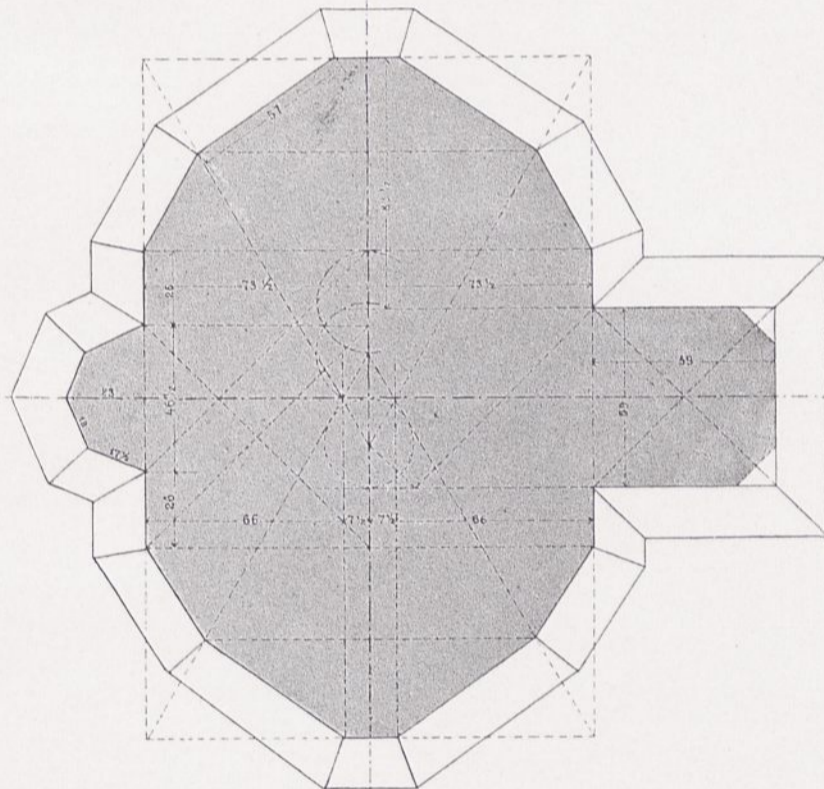
Z KATEDRY NA WAWELU

FILAR JAKO DWUNASTOBOK O DŁUGOŚCI 1,84 m PRZY SZEROKOŚCI 1,15 m. (ZATEM $5:8$) = PRZYPORY WYSTĘP 0,595 m PRZY SZEROKOŚCI 0,60 m —.

Z KOŚCIOŁA OO. DOMINIKANÓW.

PO POŻARZE DWUNASTOBOK ZAMIENIONY NA OŚMIOBOK
DŁUG. 2,08 m. SZER. 1,30 m (ZATEM $5:8$).

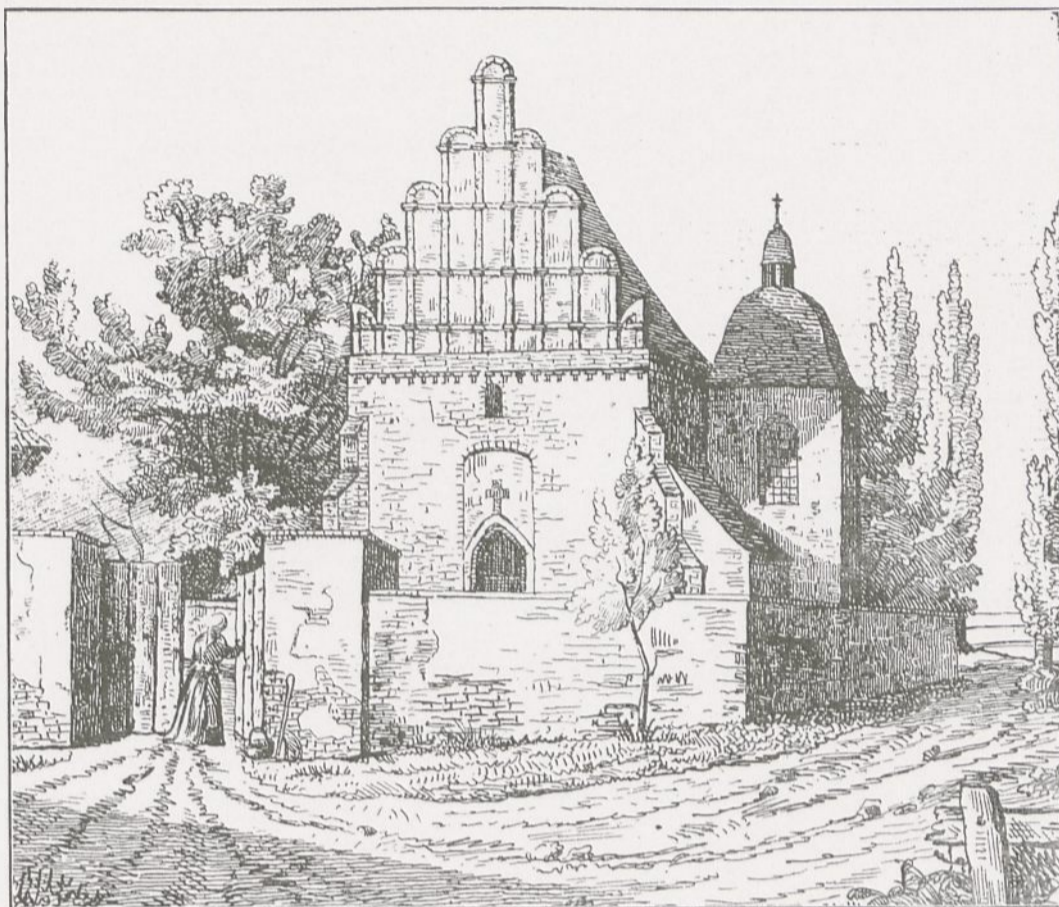

Z KOŚCIOŁA ŚW. KATARZYNY I Z KOŚCIOŁA
BOŻEGO CIAŁA.

DŁUG. DWUNASTOBOKU 2,135 PRZY SZEROKOŚCI 1,47 m (ZATEM $\pm 5:8$) PRZYPORY WYSTĘP 0,59 m PRZY SZEROKOŚCI 0,59 m).

FILARY MIĘDZYNAWOWE Z PRZYPORAMI OD STRONY NAW BOCZNYCH JAKO WŁAŚCIWOŚĆ OSOBLIWA, NALEŻĄCA DO STYLU NADWIŚLAŃSKIEGO W OGÓLE A DO KRAKOWSKIEJ SZKOŁY ŚREDNIOWIECZNEJ XIV W. W SZCZEGÓLNOŚCI.

(ZDJĘCIA I POMIARY Z RZECZYWISTOŚCI ARCH. J. S. Z.)

KOŚCIÓŁ PARAFJALNY W ROMBINIU MIĘDZY KOŚCIANEM A ŚREMEM.

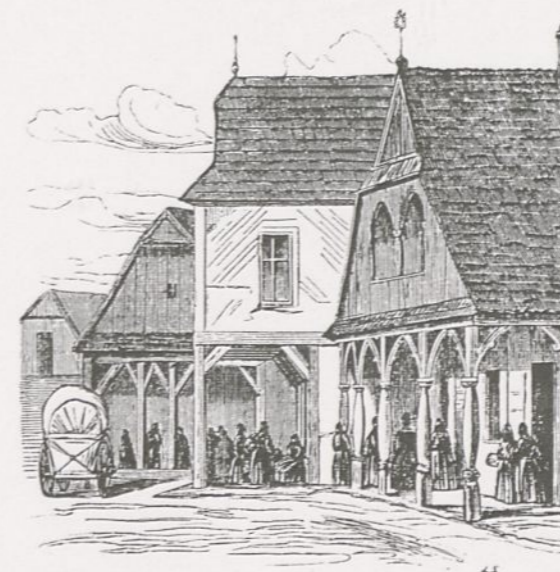
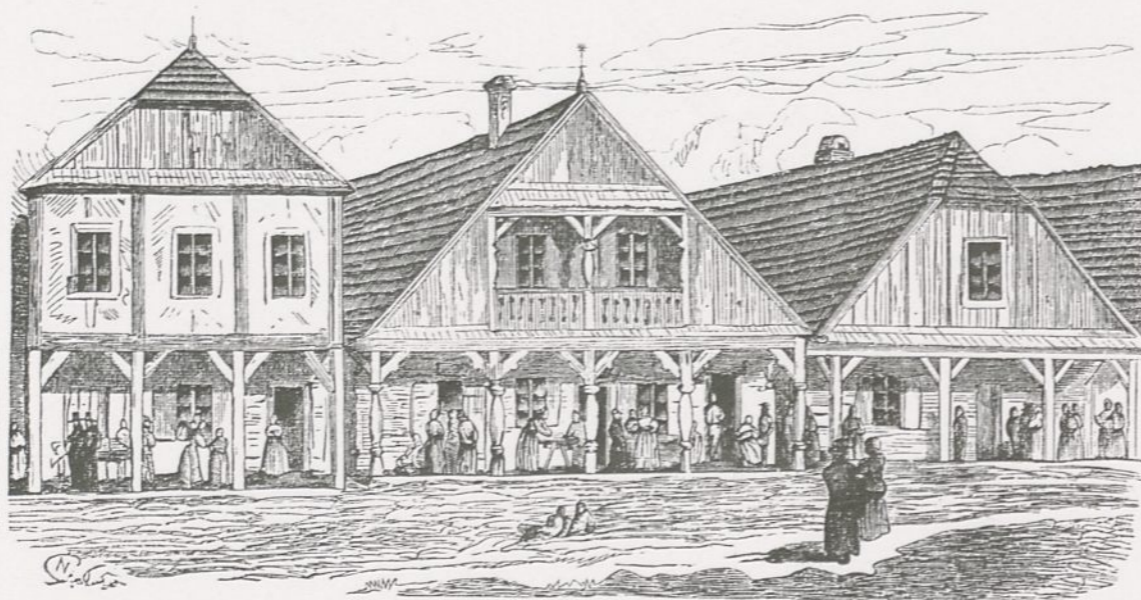
(Ks. POZNAŃSKIE)

NIEZWYKŁY SZCZYT PÓLOKRĄGLYMI STERCZYNAMI ZWIEŃCZONY, — NALEŻY DO STYLU »NADWIŚLAŃSKIEGO« Z OSTATNIEJ EPOKI GOTYKU, OWIANEGO JUŻ DUCHEM ODRODZENIA. — POD SZCZYTEM GZEMZ Z WSPORNIKAMI. — (Z PRZYJACIELA LUDU R. 1841).

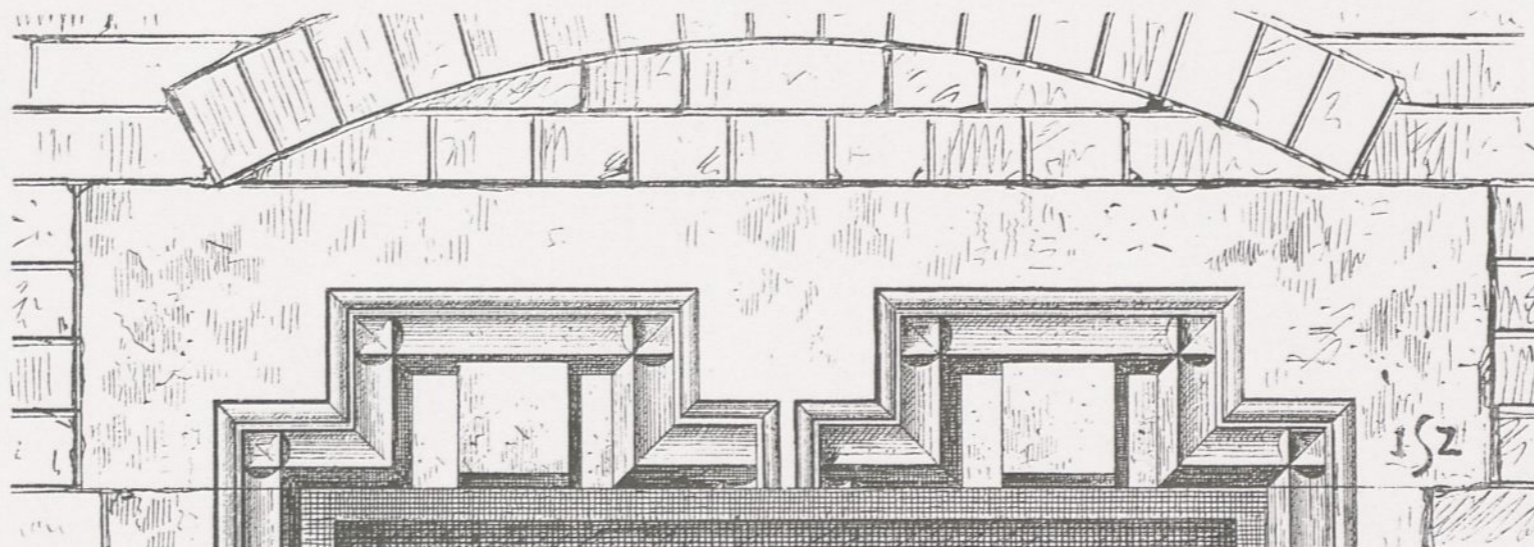
KOŚCIÓŁ PARAFJALNY W GIDLACH ZE SOBÓTKAMI NA SŁUPACH WYRZYNANYCH KOŁO RADOMSKA W POWIECIE PIOTRKOWSKIM.

DĄB OBOK MA MIEĆ WEDLE PODANIA PRZESZŁO 6 WIEKÓW. — (Z »KŁOSÓW« R. 1866).

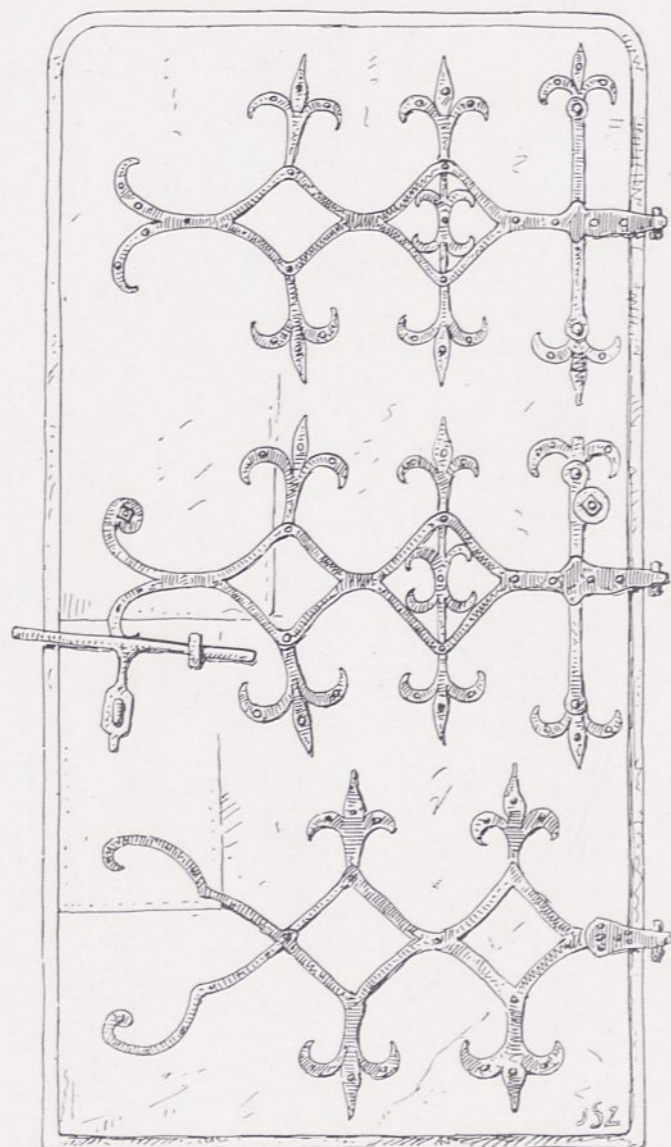

STARE DOMY Z PODCIENIAMI NA SŁUPACH WYRZYNANYCH O GANECZKACH POD SZCZYTAMI W PIOTRKOWIE t. zw. TRYBUNALSKIM (WOJEWÓDZTWO SIERADZKIE) GDZIE SIĘ ODBYWAŁY NAJWYŻSZE SĄDY DLA WIELKOPOLSKI.

DOMY ZNISZCZONE POŻAREM W R. 1865. — (KŁOSY TOM 1-szy).

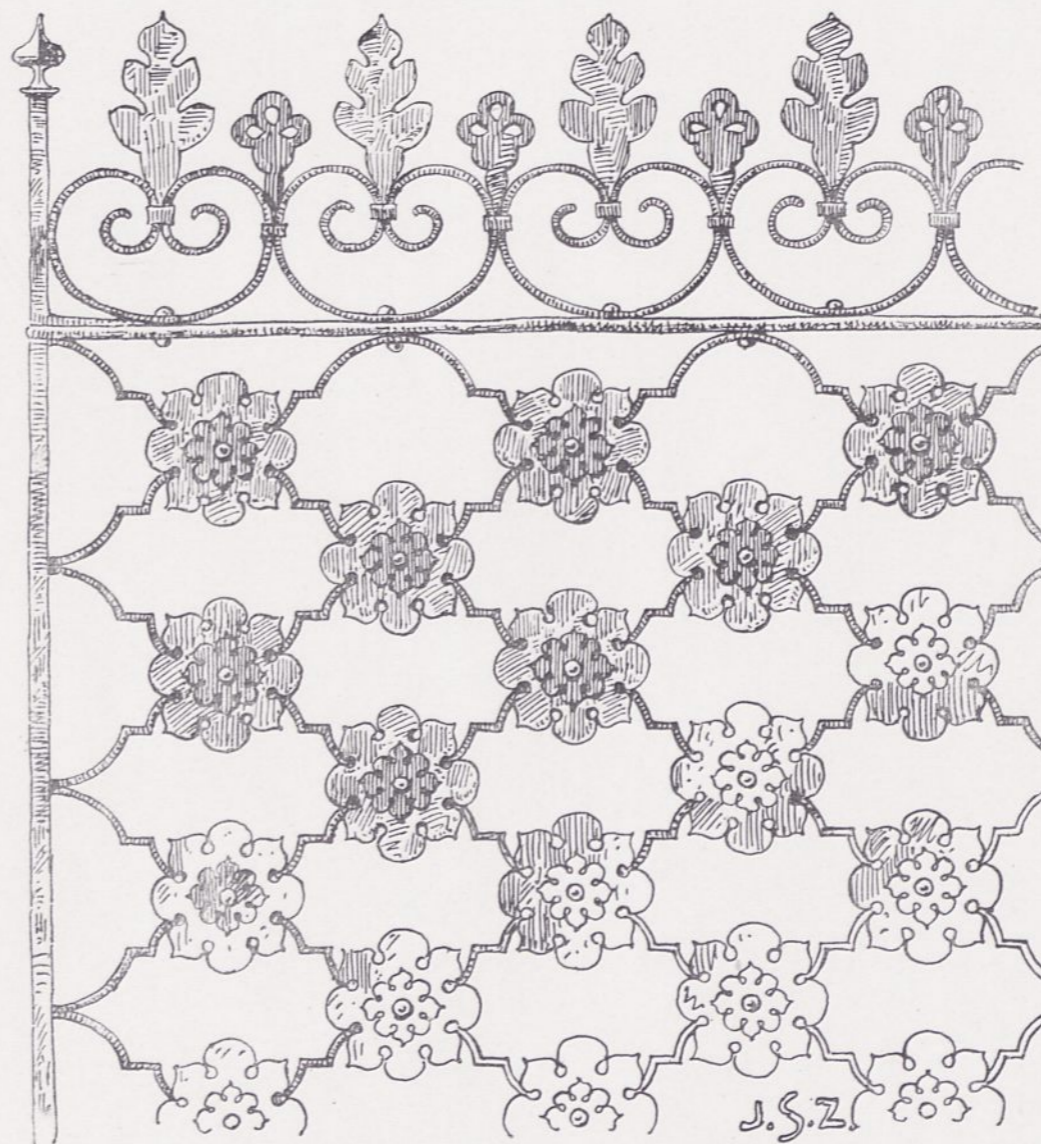

SZCZEGÓŁ NADPROŻA DRZWIOWEGO, POCHODZĄCEGO PRAWDOPODOBNIE Z OKNA GMACHU POSZPITALNEGO Św. DUCHA W KRAKOWIE, — ZBURZONEGO W R. 1892. — ZABYTEK GOTYCKI NALEŻĄCY DO KRAKOWSKIEJ SZKOŁY ŚREDNIOWIECZNEJ.

DRZWI Z ZAKRYSTJI DO PREZBITERJUM
KOŚCIOŁA DREWNIANEGO W KOMBORNI
KOŁO KROSNA.

CAŁE DĘBOWE, BLACHĄ ŻELAZNĄ OBITE I OKUTE ZAWIA-
SAMI OZDOBNYMI. — WIDOK OD STRONY ZAKRYSTJI. — STYL
PÓŻNO-GOTYCKI. — CHARAKTER SWOJSKI.

KRATA OZDOBNA TRZEMA BOKAMI ZAMYKAJĄCA
CHRZCZELNICĘ W KOŚCIELE OO. DOMINIKANÓW
W PODKAMIENIU KOŁO BRODÓW.

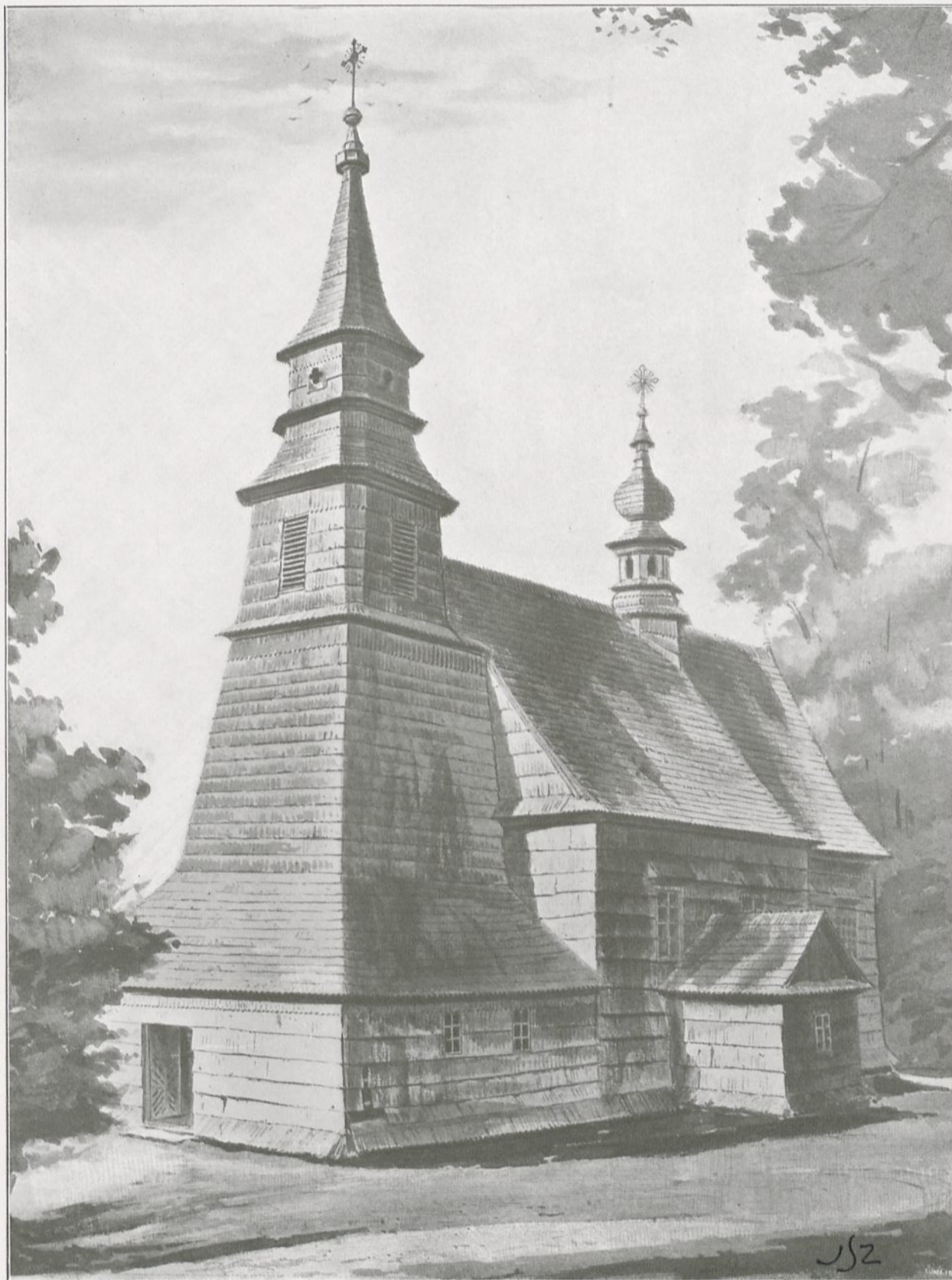
LISTKI WIĘKSZE U SAMEJ GÓRY NA SREBRNO MALOWANE, LISTKI MNIEJSZE NA
ZŁOTO. ROZETKI NA SKRZYŻOWANIU W OTOKU SREBRNE, ŚRODEK ZŁOCONY STYL
BAROKOWY.

(DO TABLICY 126. TOMU II „SKARBU ARCH. W POLSCE“).

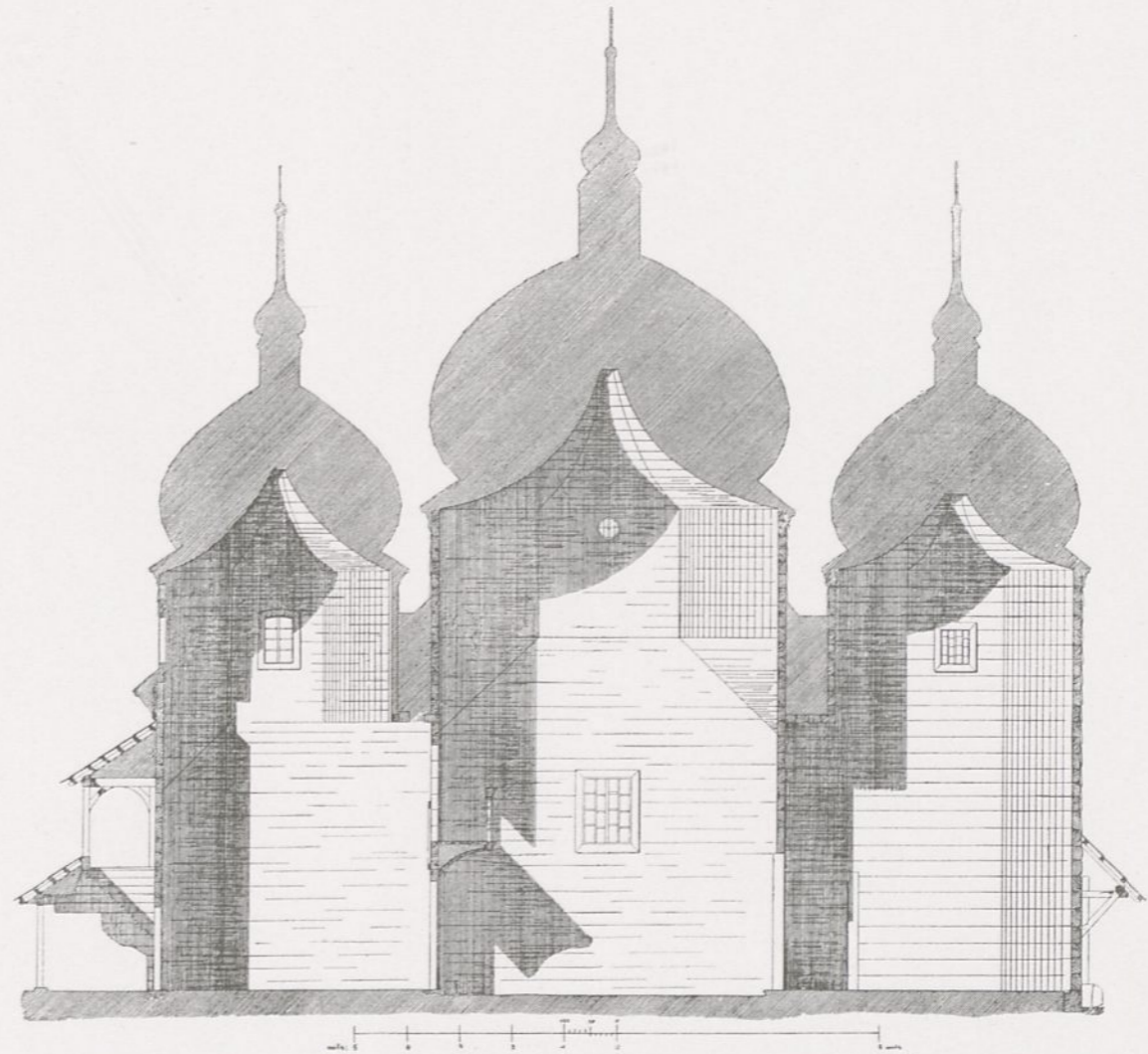
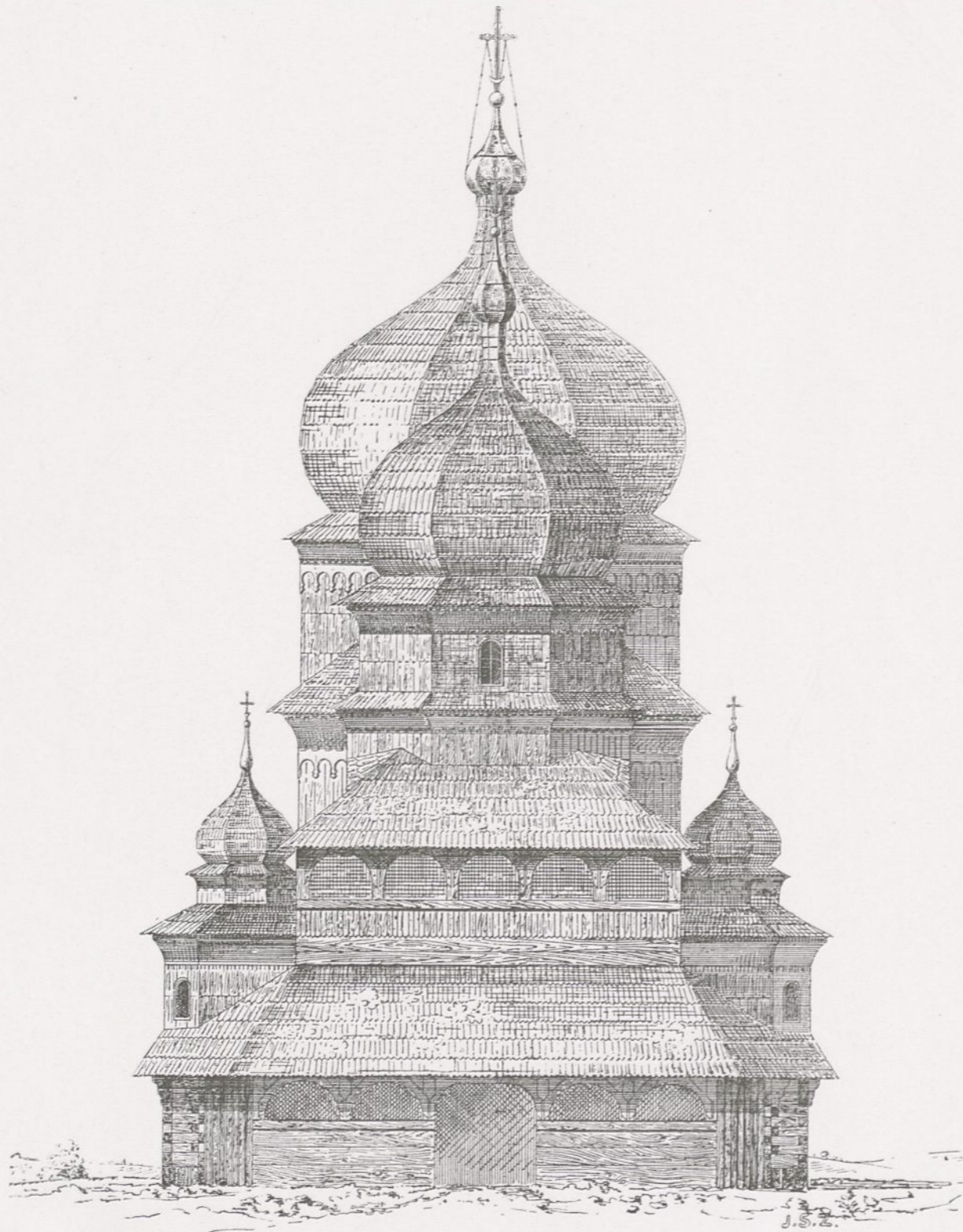
KOŚCIÓŁ BOŻEGO CIAŁA OO. DOMINIKANÓW WE LWOWIE

ZALOŻONY W R. 1749 PRZEZ HETMANA W. K. JÓZEFA POTOCKIEGO POD KIERUNKIEM JANA DE WITTE, JENERAŁA WOJSK KORONNYCH. — KOPUŁA TEM SZCZEGÓLNA, ŻE ZALOŻONA JEST NA ELIPSIE — OŚ WIĘKSZA 21.64 m. OŚ MNIEJSZA 16.35 m. TWORZY ZATEM ELIPSOID, POKRYTY BLACHĄ MIEDZIANĄ. WIEŻA NA DZWONY, PO LEWEJ RĘCE POCHODZI Z R. 1865. — KOŚCIÓŁ W PIĘKNYM STYLU BAROKOWYM NALEŻY DO NAJWSPANIALSZYCH BUDOWLI MIASTA LWOWA.

KOŚCIÓŁ DREWNIANY W BÓBRCE KOŁO KROSNA.

ZBURZONY DOSZCZĘTNIE W ROKU 1908. — PIĘKNY WZÓR STYLU BAROKOWEGO, JAKI SIĘ ODBIŁ NA KOŚCIELNEM BUDOWNICTWIE DREWNIANEM W POLSCE. (DO TABL. XCV »SKARBU ARCH. W POLSCE«).

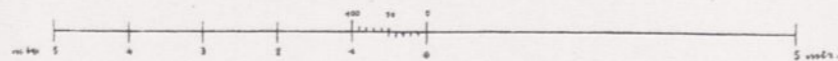

CERKIEW W ROZDOLE NAD DNIESTREM OBOK MIKOŁAJOWA.

(DO TABL. 136. TOM II. SKARBU ARCH. W POLSCE).

WIDOK OBOK RYSOWANY SPOSOBEM WYKREŚLNYM PROSTOKĄTNIE (CZYLI ORTOGONALNIE) WYOBRAŻA STOSUNEK WYSOKOŚCIOWY KAŻDEGO SZCZEGÓLU WZGLĘDNIE DO CAŁOŚCI. — PRZEKRÓJ PODŁUŻNY WYŻEJ PRZEDSTAWIA SPOSÓB ZAŁOŻENIA PODCIENI PIĘTROWYCH I TRZECH KOPUŁ. — MIARA METRYCZNA.

(ZE ZDJĘĆ UCZNIÓW WYŻSZEJ SZKOŁY POLITECHNICZNEJ WE LWOWIE).

KATEDRA POD WEZWANIEM WNIĘBOWZIĘCIA P. MARJI WE LWOWIE
 PRZEZ KAZIMIERZA W, w t. 1350. ROZPOCZĘTA I DALEJ PROWADZONA PRZEZ WŁADYSŁAWA JAGIEŁŁĘ.
 TWÓRCĄ KOŚCIOŁA PIOTR STECHER ÓWCZESNY BUDOWNICZY MIEJSKI. BUDOWĘ UKOŃCZYŁ JOACHIM
 PROM (GROM) Z WROCŁAWIA W R. 1479. STAN OSTATNI POCHODZI (1760—1776.) Z CZASÓW ARCYBISKUPA
 W. HIER. SIERAKOWSKIEGO, WEDLE POMYSŁU ARCH. PIOTRA POLEJOWSKIEGO, SYGNATURKA NA SZCZycIE
 PONAD ŁĘKIEM TĘCZOWYM I OKNA Z ŁASKOWANIEM PROSTOLINIJNEM, NALEŻĄ DO CHARAKTERU
 NADWIŚLAŃSKIEGO.

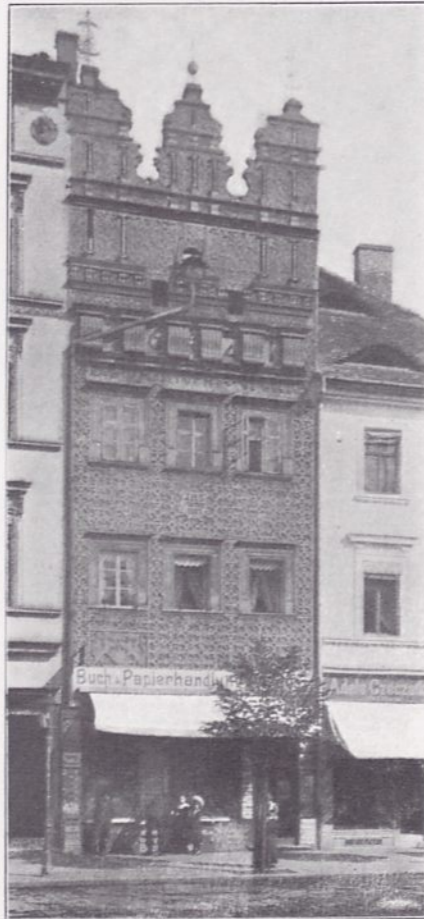
10 20 30 40 50 Łok. Wars

KOŚCIÓŁ ŚW. KRZYŻA
NA KRAKOWSKIM PRZEDMIEŚCIU W WARSZAWIE
SIĘGA CZASÓW KSIĄŻĄT MAZOWIECKICH — CAŁKOWICIE PRZEBUDOWANY
PO WOJNACH SZWEDZKICH W R. 1682 WEDŁUG PLANÓW JÓZEFA BELOTTI'EGO
W STYLU ODRODZENIA WŁOSKIEGO.
WIEŻE POMYSŁU ANTONIEGO FONTANNY Z R. 1756.

10 20 30 40 50 Łok. Wars

»MARYWIL« BUDOWLA WZNIESIONA Z KOŃCEM XVII.
WIEKU, W WARSZAWIE PRZEZ KRÓLOWĘ MARJĘ KAZI-
MIRĘ, A PRZEZNACZONA DLA KUPCÓW ZAGRANICZNYCH
WIDOK LEWEJ CZĘŚCI Z BOKU, PRZYZEM PRAWA CZĘŚĆ BYŁA JESZCZE
O 15 OKIEN DŁUŻSZĄ. Z POCZĄTKIEM XIX W. BUDYNEK ZBURZONO, A NA
MIEJSCU TEM WZNIESIONO »TEATR WIELKI«. — OBA RYSUNKI Z DZIEŁA
L. SCHMIDTNERA R. 1823.

WYSTAWA DOMU W BRZEGU NA RYNKU —
O SZCZYCIE CAŁYM POŚRODKU I DWÓCH
PÓLSZCZYTACH DLA DACHU POGRAŻO-
NEGO W DWÓCH POŁOWACH.

KOŚCIÓŁ O. O. FRANCISZKANÓW W POZNANIU
(DZIŚ PO-FRANCISZKAŃSKI.)
Z KOŃCA XVII. WIEKU STYL BAROKOWY. ŚWIĄTYNIA O TRZECH NAWACH
Z NAWĄ KRZYŻOWĄ — NAD NAWAMI BOCZNEMI EMPORY.

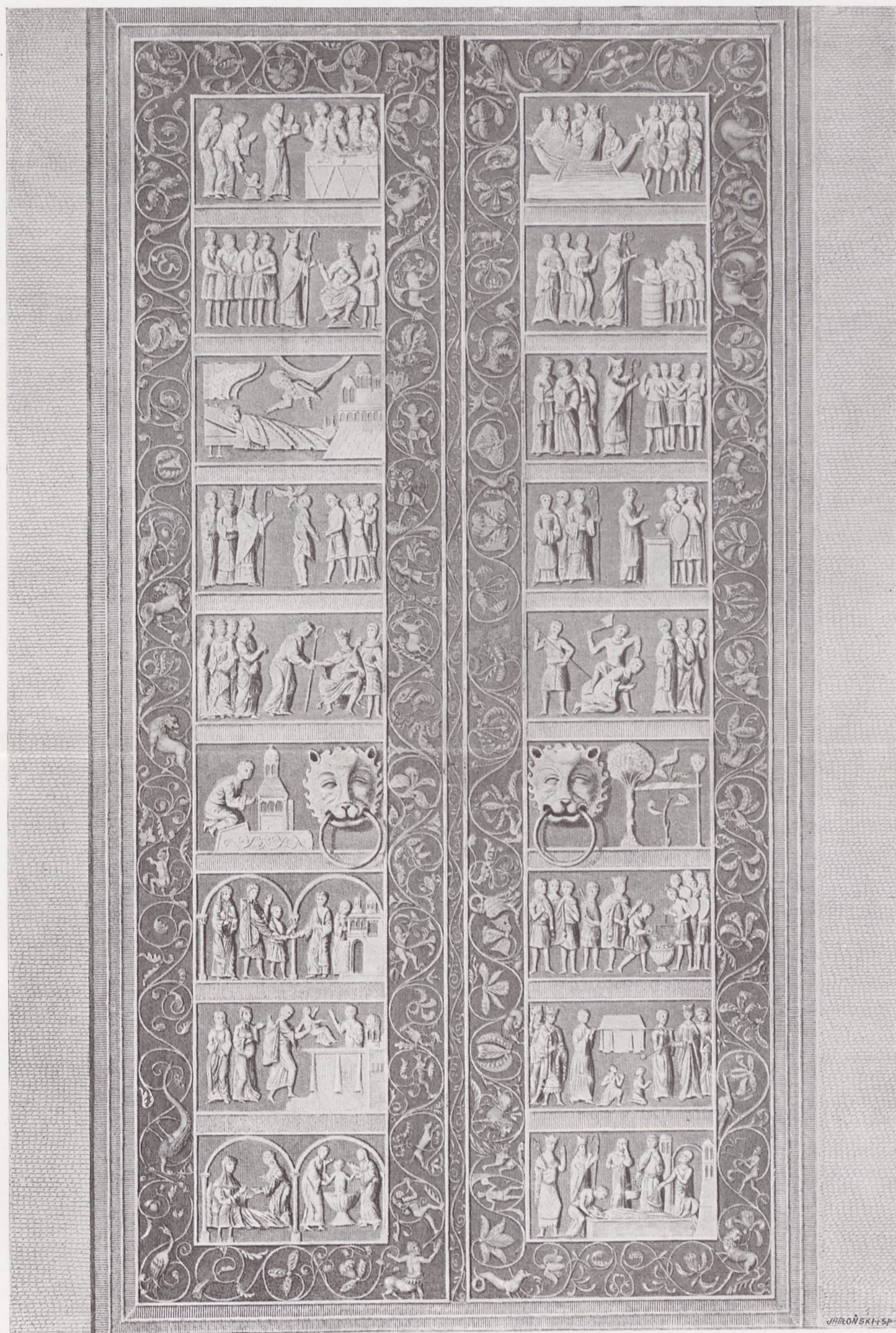
GŁÓWNE DRZWI CZYLI PORTAL DO KOŚCIOŁA
ŚW. JAKÓBA W SANDOMIERZU.

NAJPIĘKNIEJSZY OKAZ ARCHITEKTURY CEGLANEJ W POLSCE, W STYLU
ROMAŃSKIM Z XIII WIEKU (DO TABL. 118. TOMU 1-go — »SKARB
ARCHITEKTURY W POLSCE«).

RATUSZ NA RYNKU W SANDOMIERZU.

PIĘKNA BUDOWLA SIĘGAJĄCA POCZĄTKIEM CZASÓW LESZKA CZARNEGO. JEDNA POŁOWA
BUDOWLI POCHODZI Z W. XIII., DRUGA POŁOWA Z CZASÓW KAZIMIERZA WIELKIEGO. CIE-
KAWA ŚCIANA PRZYCZÓŁKOWA (ATTYKA) ZAMYKAJĄCA DACH POGRAŻONY. (DO TABL. XIV.
TOMU I. „SKARB ARCH. W POLSCE“).

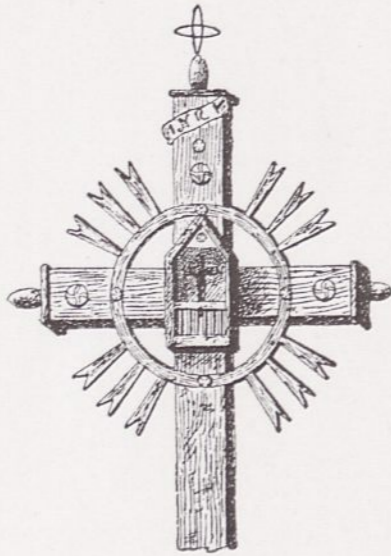
DRZWI GNIEŹNIĘSKIE ZE SPIŻU ODLANE.

DZIEŁO WYKAŃCZANE DŁUTEM I RZEŹBIONE, NIEGDYŚ GRUBO ZŁOCONE, PRZEDSTAWIA W 18. OBRAZACH ŻYWOT ŚWIĘTEGO WOJCIECHA. JEST TO DAR BOLESŁAWA KRZYWOUSTEGO. — GRUBOŚĆ ODLEWU SKRZYDŁA LEWEGO 22 mm, GRUBOŚĆ ODLEWU SKRZYDŁA PRAWEGO 32 mm (RAZEM Z WYPUKŁOŚCIAMI). — WYSOKOŚĆ PODWOJI 2'97 M PRZYCZEM PRAWO SKRZYDŁO MIERZY TYLKO 2'92 M. — DRZWI ZAMKU NIE MIAŁY — GŁOWY LWIE Z OGNIWAMI SŁUŻĄ DO OTWIERANIA SKRZYDEŁ. — KAŻDE SKRZYDŁO MIAŁO PO CZTERY ZAWIASY. — LELEWEL TAK PISZE: »TE PODWOJE GNIEŹNIĘSKIE MOGĄ JEDNAK LICZYĆ SIĘ DO NAJPIĘKNIEJSZYCH... CO DO POMYSŁU I ROZTOCZENIA JEGO, WĄTPIĘ, ABY W OWYM XII WIEKU CO RÓWNEGO ZNALAZŁY«. — DALEJ PISZE: »W PODWOJACH GNIEŹNIĘSKICH NIEBEM OD PŁOCKICH RÓŻNYCH, NIEMA ŚLADU NIEMCA«.

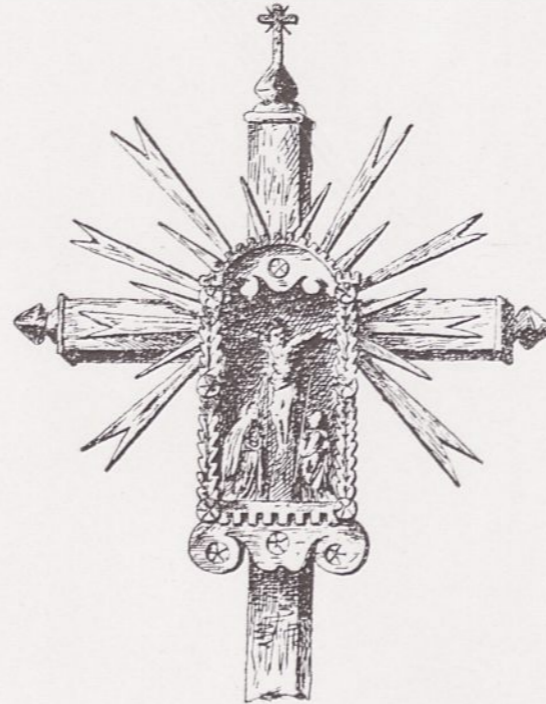

KAPLICA ŚWIĘTEJ TRÓJCY CZYLI KAPITULARZ W KLASZTORZE PO-CYSTERSKIM
W SULEJOWIE, KOŁO PIOTRKOWA TRYBUNALSKIEGO NAD PILICĄ.

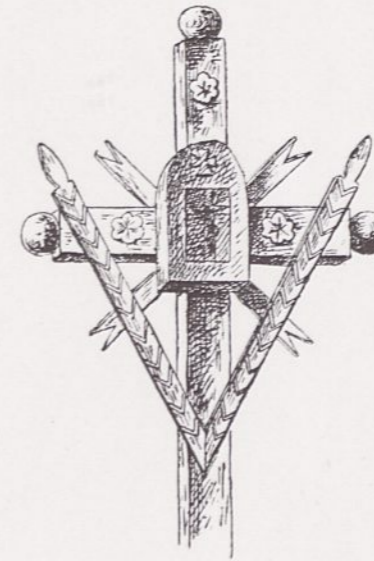
BUDOWA ROMAŃSKA Z DRUGIEJ POŁOWY XIII. WIEKU, ZAŁOŻONA STARANIEM KAZIMIERZA II. SPRAWIEDLIWEGO. KAPITULARZ
W RZUCIE PRAWIE KWADRATOWY (9'00 X 9'73 M). MA DWA OKNA OD POŁA ZE WSCHODU A DWA OKNA NA KORYTARZ KLASZTARNY
PO BOKU DRZWI WCHODOWYCH. (TYGODNIK ILLUSTR. R. 1875 STR. 244).

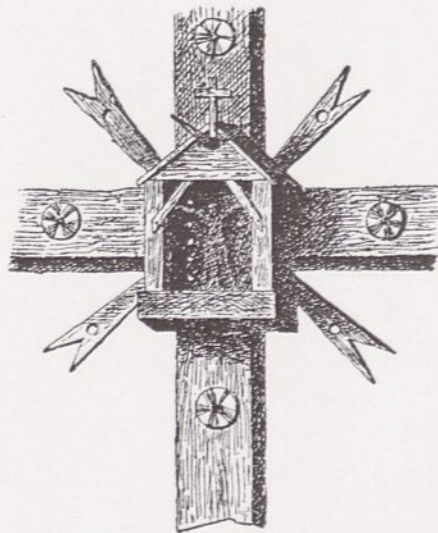
1.

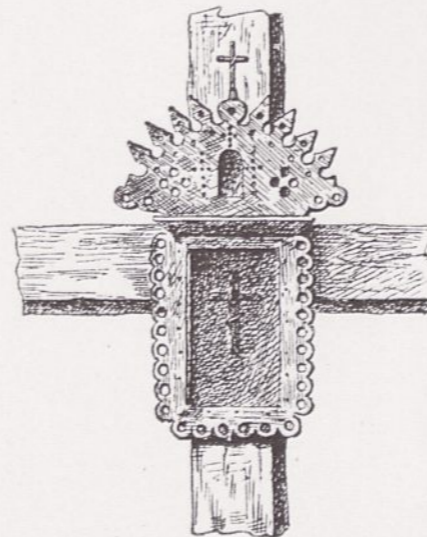
2.

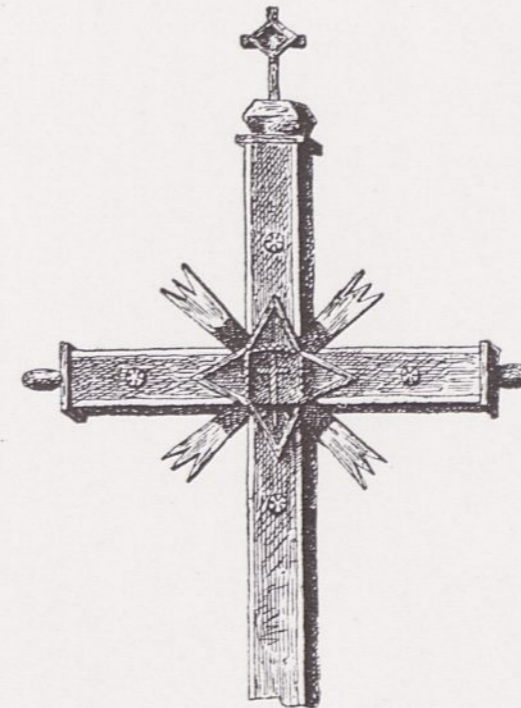
3.

4.

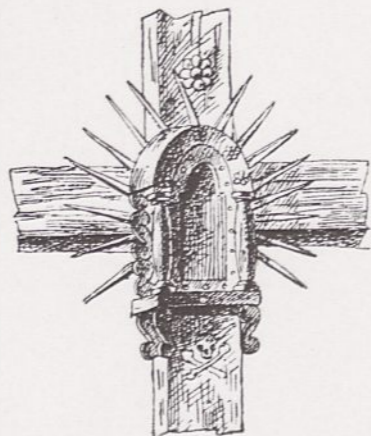
5.

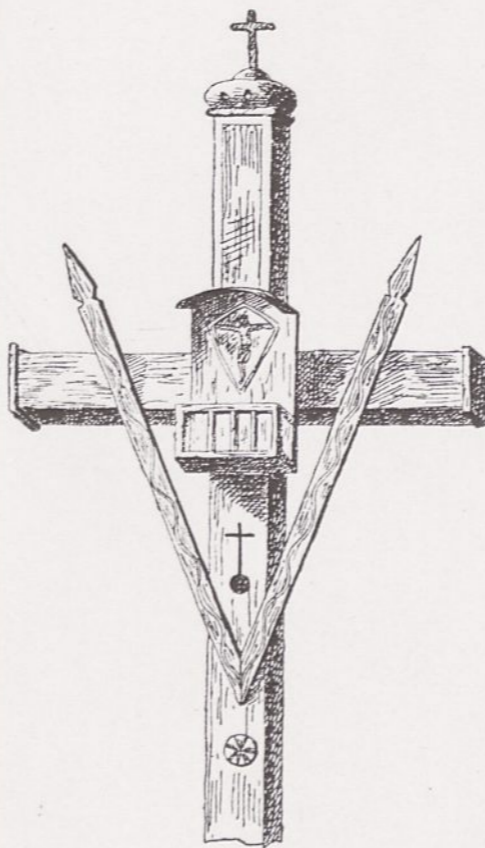
6.

KRZYŻE ZDOBNE NA LITWIE. Z ROCZNIKA 1903 »WISŁY« TOM XVII. RYS. W. SZUKIEWICZA.

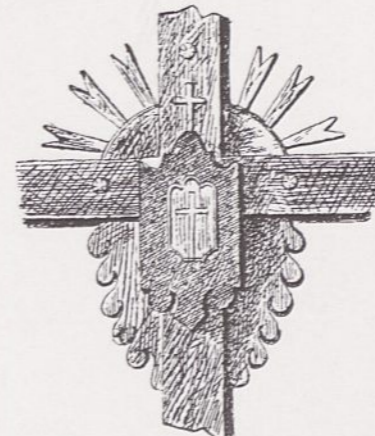
1 KASZETY, POW. LIDZKI. — 2 SIENKAŃCE, POWIAT WILEŃSKI — 3. CZEPIELUNY, POW. LIDZKI, — KASZETY, POW. LIDZKI. — 5 KASZETY, POW. LIDZKI. — 6 NACZA.

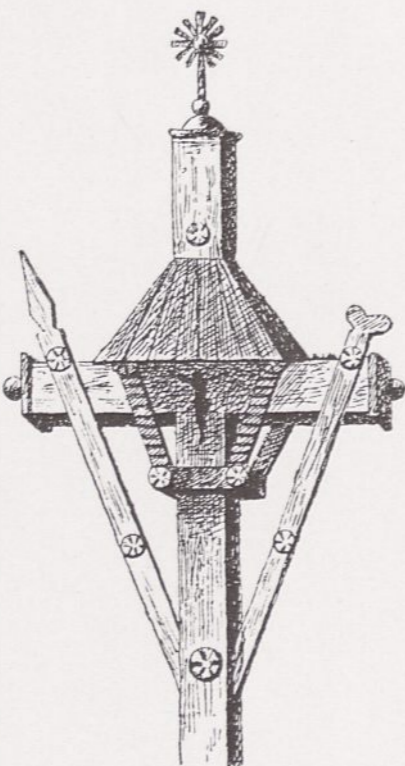
1.

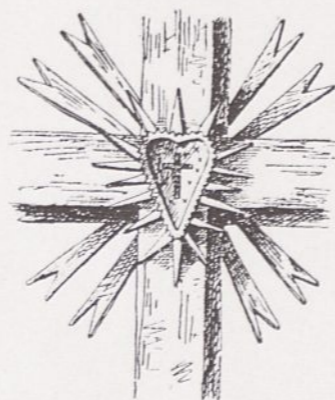
2.

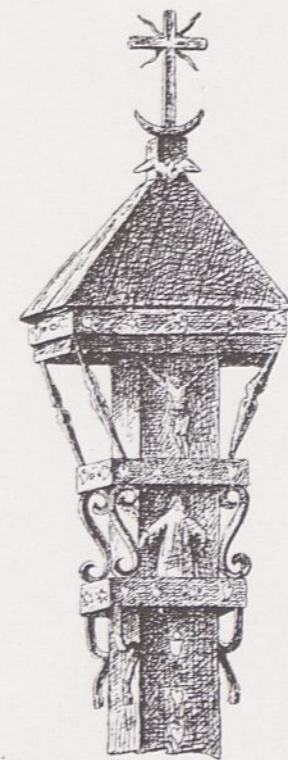
3.

4.

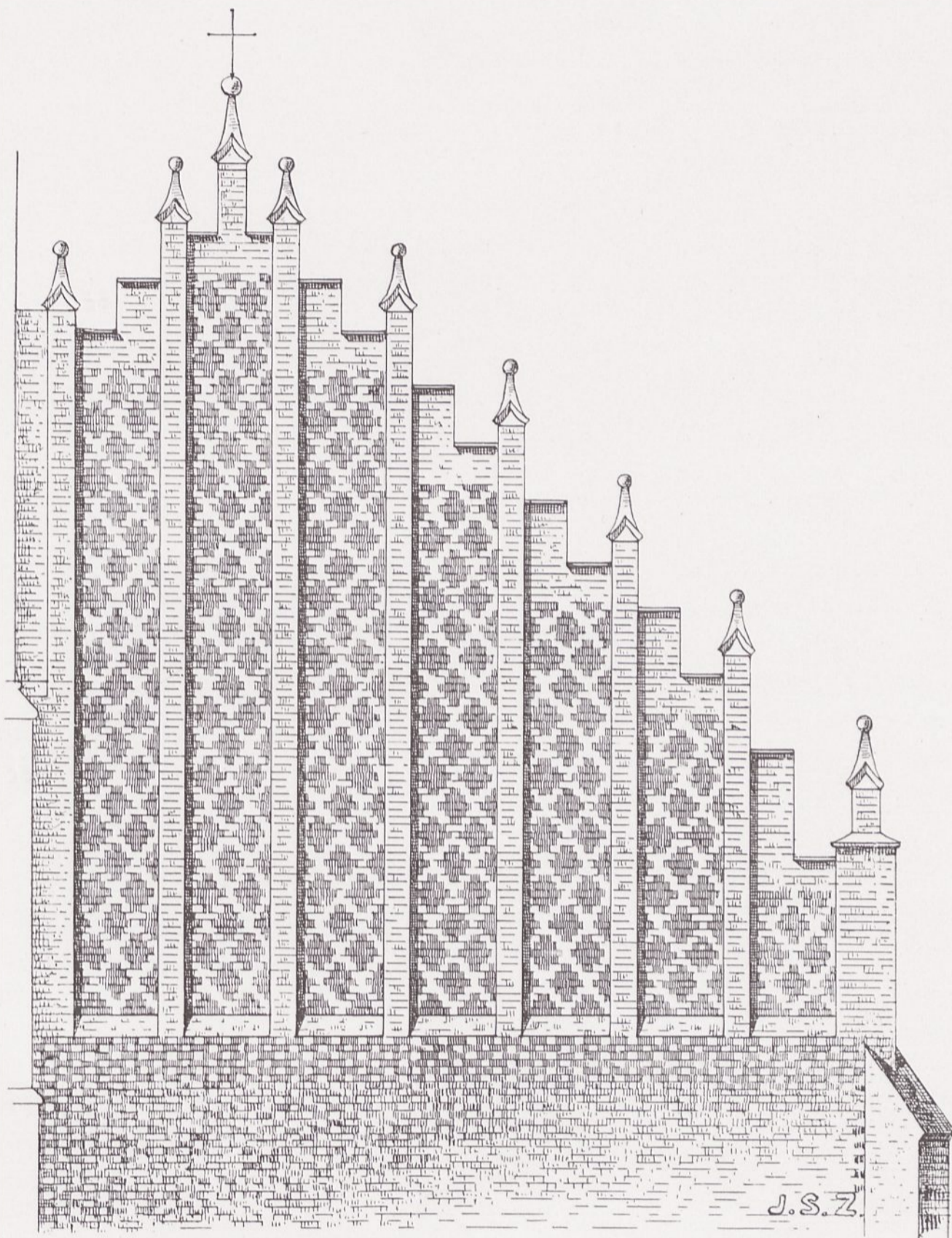
5.

6.

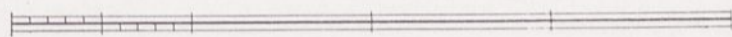
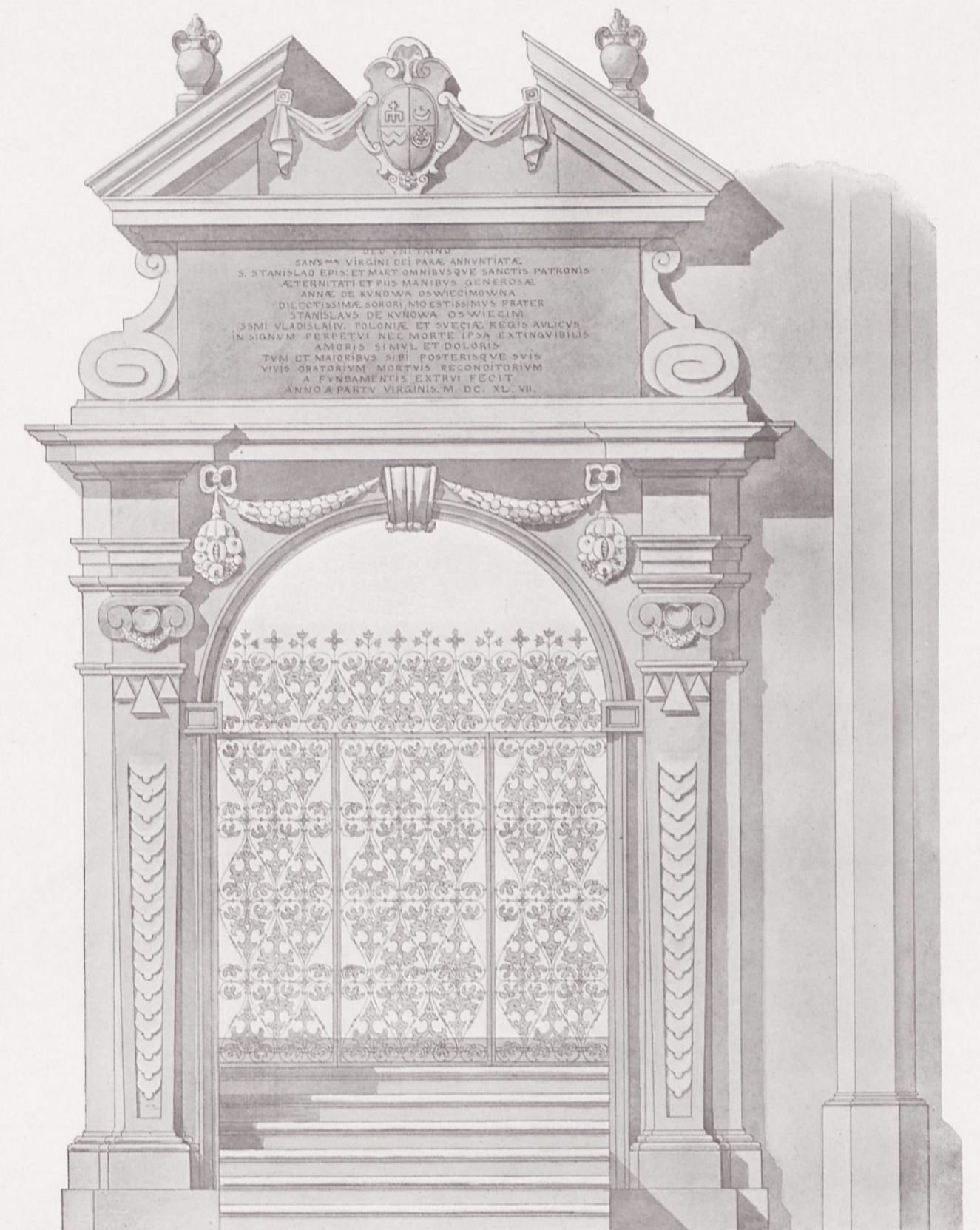
KRZYŻE OZDOBNE NA LITWIE. — »WISŁA« TOM XVII, R. 1903. — RYSUNKI W. SZUKIEWICZA.

1. KRAKSZLE, POW. LIDZKI. — 2. SIENKAŃCE, POW. WILEŃSKI. — 3. NACZA. — 4. KASZETY, POW. LIDZKI. — 5. PURWIAN, POW. LIDZKI. — 6. UŻULEJE, POW. TROCKI.

SZCZYT WYSTAWY PRZEDNIEJ KOŚCIOŁA PARAFJALNEGO
W ZATORZE NAD SKAWĄ.

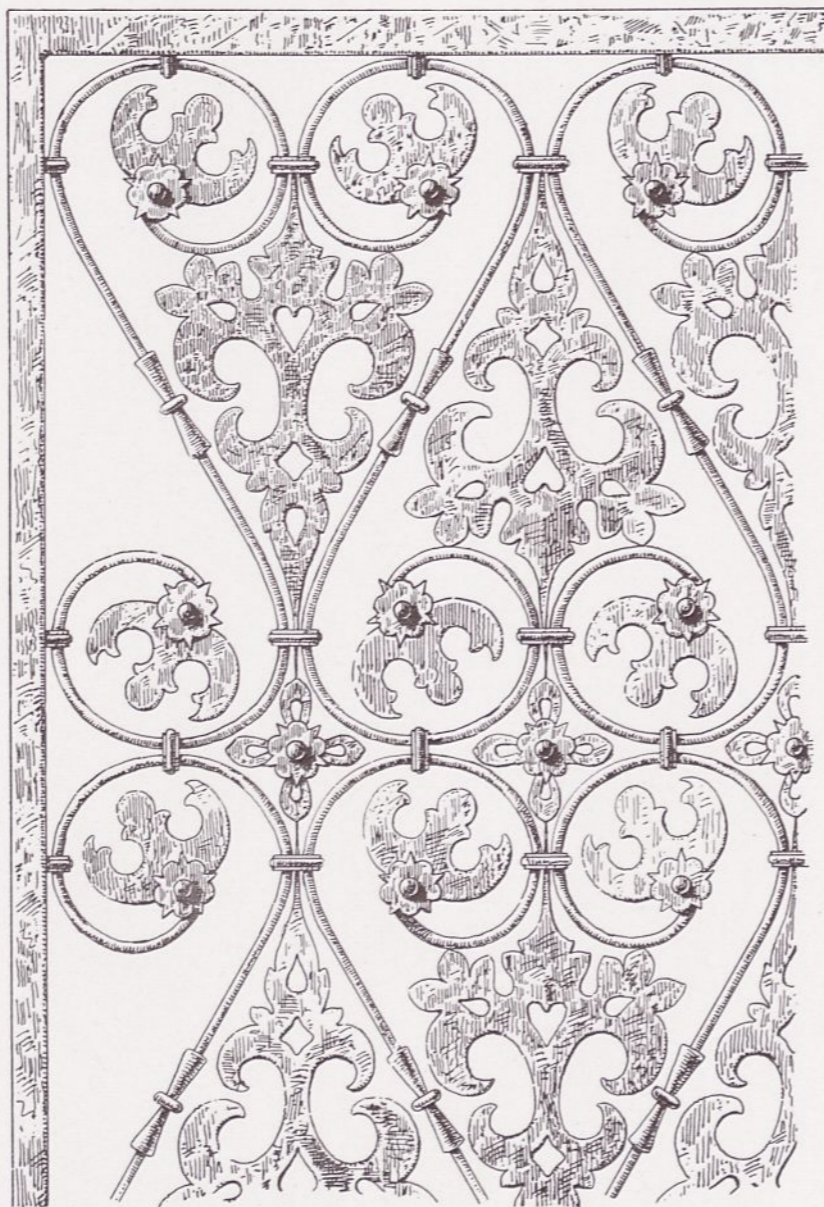
PIĘKNY OKAZ ZDOBNICTWA WZORZYSTEGO Z CEGŁY, SŁUŻĄCY ZA DOWÓD, JAK BYŁO ONO W WIEKACH ŚREDNICH ULUBIONEM BARDZO W CAŁEJ POLSCE. — WZÓR ODDAJĄ CEGŁY GŁÓWKOWE MOCNO WYPALONE AŻ DO ZESZKLENIA, SKUTKIEM TEGO CIEMNE I DO SŁOŃCA ŚWIECĄCE. — SZCZYT JEST ZNISZCZONY GÓRĄ PRZEZ POŻAR. — RYSUNEK ODTWARZA DOMNIEMANY STAN PIERWOTNY PRZEZ DODANIE IGLIC. STYL NADWIŚLAŃSKI, JAKO ODCIEŃ GOTYKU W POLSCE.

D. Zubrzycki
16 XI 1903.

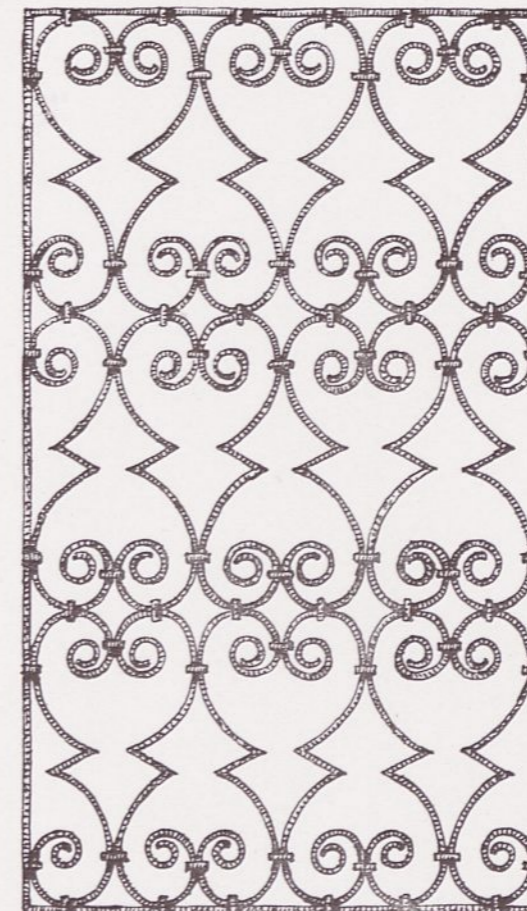
ODRZEWIA GŁÓWNE CZYLI PORTAL DO KAPLICY OŚWIĘCIMÓW
W KROŚNIE.

STYL ODRODZENIA Z ODCIENIEM BAROKA. DZIEŁO ARTYSTY WŁOSKIEGO WINCENEGO PETRONI'EGO, STARANIEM STANISŁAWA RADWAN OŚWIĘCIMA, Z CZARNEGO I KOLOROWEGO MARMURU CHĘCIŃSKIEGO. — ROK UKOŃCZENIA 1647. — KRATA OZDOBNA NALEŻY DO NAJPIĘKNIEJSZYCH DZIEŁ ŚLUSARSTWA POLSKIEGO. — SZCZEGÓŁ TEJ KRATY NA TABLICY 166. TOM II. »SKARB ARCH. W POLSCE«. ZDJĘCIE ORYGINALNE ARCHITEKTY J. S. Z.

SZCZEGÓŁ KRATY OZDOBNEJ W PORTALU
DO KAPLICY OŚWIĘCIMÓW W KOŚCIELE
O. O. FRANCISZKANÓW W KROŚNIE.

(STYL ODRODZENIA.)
WEDŁUG ZDJĘCIA I RYSUNKU ARCHITEKTY J. S. Z.

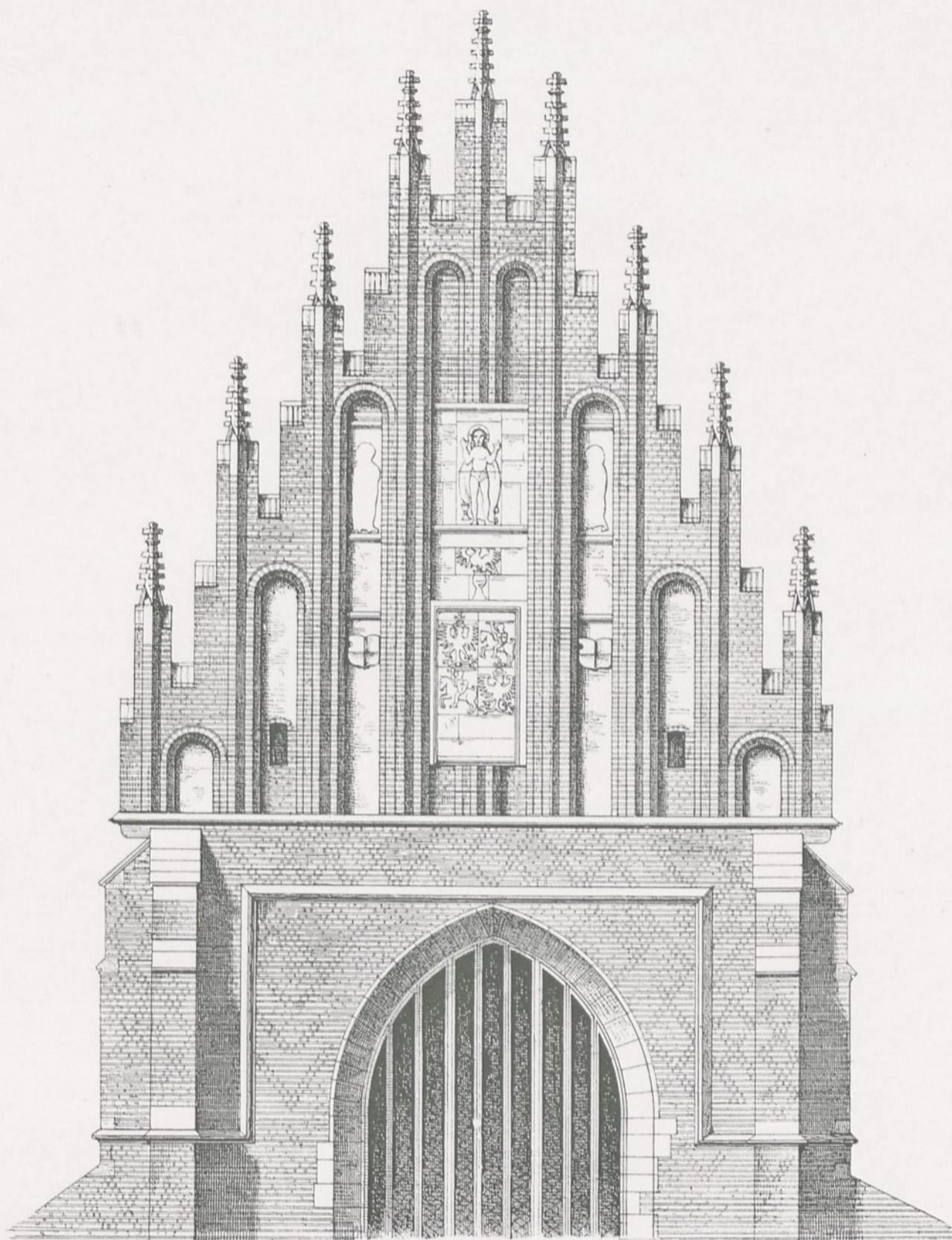

J. S. Z.

KRATA W OKNIE BIBLIOTEKI
KLASZTORU O. O. DOMINIKANÓW
W PODKAMIENIU KOŁO BRODÓW.

PIĘKNY PRZYKŁAD ROBOTY ŚLUSARSKIEJ W STYLU
ODRODZENIA PÓŹNEGO (BAROKOWEGO). WYSO-
KOŚĆ CAŁEJ KRATY 1'46 m. — SZEROKOŚĆ 0'84 m.
WZÓR SKŁADA SIĘ Z POJEDYŃCZYCH ESOWNIC
Z ŻELAZA PASOWEGO W JEDNEJ SZTUCE PRZE-
GINANYCH, POTEM SPRZĘGANICH PIERŚCIENIAMI,
NA WYSOKOŚĆ 3 ESOWNICE — NA SZEROKOŚĆ
6 ESOWNIC.

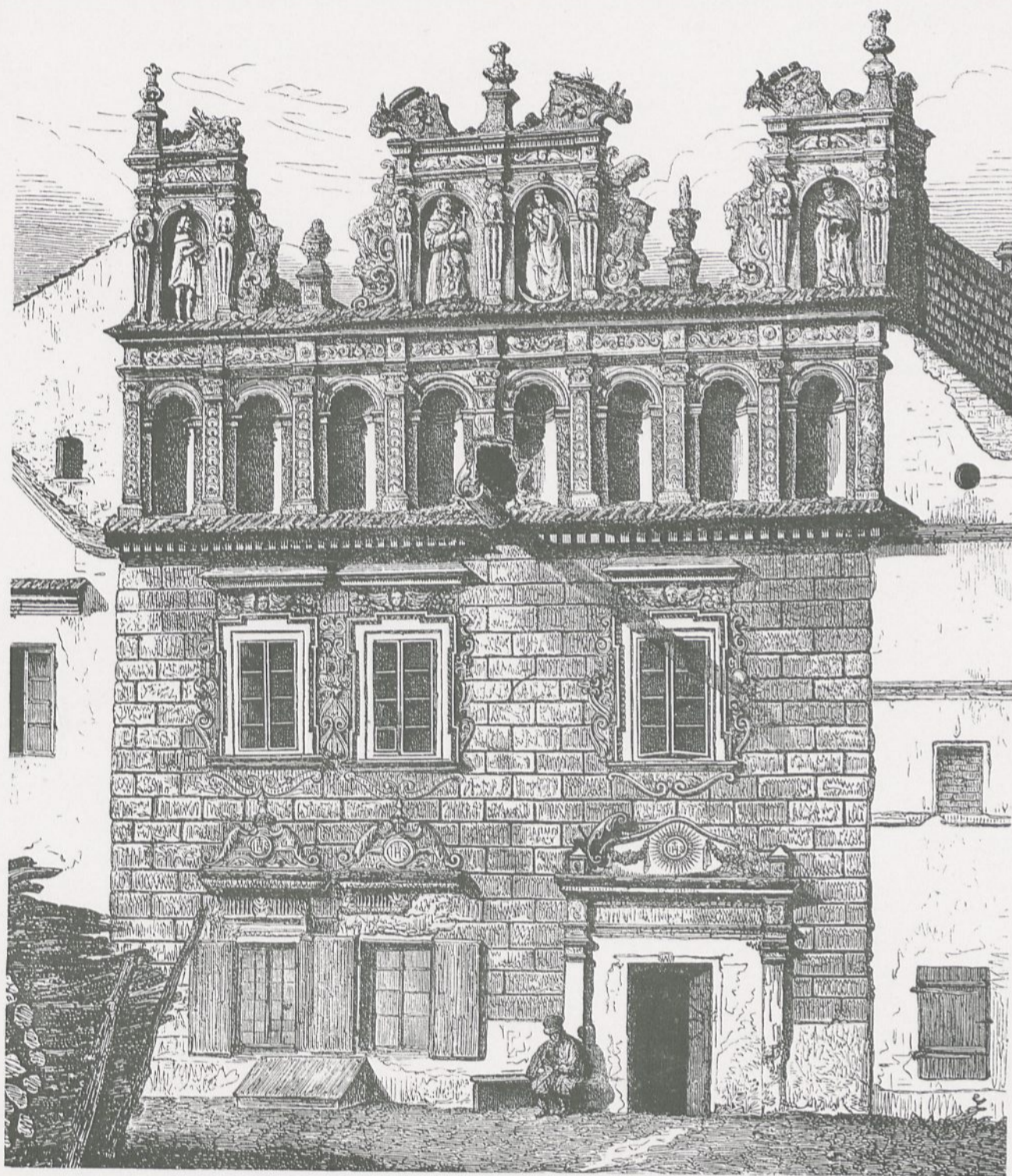
(DO TABLICY 126 i 149. TOMU II »SKARBU ARCH.
W POLSCE«).

SZCZYT ZACHODNI KOŚCIOŁA BOŻEGO CIAŁA — KANONIKÓW REGULARNYCH NA KAZIMIERZU W KRAKOWIE.

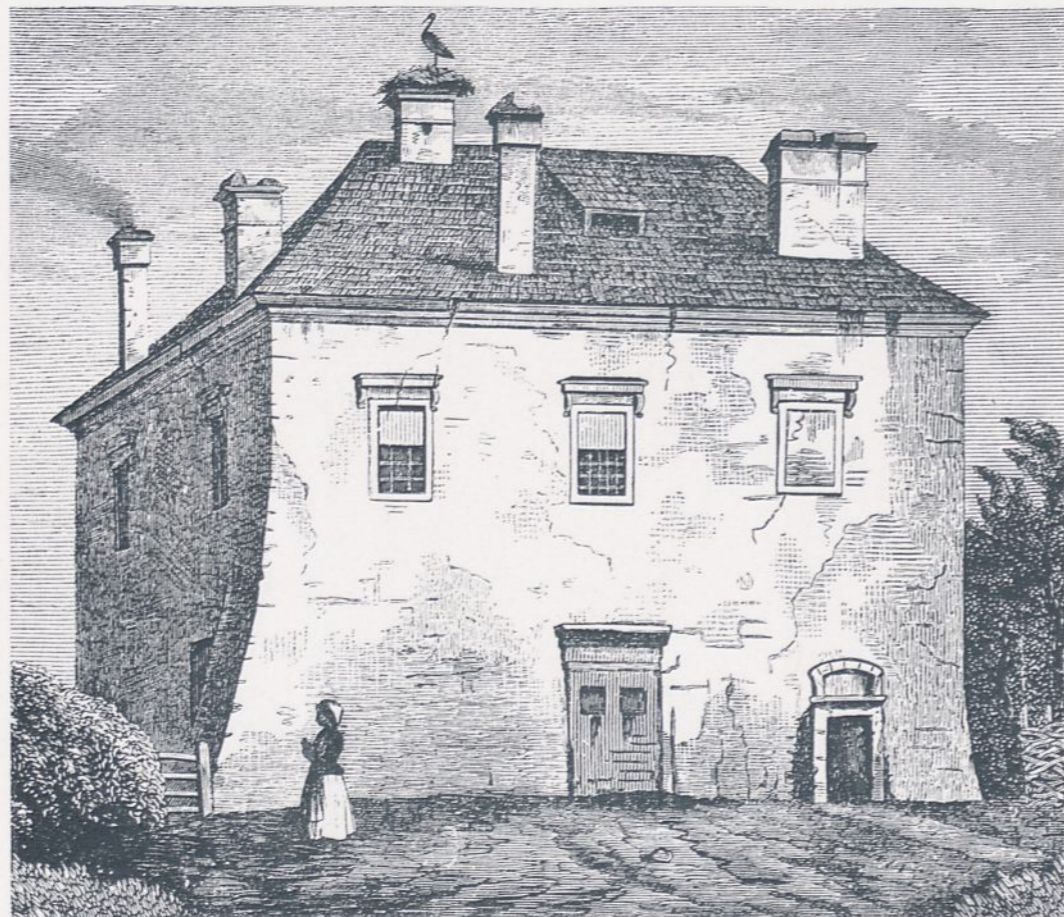
NAJPIĘKNIEJSZY OKAZ KRAKOWSKIEJ SZKOŁY ŚREDNIOWIECZNEJ, PRZYCZEM UDERZAJĄCYM JEST SZCZEGÓŁ, ŻE WYSTĘPUJE TU ZAWSZE NA GŁÓWNEJ OSI Z IGLICĄ STERCZYNA ŚRODKOWA, W TYM PRZYPADKU PRZERWANA TARCZAMI HERBOWEMI. — OKNO O LASKOWANIU PROSTOLINIJNEM W CHARAKTERZE STYLU NADWIŚLAŃSKIEGO, DWIE ŁASKI MACIERZYSZE GRUBSZE — SZEŚĆ ŁASEK POCHODNYCH CIĘSZYCH. — ŚCIANA WZORZYŚCIE Z CEGIEŁ SZKLONYCH UŁOŻONA.

(Z DZIEŁA A. ESSENWEINA).

DOM BISKUPÓW W KAZIMIERZU DOLNYM — NAD WISŁĄ

W MIEŚCIE ZWANEM NIEGDYŚ »MALYM GDAŃSKIEM«, DLA BOGACTWA I SMAKU. NAJPIĘKNIEJSZY I NAJSTARSZY DOM W KAZIMIERZU PRZY UL. SENATORSKIEJ. PIĘKNY OKAZ STYLU RENESANSOWEGO W CHARAKTERZE POLSKIM ZE SZCZYTEM POŚRODKU I DWOMA PÓLSZCZYTAMI DLA ZAMKNIĘCIA DACHU POGRAŻONEGO O JEDNYM WYLOCIE NA STRONĘ ULICY. — (Z »KŁOSÓW« R. 1867 STR. 5).

DWÓR W JAKUBOWICACH z XVI W. KOŁO MIECHOWA.

TU PRZEBYWAŁ SAMUEL ZBOROWSKI WRAZ Z DWOREM SWOIM 11. MAJA 1584 ROKU
POCZEM WPADŁ W RĘCE HETMANA WIELKIEGO — STYL ODRODZENIA.

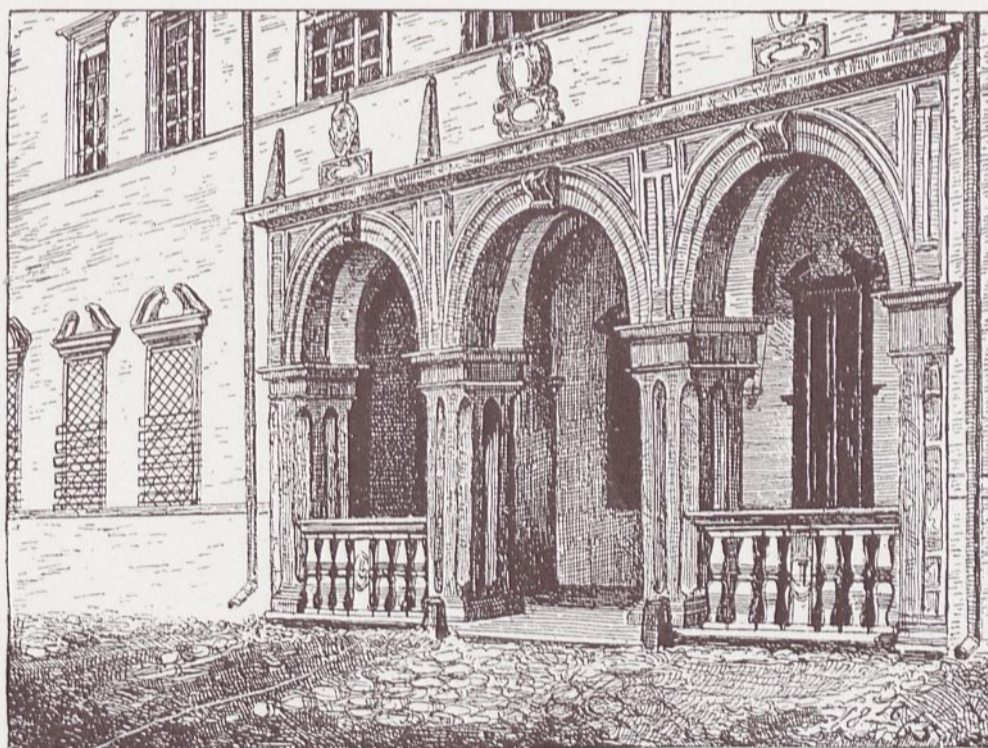

GŁÓWNA BRAMA ZAMKU KIELECKIEGO

NIEGDYŚ PAŁACU BISKUPÓW KRAKOWSKICH, KSIĄŻĄT
NA SIEWIERZU. PAŁAC POŁĄCZONY BYŁ KRUŻGAN-
KAMI Z KOLLEGIATĄ. («KŁOSY» Z R. 1866. — DO TABL.
170 »SKARBU ARCH. W POLSCE«).

ZAMEK KRZYŻTOPÓR KOŁO SANDOMIERZA W UJEŹDZIE,
 WZNIESIONY KOSZTEM KRZYSZTOFA OSSOLIŃSKIEGO. MIAŁ 365 OKIEN, 52 POKOI, 12 SAL
 A CZTERY BASZTY. BUDOWA UKOŃCZONA 1644 ROKU. STYL ODRODZENIA W GUŚCIE WŁOSKIM.
 WIDOK OD GŁÓWNEGO DZIEDZIŃCA. — («KŁOSY» 1866 R.)

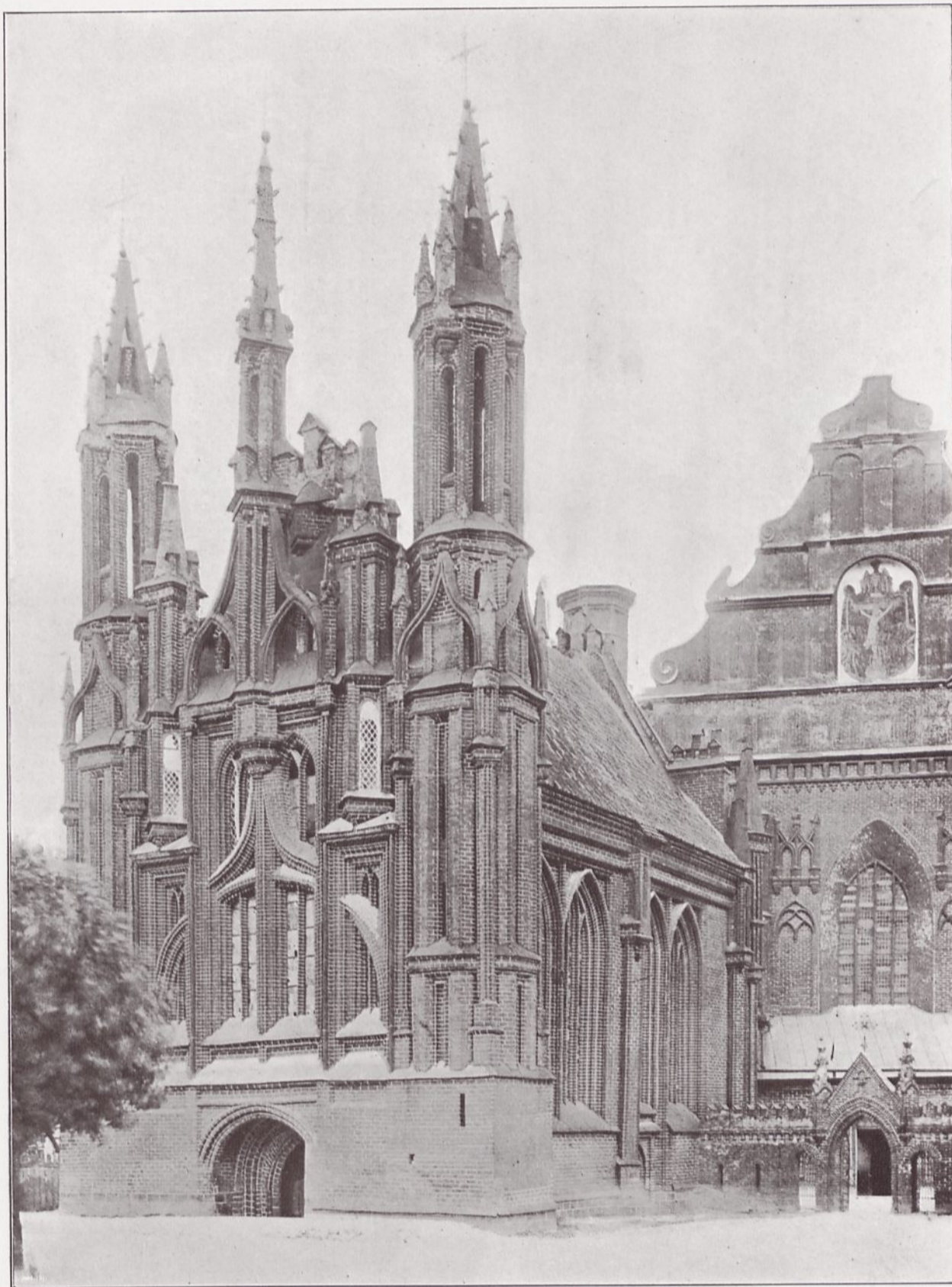
WEJŚCIE GŁÓWNE CZYLI PORTAL NA PRZEDZIE PAŁACU
 BISKUPÓW KRAKOWSKICH W KIELCACH.

PAŁAC TEN ZBUDOWANY STARANIEM BISKUPA JAKÓBA ZADZIKA, KANCLERZA
 KOR. BYŁ ZAMKIEM WAROWNYM. STYL ODRODZENIA Z WIEKU XVII. 1646 R. UKOŃ-
 CZONA BUDOWA. («KŁOSY» 1866 R.)

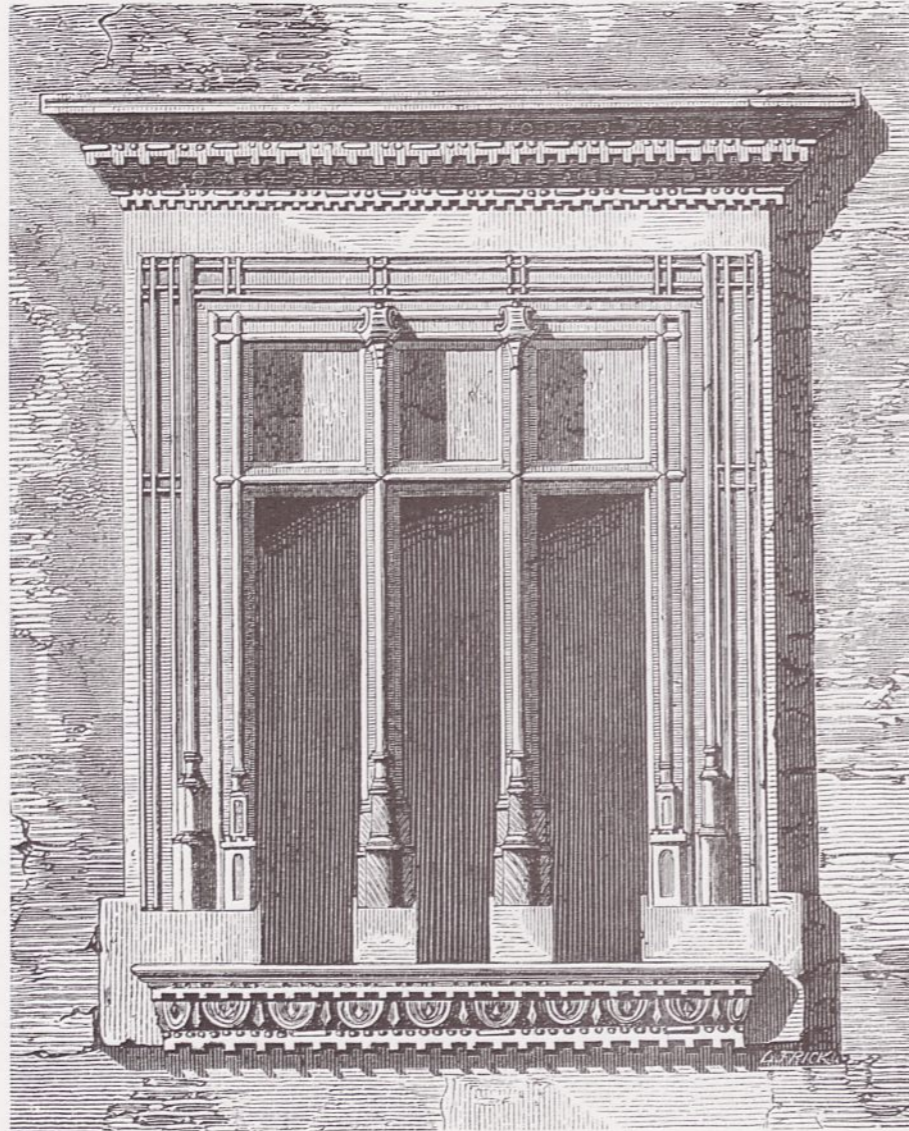
STARA WIEŻA RATUSZOWA I BASZTA MURU MIEJSKIEGO W WIELUNIU — WOJEWÓDZTWO SIERADZKIE.

(TYGODNIK ILLUSTROWANY TOM XV R. 1875). KAZIMIERZ WIELKI WZNIÓŚŁ TU W 1350—51 ZAMEK OBRONNY I MUREM OTOCZYŁ
MIASTO — ZNISZCZONE W CZASACH WOJEN SZWEDZKICH XVII W.

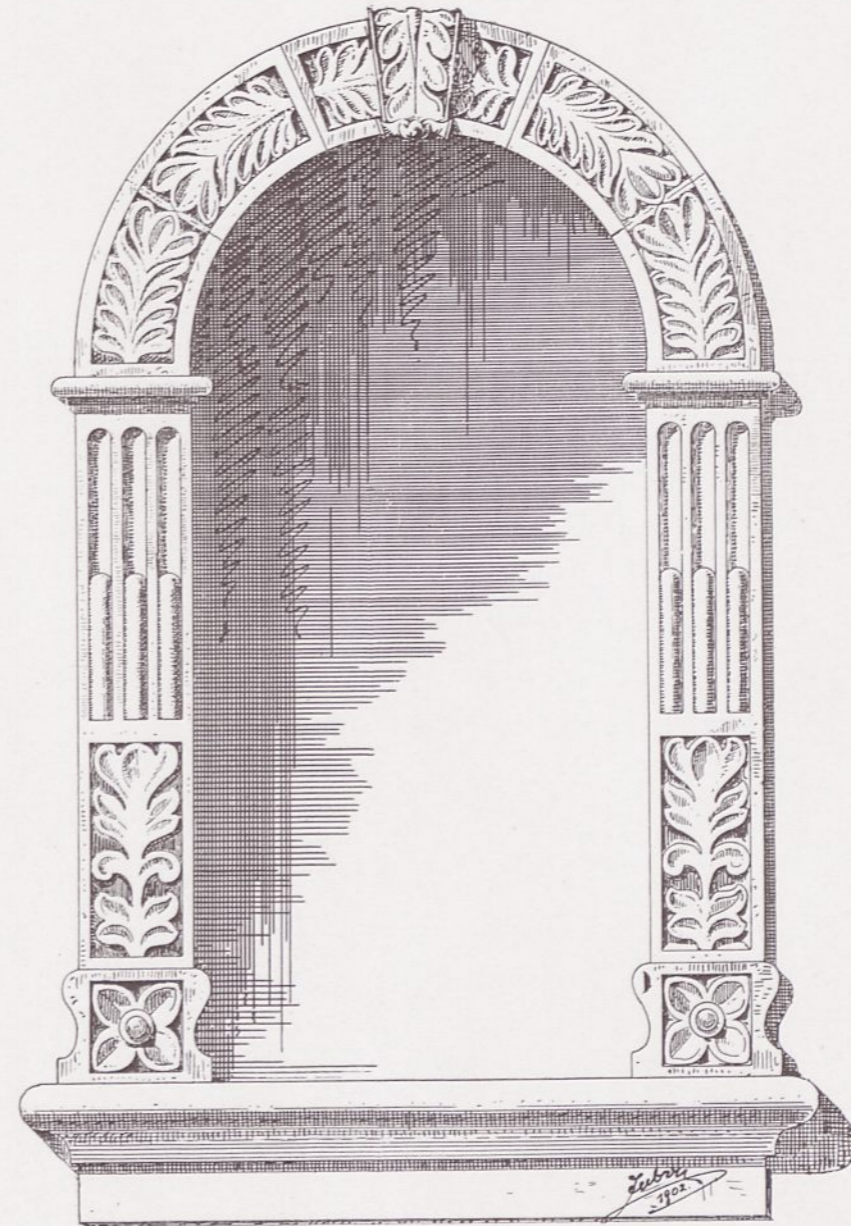
KOŚCIÓŁ Ś-TEJ ANNY I KOŚCIÓŁ Ś-GO FRANCISZKA PO-BERNADYŃSKI W WILNIE.

DWA DZIEŁA DOSKONAŁE UWIDOCZNIAJĄCE CHARAKTER MIEJSCOWY CZYLI STYL NADWIŚLAŃSKI: PRZEZ UŻYCIĘ SKRAJNYCH WIEŻYCEK SZCZYTU GŁÓWNEGO I PRZEZ BOGATE ROZCZŁONKOWANIE TEGOŻ NA KOŚCIELE PIERWSZYM, TUDŻIEŻ PRZEZ ŚLADY ZASTOSOWANIA WNĘK PIĘTROWYCH NA SZCZYCIE DRUGIEGO. — LASKOWANIA W OKNACH PROSTOLINIJNE. GZEMS ZE WSPORNIKAMI NAD OKNEM KOŚCIOŁA Ś-GO FRANCISZKA, TUDŻIEŻ WNĘKI O DWUNAŁĘCZY OBOK TEGO OKNA, SĄ ZNAMienne. — ZAŁOŻYCIELKA W. KSIĘŻNA ANNA WITOŁDOWA — BUDOWNICZY WOJCIECH KRZYŻAK. WEDLE PLANU JANA PUHRBACHA.

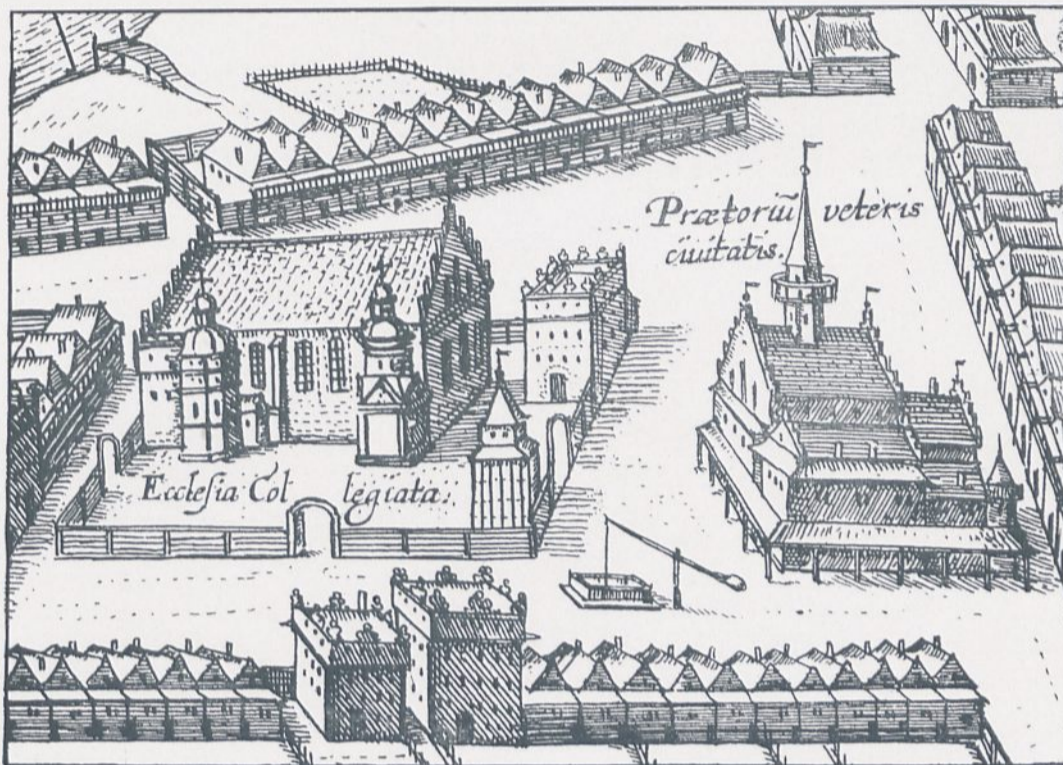
OKNO ZE ZAMKU W PIOTRKOWIE TRYBUNALSKIM.

RYSunEK ANT. TOMASZEWSKIEGO — Z TYGODNIKA ILUSTR. 1864 STR. 152.
STYL ODRODZENIA. — POCZĄTEK WIEKU XVI. — ZAMEK ODNOWIONY
W ROKU 1670 STARANIEM M. NARZYCKIEGO.

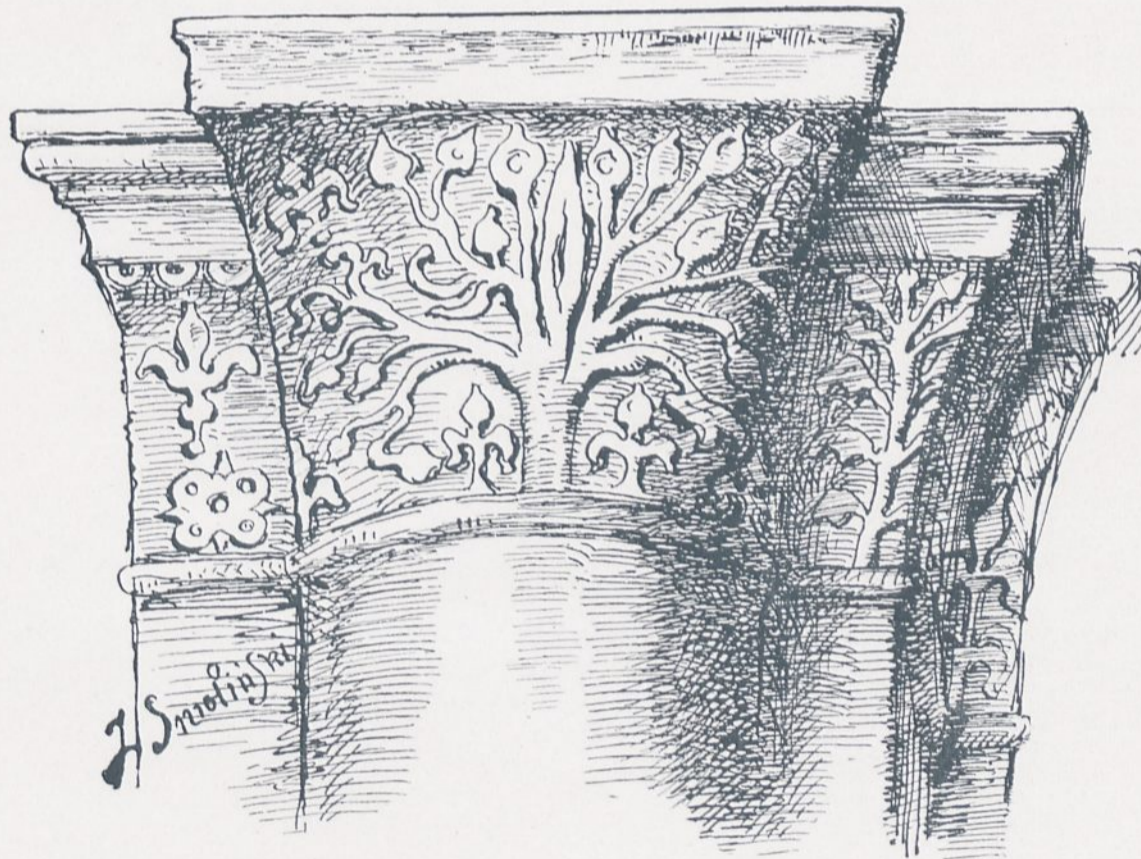
OKNO Z DZWONNICZY PRZY KOŚCIELE PARAFJAL-
NYM W KROŚNIE.

STYL ODRODZENIA Wczesnego — JAKKOLWIEK POCZĄDZI Z R. 1637
Z LIŚCMI STYLIZOWANYMI W CHARAKTERZE Swojskim.

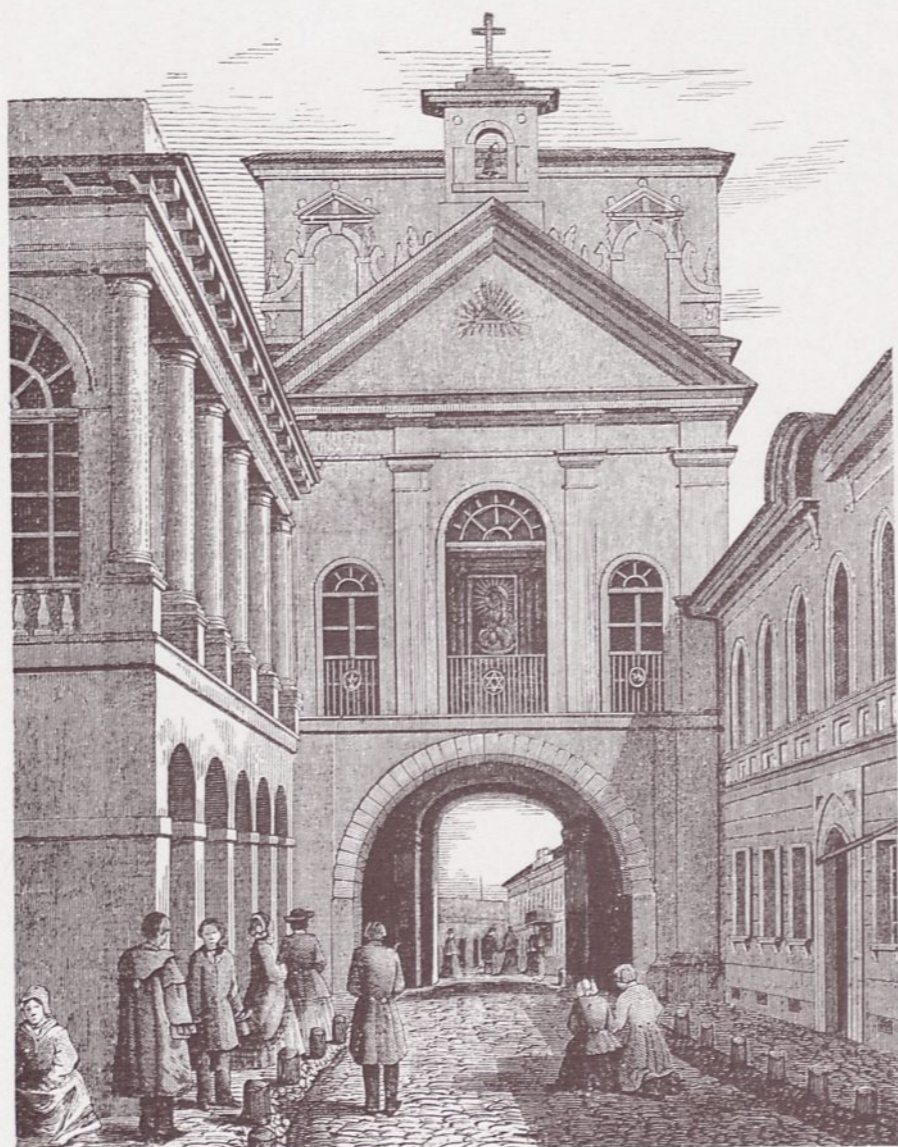
KOLLEGJATA W ŁOWICZU (WEDLE MIEDZIORYTU STAREGO)

NALEŻY DO NAJPIĘKNIEJSZYCH ZABYTEKÓW KRAJU. DZISIEJSZA BUDOWA POCHODZI Z R. 1652 DZIĘKI STARANIOM PRYMASA MACIEJA ŁUBIEŃSKIEGO. WEWNĄTRZ PIĘKNE NAGROBKI W STYLU ODRODZENIA. KOLLEGJATA I RATUSZ MIAŁY SZCZYTY ZAZĘBIONE ZE STERCZYNAMI — W CHARAKTERZE NADWIŚLAŃSKIM. — OBOK STARY RATUSZ Z PODCIENIAMY DREWNIANYMI.

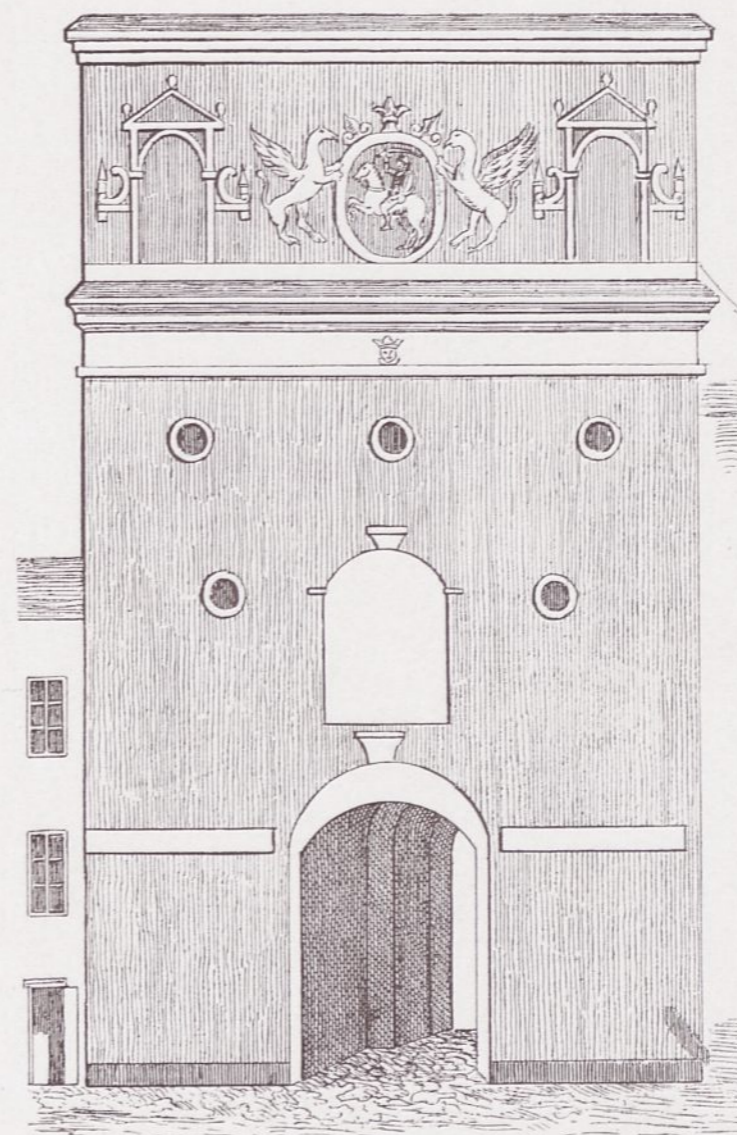

GŁOWICE Z KOŚCIOŁA OPACTWA SULEJOWSKIEGO

PO PRAWEJ STRONIE OLTARZA WIELKIEGO, MIĘDZY NAWĄ A CZĘŚCIĄ KAPLAŃSKĄ. RZEZBA ROŚLINNA O CHARAKTERZE SWOJSKIM W STYLU ROMAŃSKIM. WIEK XIII. RYSUNEK JÓZEFA SMOLIŃSKIEGO Z WARSZAWY.

WIDOK OD STRONY MIASTA.
(Z »TYGODN. ILLUSTR.« R. 1864 STR. 124).

WIDOK OD STRONY WJAZDU DO MIASTA
ZE STRZELNICAMI NA DZIAŁA.
(Z »PRZYJACIELA LUDU« R. 1846 STR. 285).

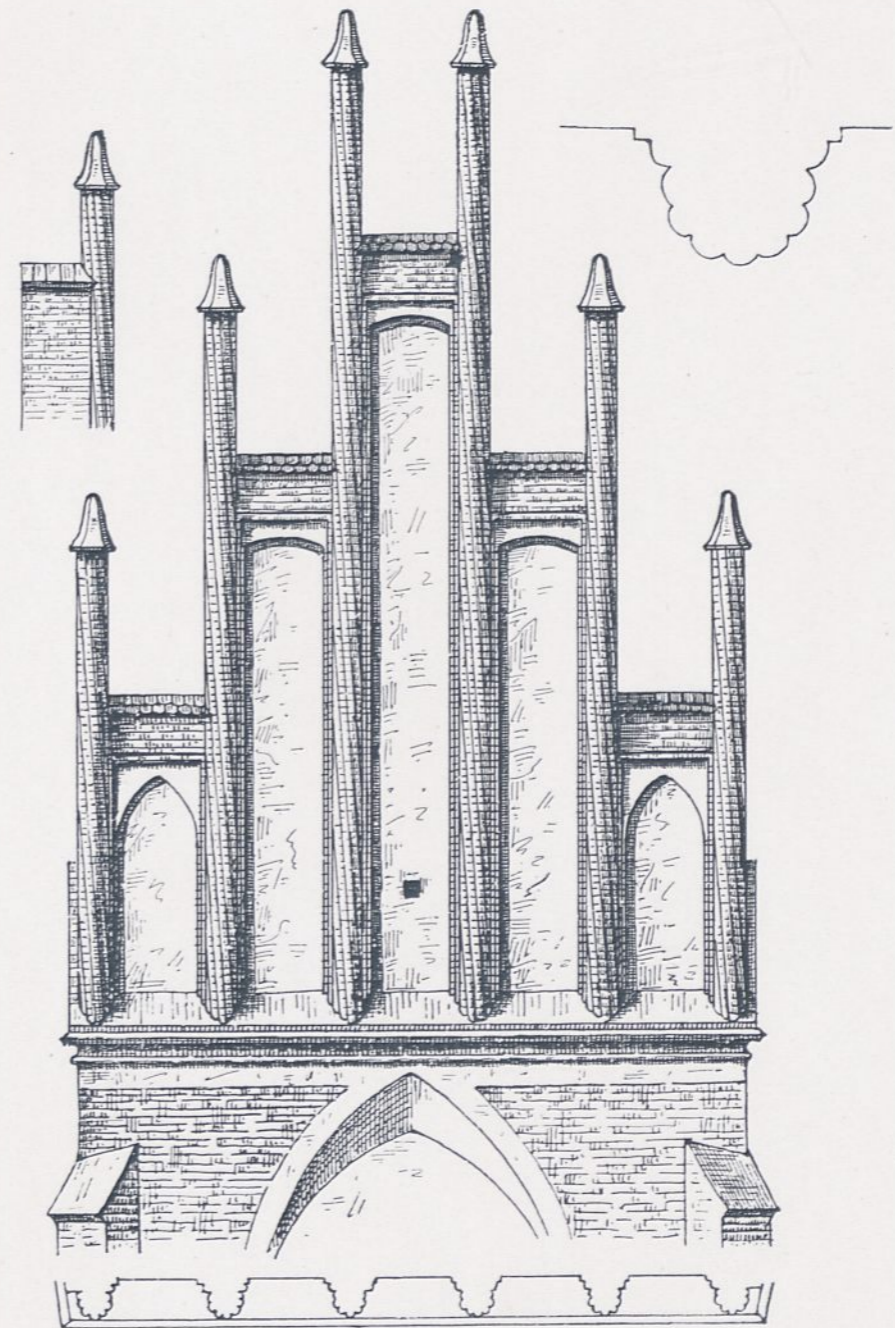
KAPLICA MATKI BOSKIEJ OSTROBRAMSKIEJ W WILNIE

ŁĄCZYŁA SIĘ ONA KRYTĄ GALERJĄ Z KOŚCIOŁEM Ś-TEJ TERESY OO. KARMEELITÓW BOSYCH, DZIŚ PARAFJALNYM.

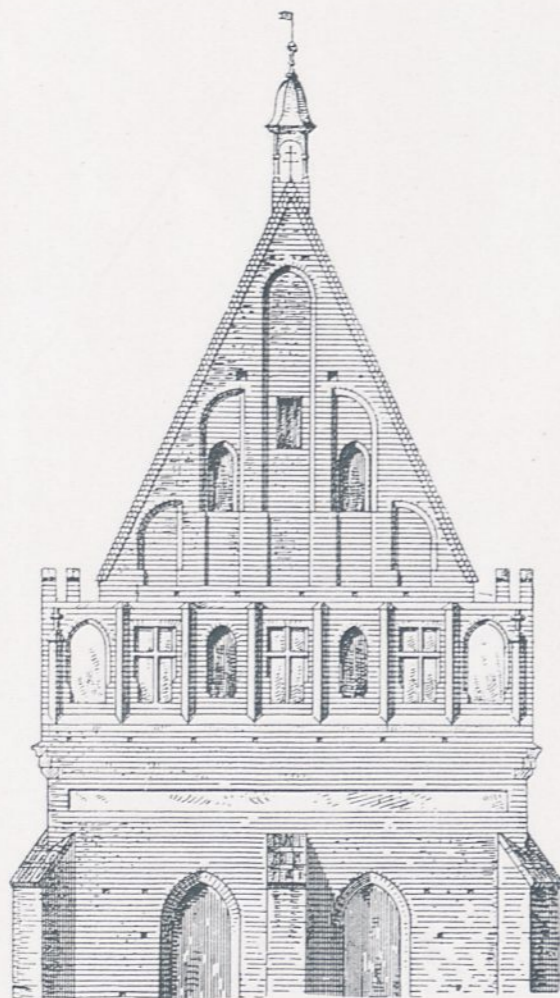
SZCZYT KOŚCIOŁA W CZERNICACH KOŁO PŁOCKA I PRZASNYSZA

NAD ŚCIANĄ, ZAMYKAJĄCĄ PROSTOKĄTNIE CZĘŚĆ KAPLAŃSKĄ. WNĘKI O DWUNAŁĘCZACH WŁAŚCIWE ARCHITEKTURZE STYLU NADWIŚLAŃSKIEGO, JAK W GNIEŹNIE, W TORUNIU, W SANDOMIERZU I T. D. — RYS. J. S. Z.

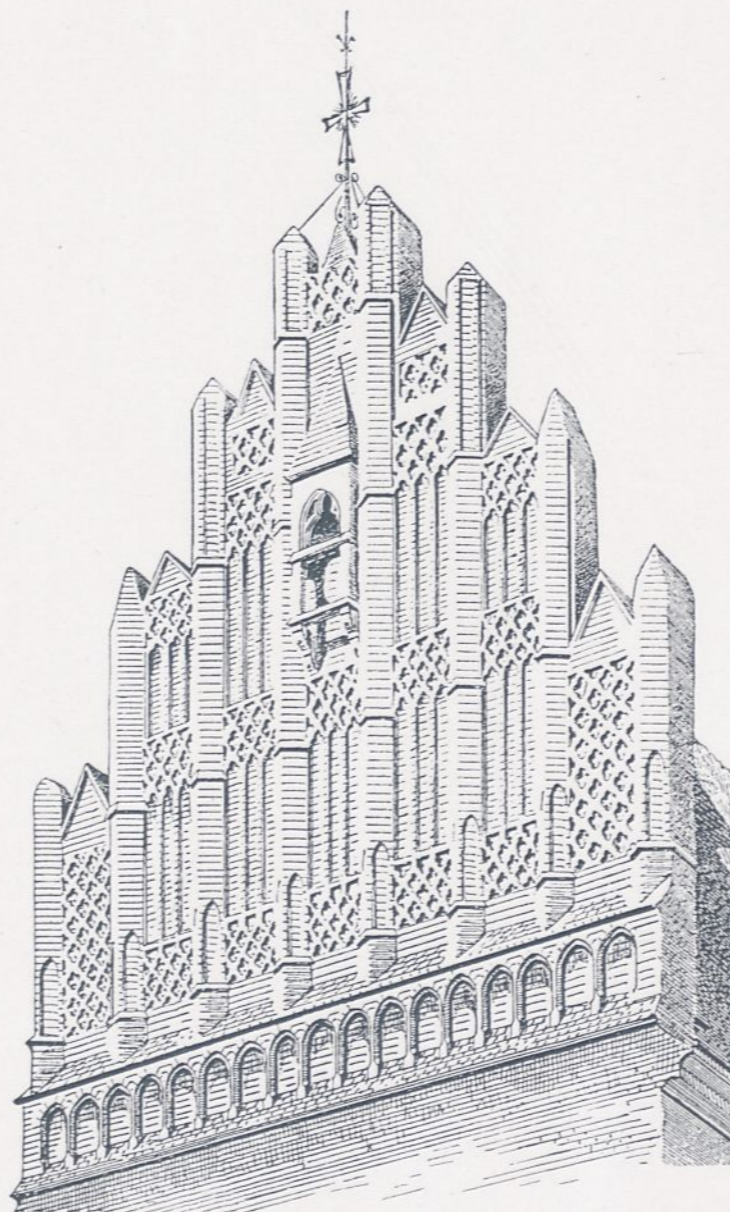
SZCZYT KOŚCIOŁA W BĘDKOWIE (KOŁO PIOTR-KOWA — NAD MROŻYCĄ)

NAD ŚCIANĄ CZĘŚCI KAPLAŃSKIEJ ZA OLTARZEM WIELKIM. SZCZYT SKŁADA SIĘ ZE SZĘŚCIU SŁUPKÓW WYKONANYCH Z CEGŁY, LINJĄ ŚRUBOWĄ SKRĘCANYCH. POMIĘDZY SŁUPKAMI WNĘKI SZCZEGÓŁ NIEZMIERNIE ORYGINALNY — JAKO OKAZ STYLU NADWIŚLAŃSKIEGO Z WIEKU XV. — RYS. J. S. Z.

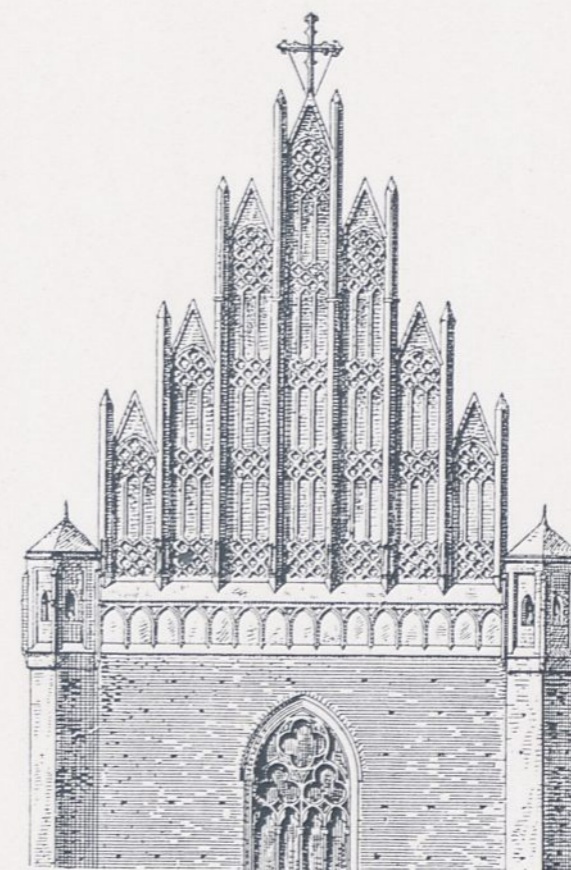
SZCZYT ZACHODNI MAŁEGO
KOŚCIOŁKA ŚWIĘTEJ ANNY
W GŁOGOWIE,

ZE STERCZYNAMI U DOLU PODOBNYMI DO STERCZYN Z BYDGOSZCZY I POZNANIA, TUDZIEŻ Z WNEKAMI JEDNYM ŁĘKIEM ZAMKNIĘTEMI.

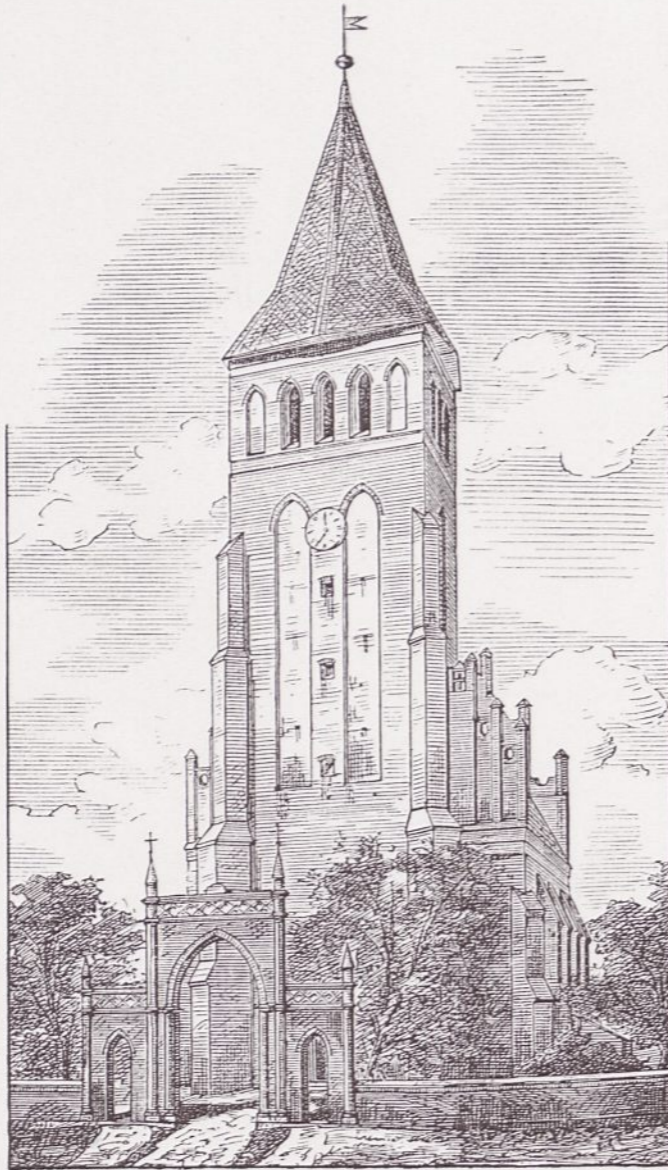
SZCZYT ZACHODNI Z KOŚCIOŁA BOŻEGO
CIAŁA WE WROCŁAWIU.

WZÓR BOGACTWA ARCHITEKTONICZNEGO PRZEZ WPROWADZENIE STERCZYN, SZCZYTNIC, WNEK WZORZYŚCIE Z CEGIEŁ OZDOBIONYCH I GALERYJKI. — STYL NADWIŚLAŃSKI JAKO ODCIEŃ GOTYKU W POLSCE.

SZCZYT ZACHODNI KOŚCIOŁA ŚW.
WOJCIECHA WE WROCŁAWIU

POCHODZĄCY Z KOŃCA XV WIEKU — (OKNO DUŻE NOWE) ZE STERCZYNAMI I SZCZYTNICAMI — Z WNEKAMI WYPEŁNIONEMI CEGŁĄ WZORZYŚCIE UKŁADANĄ.

KOŚCIÓŁ W MIŁOBĄDZIU NA KASZUBACH OD ZACHODU.

JEDNONAWOWY — POCODZĄCY PRAWDOPODOBNIE Z XIV WIEKU, O PÓLSZCZYTACH PO BOKACH WIEŻY, ZE STERCZYNAMI. WIEŻA WNEKAMI PRYZOZDOBIONA — JUŻ W R. 1250 MIŁOBĄDZ NALEŻAŁ DO STÓŁU BISKUPA KUJAWSKIEGO.

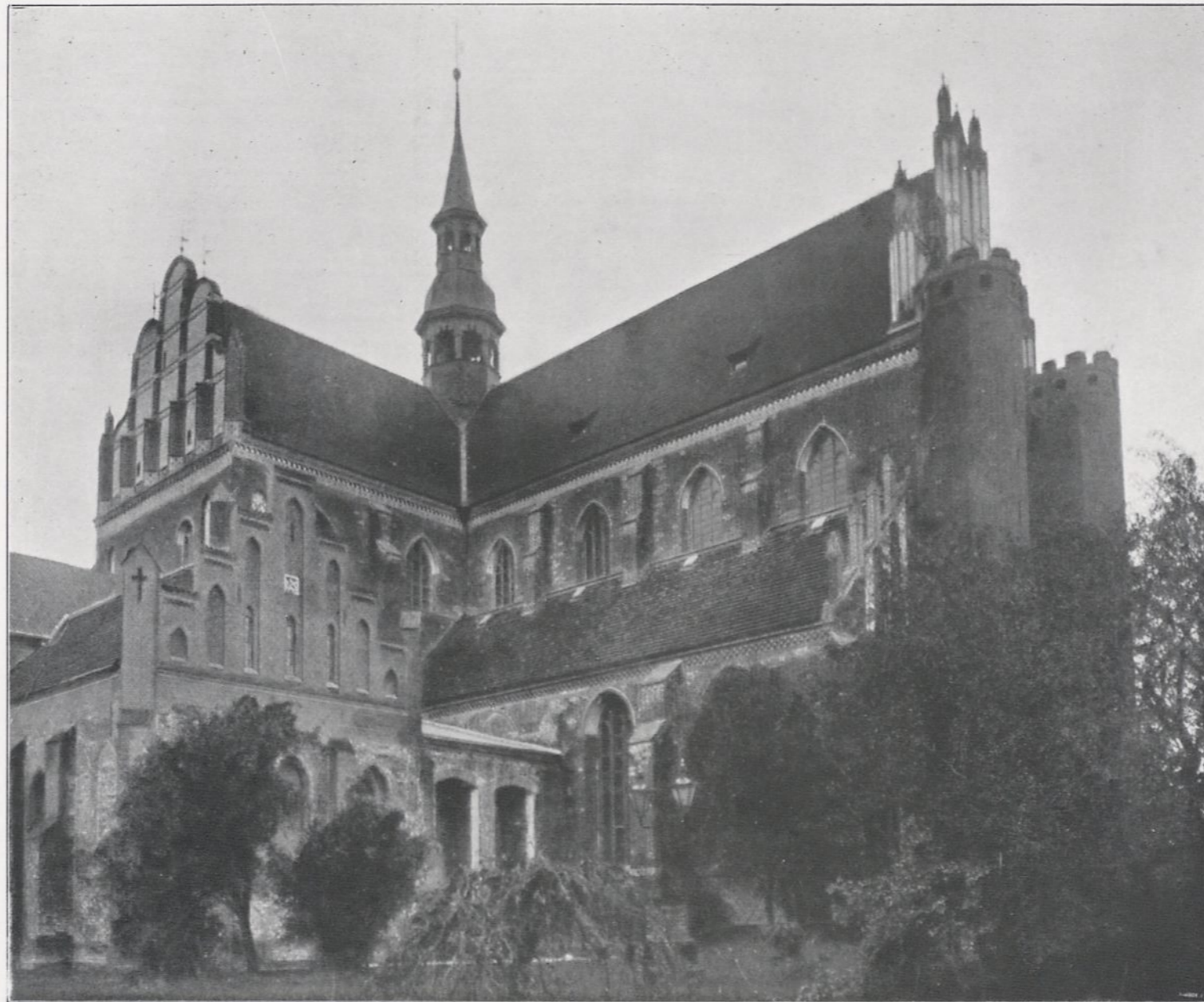
KOŚCIÓŁ W MIŁOBĄDZIU NA KASZUBACH OD WSCHODU.

ZE ŚCIANĄ SZCZYTOWĄ PO NAD ŁĘKIEM TĘCZOWYM O STERCZYNACH CEGŁĄ KRYTYCH I O WNEKACH DWUDZIELNYCH, WRESZCIE O SYGNATURCE MUROWANEJ Z CEGŁY, PO NAD SZCZYTEM. KAŻDA WNEKA PO MIĘDZY STERCZYNAMI INACZEJ UWIEŃCZONA.

KATEDRA OBRZĄDKU GRECKIEGO POD WEZWANIEM Ś-GO JERZEGO WE LWOWIE.

BUDOWA WZNIESIONA W ROKU 1746 STARANIEM ATANAZEGO SZEPTYCKIEGO, BISKUPA LWOWSKIEGO NA MIEJSCU CERKWI PIERWOTNEJ Z XIV WIEKU POCHODZĄCEJ, A ZBUDOWANEJ WEDLE PLANU DOREGO. — STYL BAROKOWY, NA SZCZYCIE OD PRZODU POSTAĆ ŚW. JERZEGO NA KONIU. PAŁAC ARCYBISKUPI OBOK, TAKŻE W STYLU BAROKOWYM — (WEDLE FOTOGRAFII E. TRZEMESKIEGO).

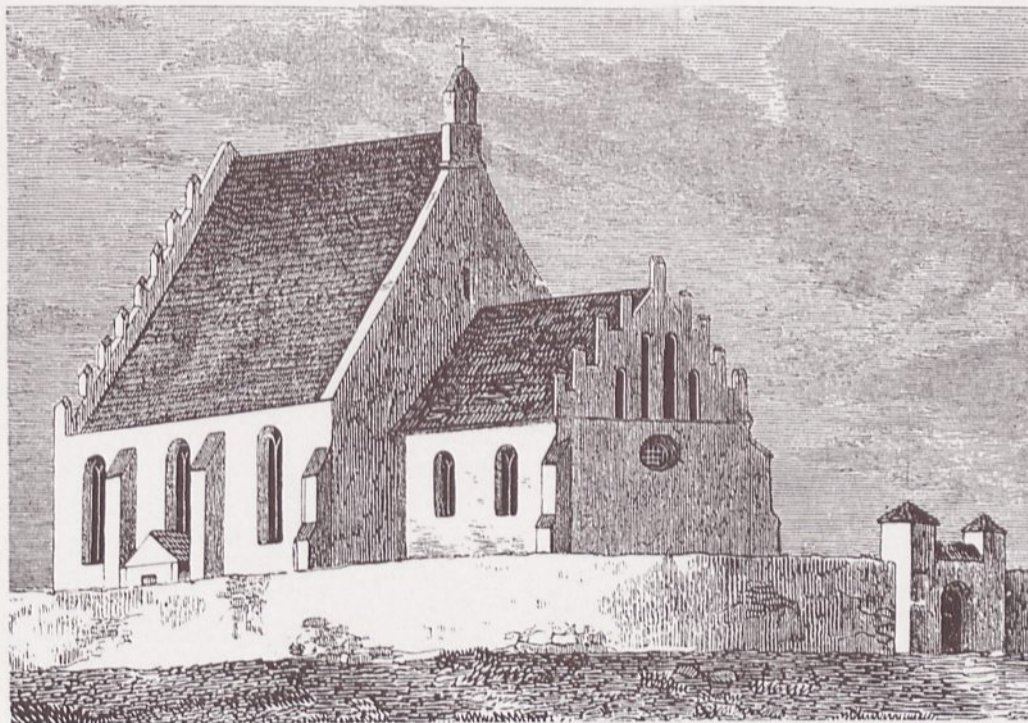

OPACTWO W PEPLINIE W POMERALJI NAD RZEKĄ PEPLĄ.
(WOJEWÓDZTWO POMORSKIE)

ZALOŻONE POD WEZWANIEM N. M. P. W ROKU 1274 PRZEZ MSZCZUJA (CZYLI MŚCIWOJA) Z PRZENIESIENIEM ZAKONNIKÓW CYSTER-
SKICH, Z «NOWIN DOBRANY», GDZIE UMIEŚCIŁ ICH BYŁ SAMBOR KSIĄŻĘ POMORSKI. — ZALOŻENIE TRZYNAWOWE, CHÓR TRZYNA-
WOWY PROSTOLINIJNIE ZAKOŃCZONY, Z KRZYŻEM DWUNAWOWYM. — ŁĘKI ODPORNE POD DACHAMI NAW BOCZNYCH. PIĘKNE WZORY
SZCZYTÓW NADWIŚLAŃSKICH. — CAŁOŚĆ W STYLU GOTYCKIM. — ZABYTEK ZNISZCZONY W WOJNIE Z KRZYŻAKAMI 1433 ROKU.

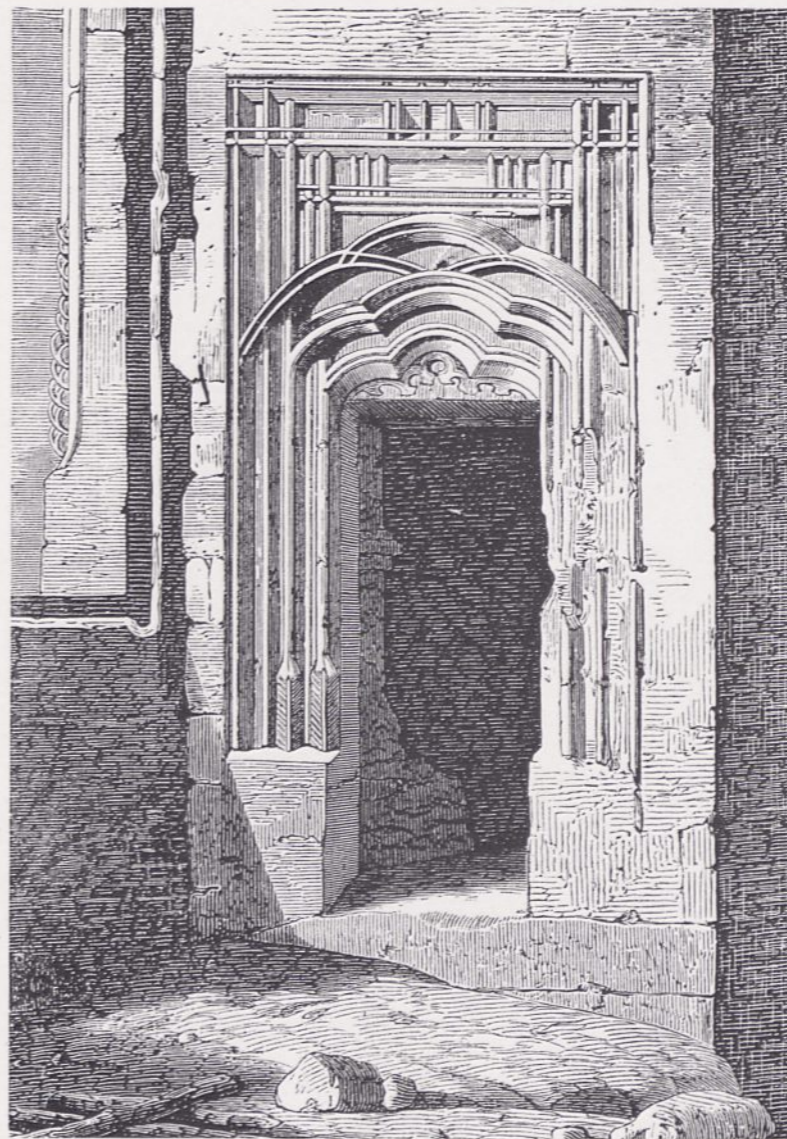
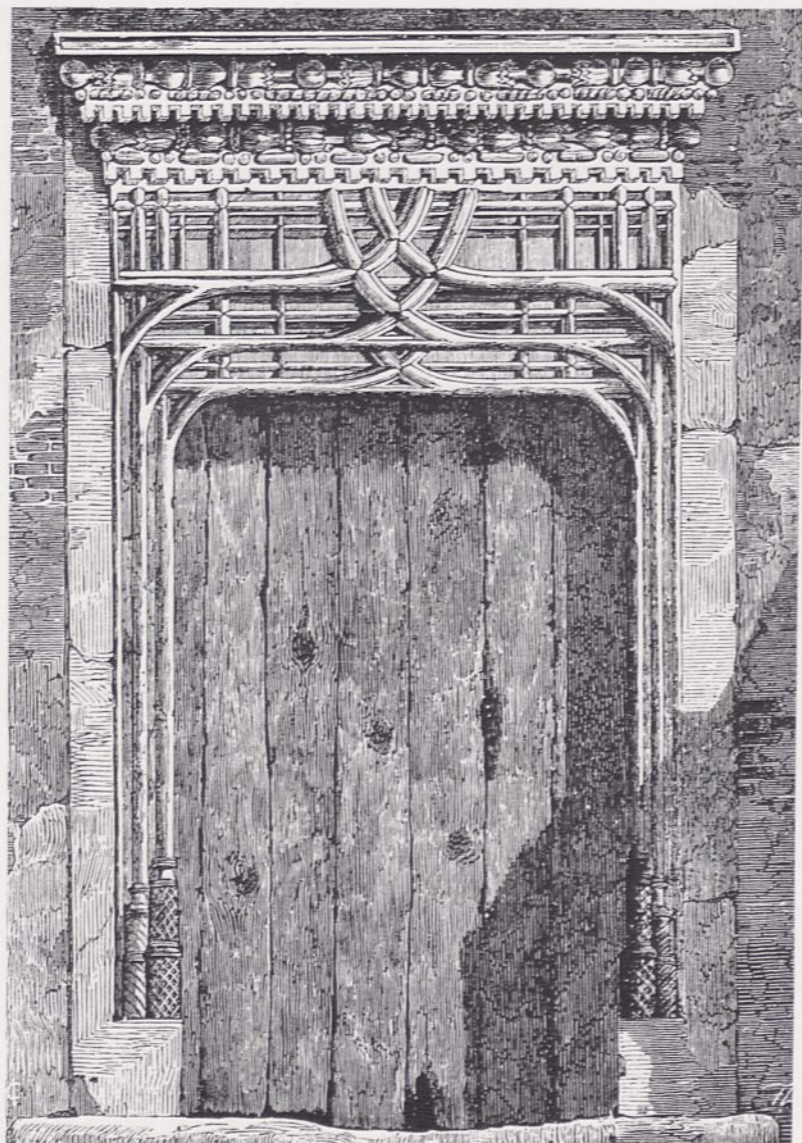

KOŚCIÓŁ PANNY MARJI NA NOWEM MIEŚCIE W WARSZAWIE,
 ZAŁOŻONY NA MIEJSCU STAREJ ŚWIĄTYNI POGAŃSKIEJ PRZEZ KSIĘŻNĘ ANNĘ, ŻONĘ JANUSZA
 STARSZEGO, KSIĘCIA MAZOWIECKIEGO, — POŚWIĘCONY 1411 R. — W WOJNIE SZWEDZKIEJ 1660
 ZNISZCZONY. — ODBUDOWANY PRZEZ KRÓLA JANA III. ZNÓW ULEGŁ POTEM RUINIE. NA WIEŻY
 WNĘKI O DWU NAŁĘCZACH. (TYG. ILLUSTR. 1864. STR. 40)

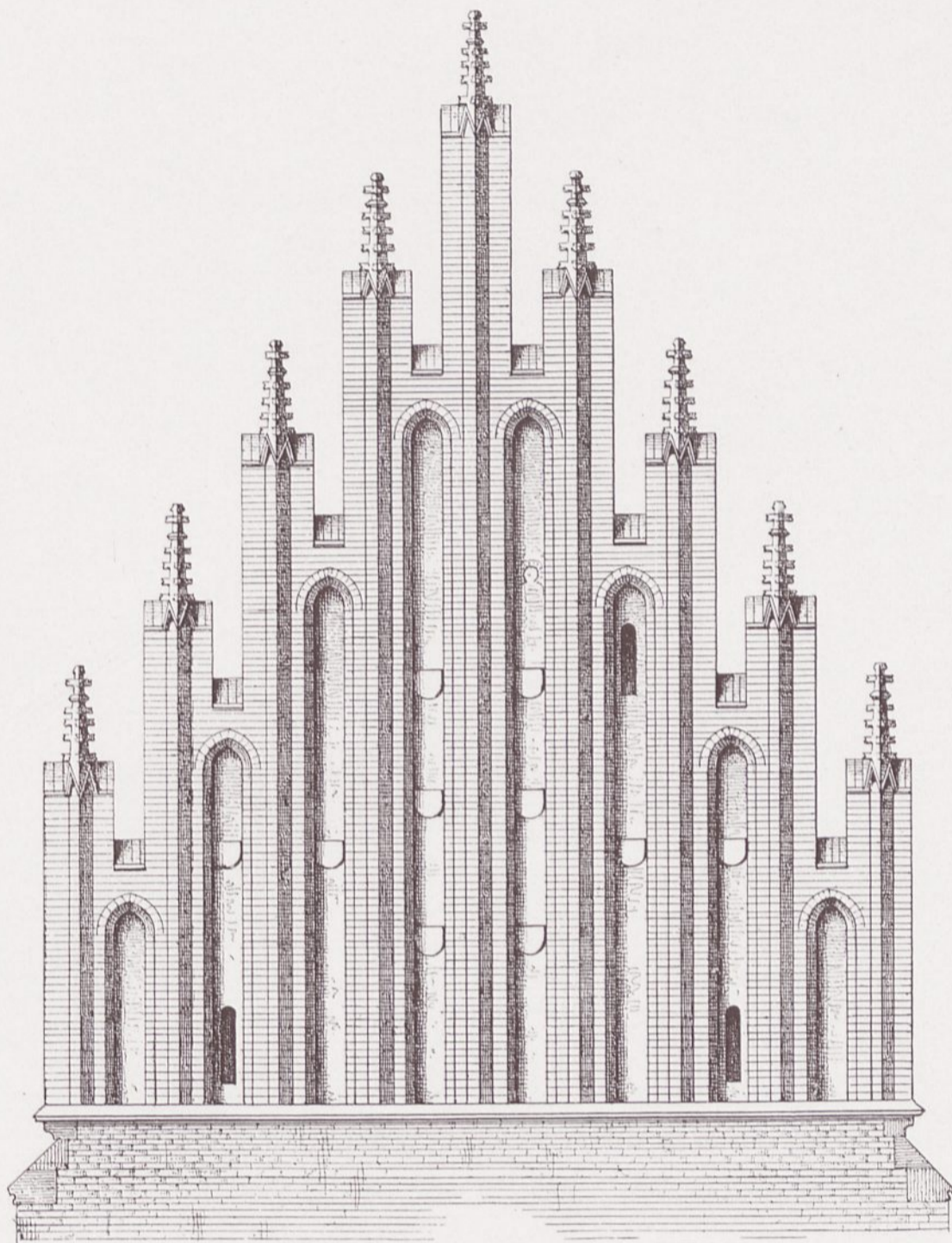
KOŚCIÓŁ W PIOTRKOWICACH KOŁO OLEŚNICY I SZYDŁOWCA,
 POWIAT STOBNICKI.

ZBUDOWANY W WIEKU XV. Z BIAŁEGO KAMIENIA, MA SZCZYTNY Z CEGŁY A STERCZYNY
 Z CIOSU. NAD DRZWIAMI WCHODOWEMI HERB GRYF. — (TYG. ILLUSTR. 1862. STR. 88).

ODRZWIĄ ZAMKU W PIOTRKOWIE TRYBUNALSKIM,

GDZIE BYŁO NAPRZÓD KRÓLÓW, POTEM STAROSTÓW KRÓLEWSKICH MIESZKANIE. — MICHAŁ WARZYCKI, MIECZNIK KORONNY, STAROSTA PIOTRKOWSKI, ZAMEK TEN, ZNISZCZONY PRZEZ WOJNY SZWEDZKIE, ODNOWIŁ OKOŁO R. 1670 I ZAŁOŻYŁ DACH W MIEJSCE DACHU »POGRĄŻONEGO« Z CZASÓW ZYGMUNTA AUGUSTA POCHODZĄCEGO, MIĘDZY ATTYKAMI ZE STERCZYNAMI SIĘ MIESZCZĄCEGO. — (TYG. ILLUSTR. R. 1864. STR. 152). — DO TABL 173.

KRAKÓW.

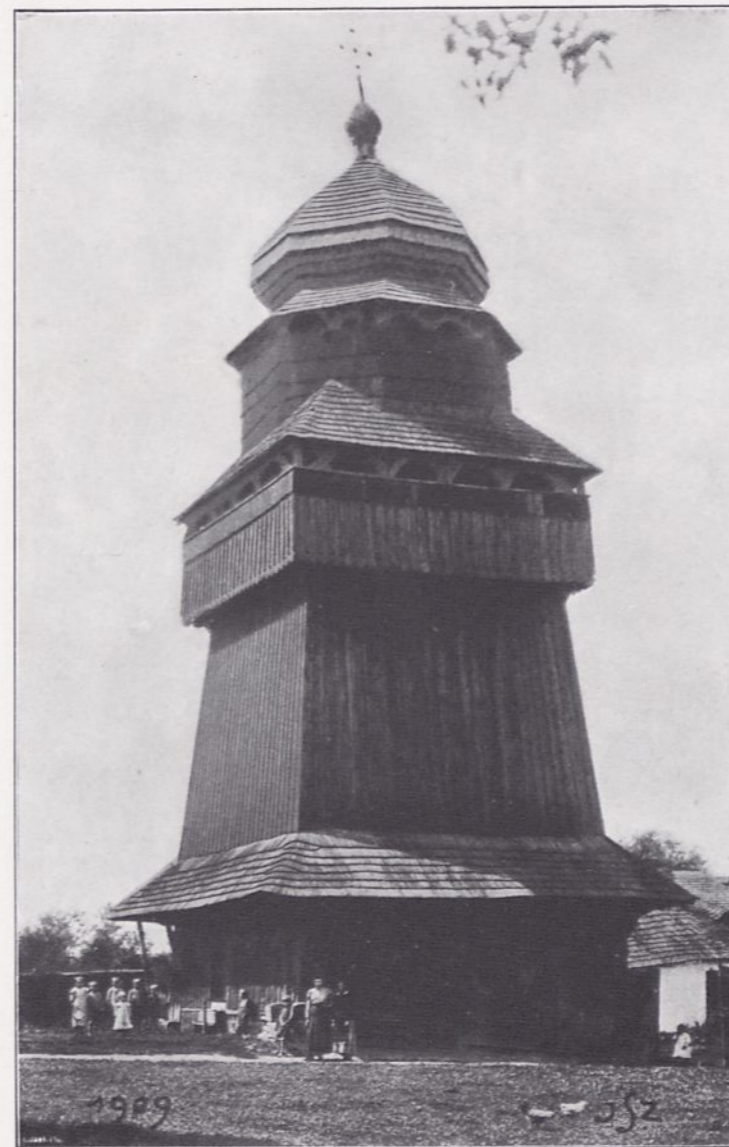
KOŚCIÓŁ O. O. DOMINIKANÓW

SZCZYT ZACHODNI, PRZEBUDOWANY PO POŻARZE W R. 1850 PRZEZ ŻEBRAWSKIEGO TEOFILA WEDLE WZORU PIERWOTNEGO. — WNĘKI POMIĘDZY LASKOWANIAMI BYŁY GDZIEGDIEMALOWANE I 8. TARCZAMI HERBOWEMI DOBRODZIEJÓW KOŚCIOŁA OZDOBIONE — MIĘDZY INNEMI ODROWAŻ. CHARAKTERYSTYCZNA ZNOWU TA LASKA ZE STERCZYŃĄ I IGLICĄ NA OSI SZCZYTU: W STYLU NADWIŚLAŃSKIM. —
(Z DZIEŁA A. ESSENWEINA).

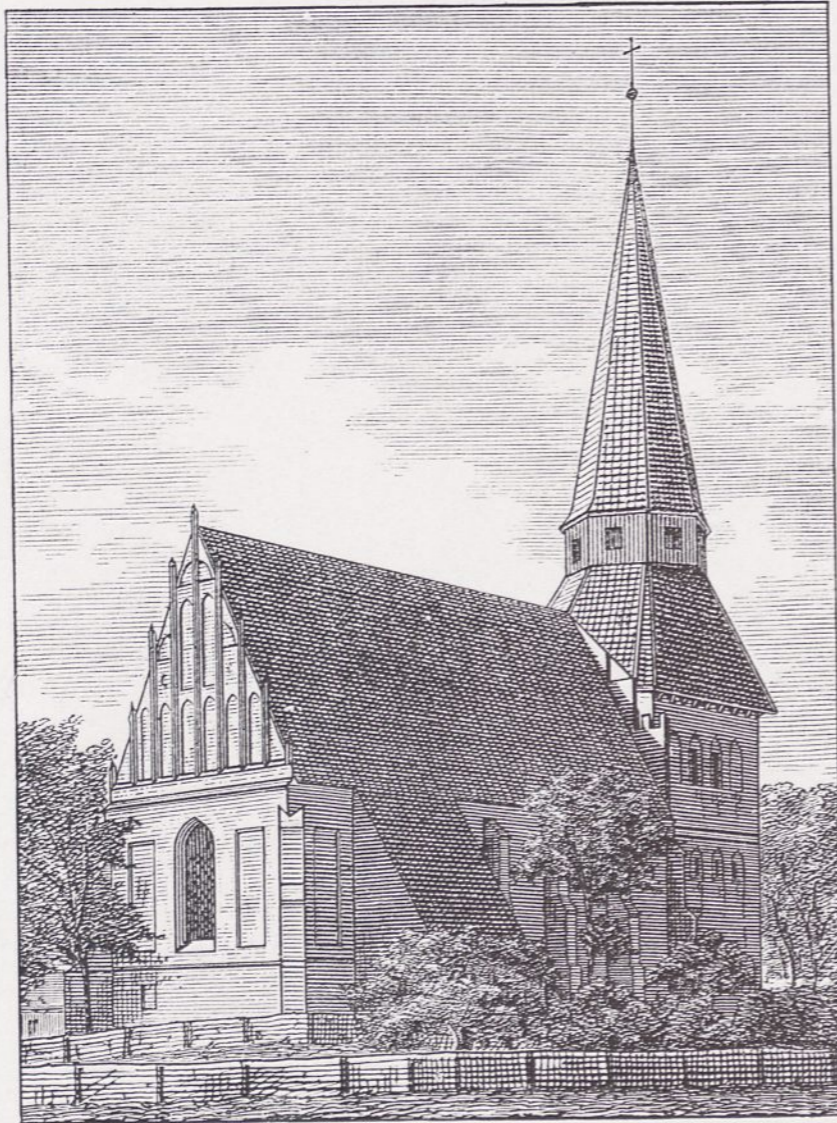
SZCZEGÓŁ CERKWI ŚW. JURA W DROHOBYCZU Z PODCINIAMI PIĘTROWYMI.

BUDOWA PRAWDOPODOBNIE Z R. 1543. WEDLE PODANIA PRZENIESIONA Z ZADNIESTRZA. (OBA ZDJĘCIA WŁASNE).
DO TABL. 152. TOMU II. «SKARBU ARCH. W POLSCE».

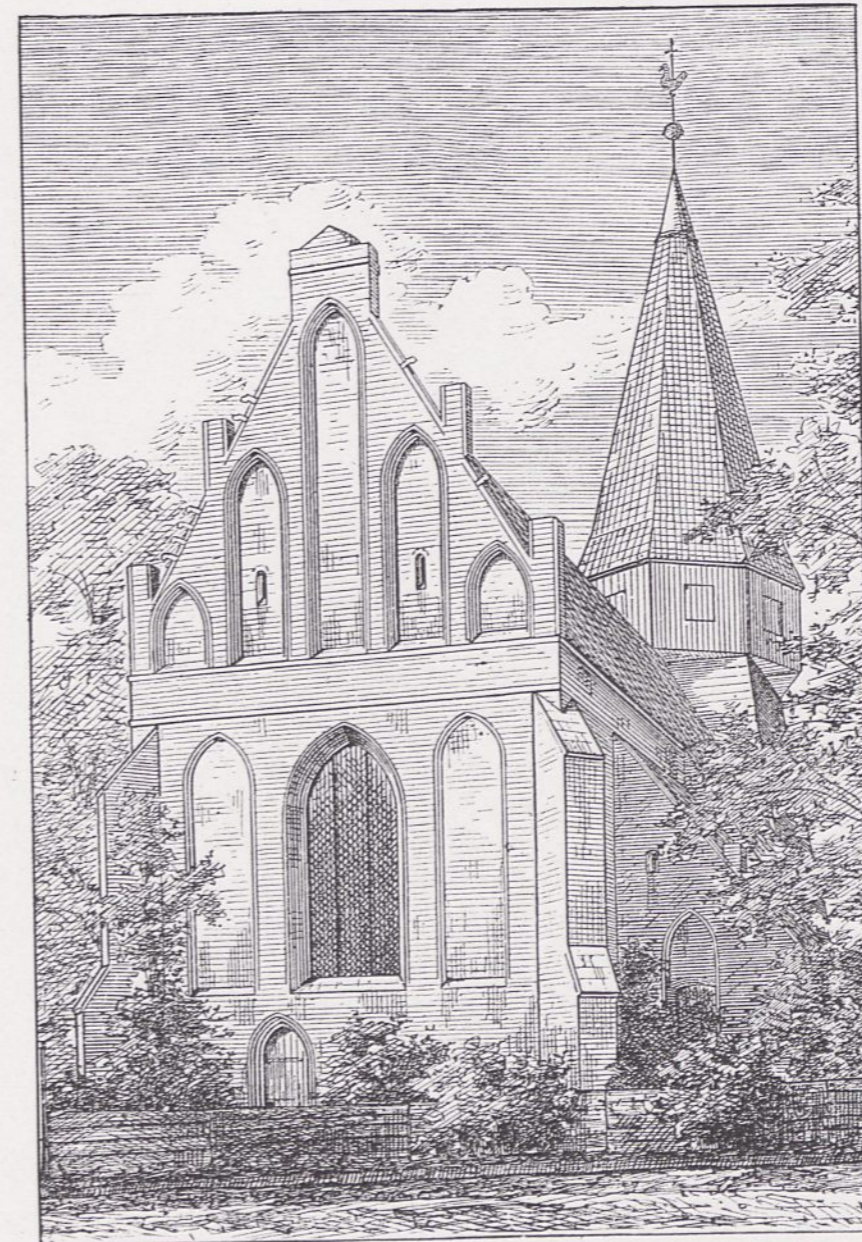

DZWONNICA PRZY CERKWI ŚW. JURA W DROHOBYCZU.

(NA TABL. 152 ZASZŁA OMYŁKA, ALBOWIEM WIDOK PO LEWEJ STRONIE PRZEKROJU WYOBRAŻA CERKIEW ŚWIĘTEGO JERZEGO W DROHOBYCZU, a PRZEKRÓJ CERKWI w ROZDOLE ODNOSI SIĘ DO TABLICY 133).

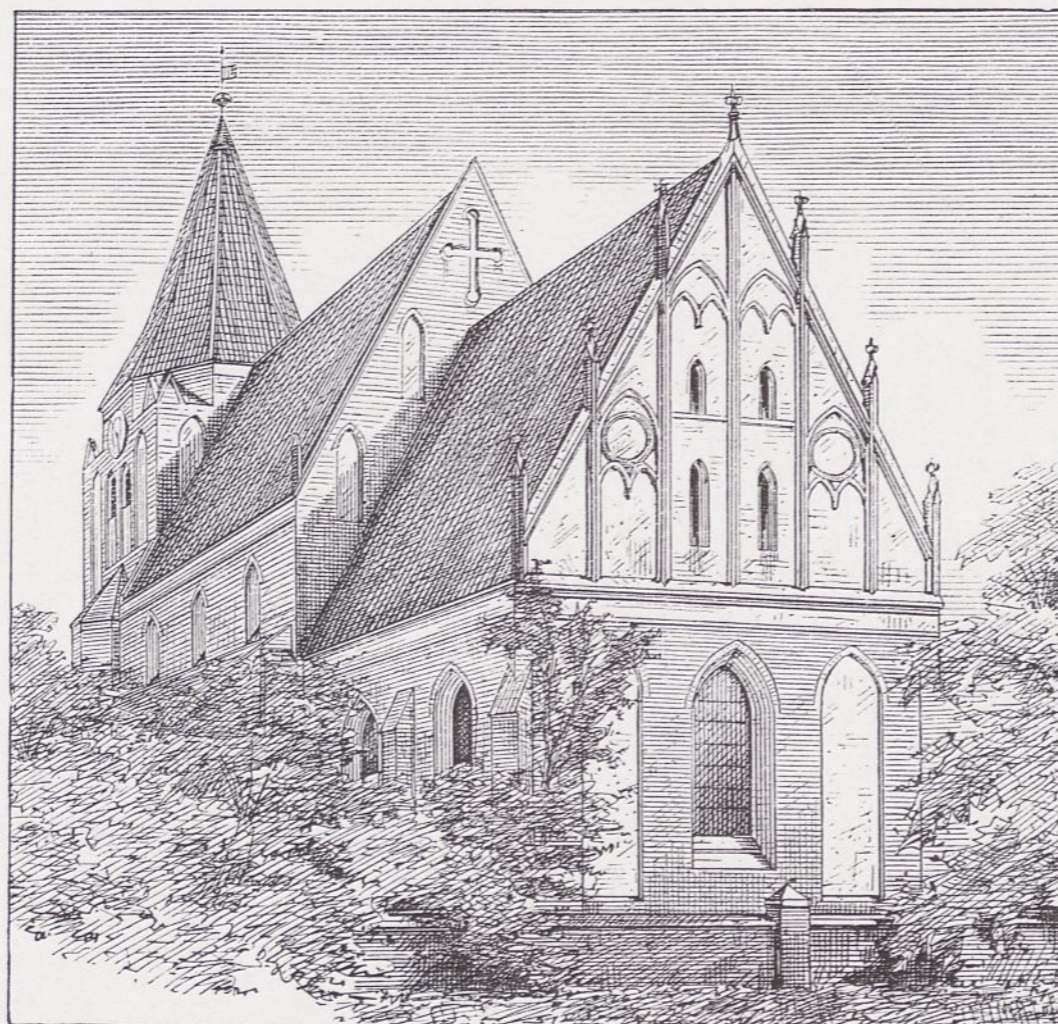
STEBLEWO NA KASZUBACH.
SZCZYT KOŚCIOŁA OD STRONY KAPŁAŃSKIEJ.

TRUTENÓW. — KASZUBY.
KOŚCIÓŁ OD CZĘŚCI KAPŁAŃSKIEJ ZE SZCZYTEM.

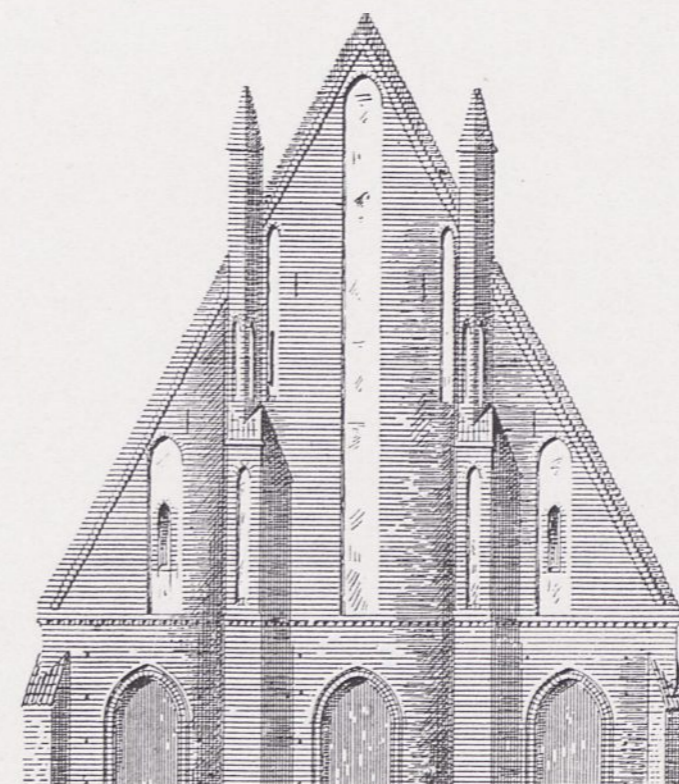
STYL NADWIŚLAŃSKI.

OBA RYSUNKI JAK I RYS. Z TABL. 178 Z DZIEŁA: »DIE EAU- UND KUNSTDENKMÄLER DES LANDKREISES DANZIG. — DANZIG 1885.
DO TABL. 178 TOMU II »SKARBU ARCHITEKTURY W POLSCE«.

KOŚCIÓŁ W PRUSZCZU NA KASZUBACH ZE SZCZYTAMI
OD CZĘŚCI KAPŁAŃSKIEJ.

Z DZIEŁA: DIE BAU- UND KUNSTDENKMÄLER DES LANDKREISES DANZIG.

KOŚCIÓŁ PARAFJALNY. — OLEŚNA.
SZŁASK.

Z DZIEŁA: SCHLESISCHE KUNSTDENKMÄLER TABL. 17.

STYL NADWIŚLAŃSKI.

SŁUCHALNIA CZYLI KONFESJONAŁ Z KOŚCIOŁA
ŚW. JANA W WARSZAWIE.

STYL BAROKOWY. — (WIEK XVIII.). Z ALBUMU ARCHITEKTONICZNEGO W. J. MARCONI.

FIGURA PRZY GOŚCIŃCU z TŁUSTEGO
DO BUCZACZA, WYOBRAŻAJĄCA
Św. JANA NEPOMUCENA — WIEK XVIII.

NA PIEDESTALE OD TYŁU ROK 1707. — ZDJĘCIE WŁASNE.

KOŚCIÓŁ DREWNIANY W SIEDLISKACH KOŁO BRZOSTKA W GALICJI.
ZBURZONY DOSZCZĘTNIE w R. 1904. — DZWONNICA NA PRZEDZIE NALEŻY DO WŁAŚCIWOŚCI NASZYCH
KOŚCIOŁÓW DREWNIANYCH.

RZEŻBA PŁASKA NA POMNIKU SPIŻOWYM FILIPA KALLIMACHA W KOŚCIELE O. O. DOMINIKANÓW W KRAKOWIE.

DZIEŁO NAJPIERWSZE TCHNĄCE JUŻ W ZDOBIENIU DUCHEM ODRODZENIA WŁOSKIEGO.
KONIEC WIEKU XV-go. — SZCZEGÓŁ Z OBRAMIENIA PO PRAWEJ RĘCE U DOŁU.
ARTYSTA WIT STWOSZ, — PRACOWNIA FISCHERA PIOTRA. — («ORNAMENT PŁASKI»
STAN. BARABASZA).

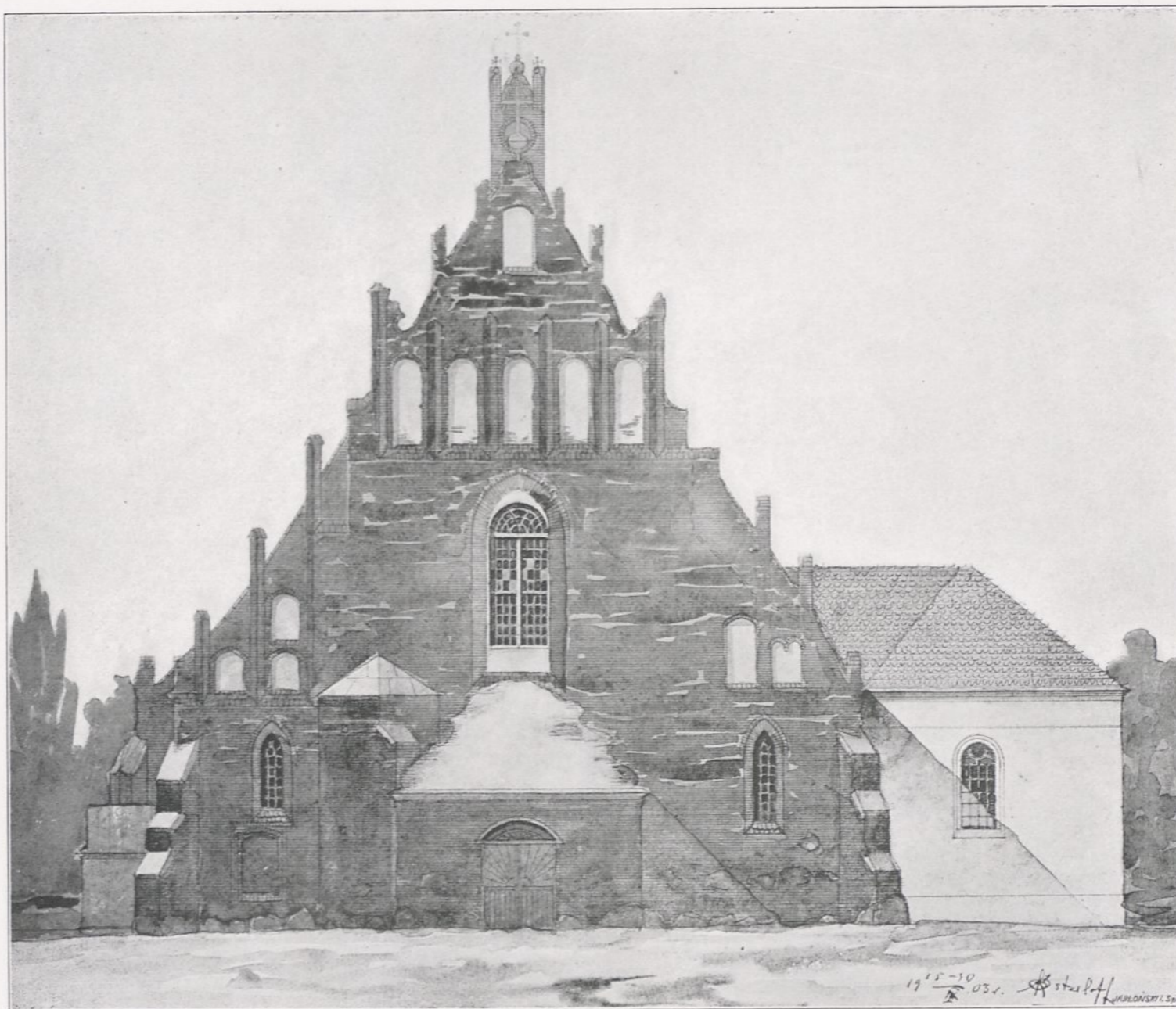
KRAKÓW. — STYL NADWIŚLAŃSKI.

SZCZYTY »COLLEGIUM IAGELLONICUM«
OD WSCHODU, WRAZ Z WYKUSZEM, WYCHO-
DZĄCYM ZE SALI »STUBA COMMUNIS«.

J. Smolinski
1896.

KOŚCIÓŁ Ś-TEJ ANNY. — DACH SYNAGOGI
I DOMKI DREWNIANE w KAZIMIERZU LU-
BELSKIM CZYLI DOLNYM — NAD WISŁĄ.
(POWIAT NOWO-ALEKSANDRYJSKI)

KOŚCIÓŁ W MAKOWIE, KOŁO ŁOMŻY W KRÓLESTWIE POLSKIM.

WYSTAWIONY PRAWDOPODOBNIE W R. 1200, ALE WIELOKROTNIE PRZERABIANY. WIDOK OD PRZODU NA ŚCIANĘ SZCZYTOWĄ WŁAŚCIWĄ »STYLOWI NADWIŚLAŃSKIEMU« Z WNĘKAMI I STERCZYNAMI, PRZYZEM UWAGĘ ZWRACA WNĘKA O »DWU-NAŁĘCZY«, PO PRAWEJ RĘCE Z KRAJU — JAKO PIERWIASTEK STAŁE SIĘ POWTARZAJĄCY W STYLU NADWIŚLAŃSKIM. — WIEK XV. — ZDJĘCIE I AKWARELA INŻ. ARCH. KAROLA OSTERLOFFA Z WARSZAWY.

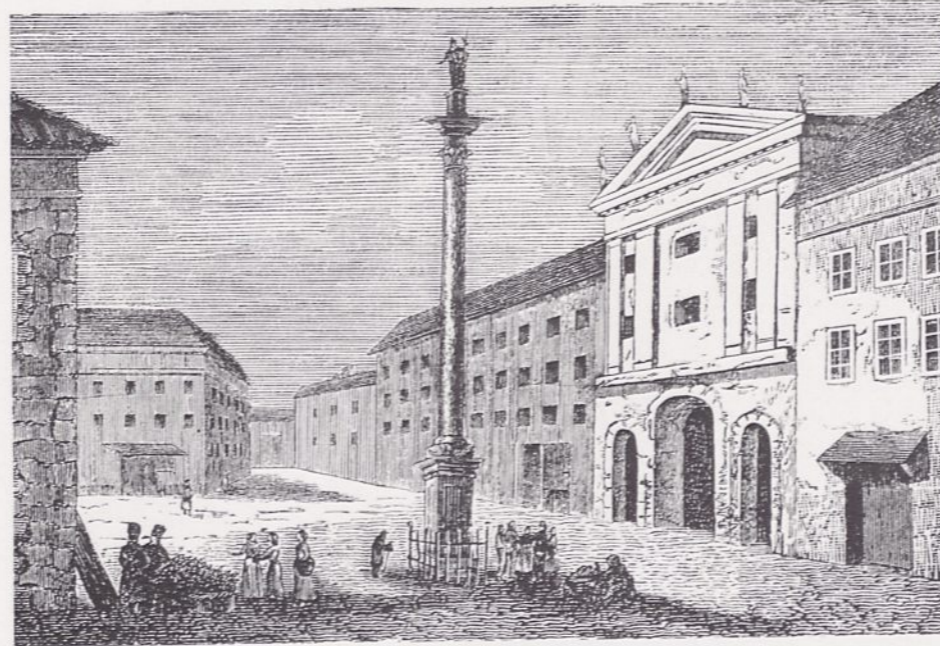

KOŚCIÓŁ PARAFJALNY W MAKOWIE, W MIEŚCIE POWIATOWEM KOŁO ŁOMŻY
NAD RZEKĄ ORZYCĄ. — POD WEZWANIEM BOŻEGO CIAŁA.

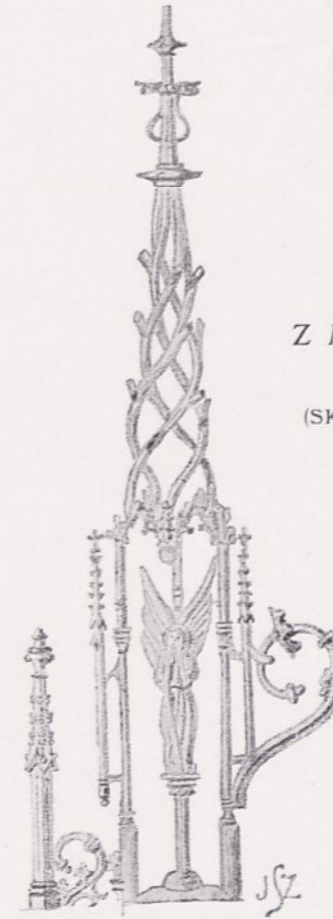
CALY KOŚCIÓŁ Z CEGLY CZERWONEJ. SZCZYT NAD ŁĘKIEM TĘCZOWYM Z WNĘKAMI, STERCZYNAMI I ŚLADEM SYGNATURKI
MUROWANEJ. — NA ŚCIANIE CZĘŚCI KAPLAŃSKIEJ DWIE WNĘKI O «DWUNAŁĘCZACH» (DO TABL. 193). — WIEK XV i XVII.
ZDJĘCIE i AKWARELA INŻ. ARCH. KAROLA OSTERLOFFA Z WARSZAWY

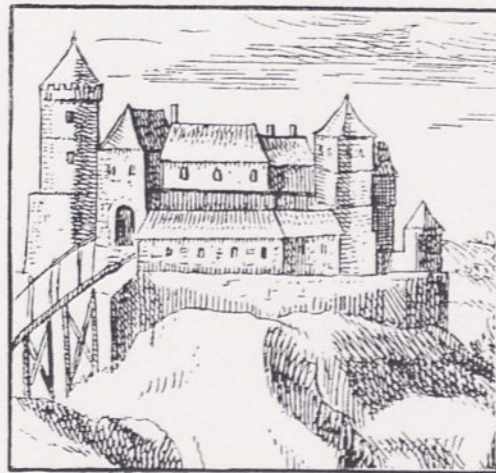
GŁOWICA
Z CZERWIŃSKA.
STYL ROMAŃSKI.
(DO TABL. 125).

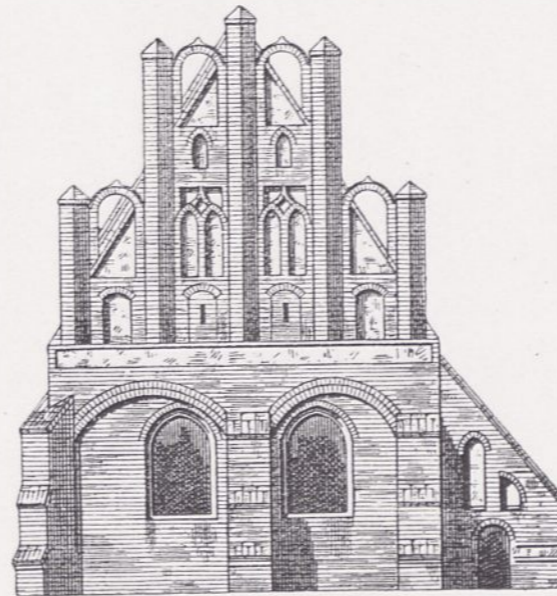
BRAMA KRAKOWSKA W WARSZAWIE, NIEDALEKO
KOLUMNY ZYGMUNTA. —
ZBURZONA W R. 1865. — TYG. ILLUSTR. 1865. STR. 293.

SZCZEGÓŁ
Z MONSTRANCJI
GOTYCKIEJ.
(SKARBIEC KOŚCIOŁA
PARAFJALNEGO
W ŻMIGRODZIE).
RYS. ARCH. J. S. Z.

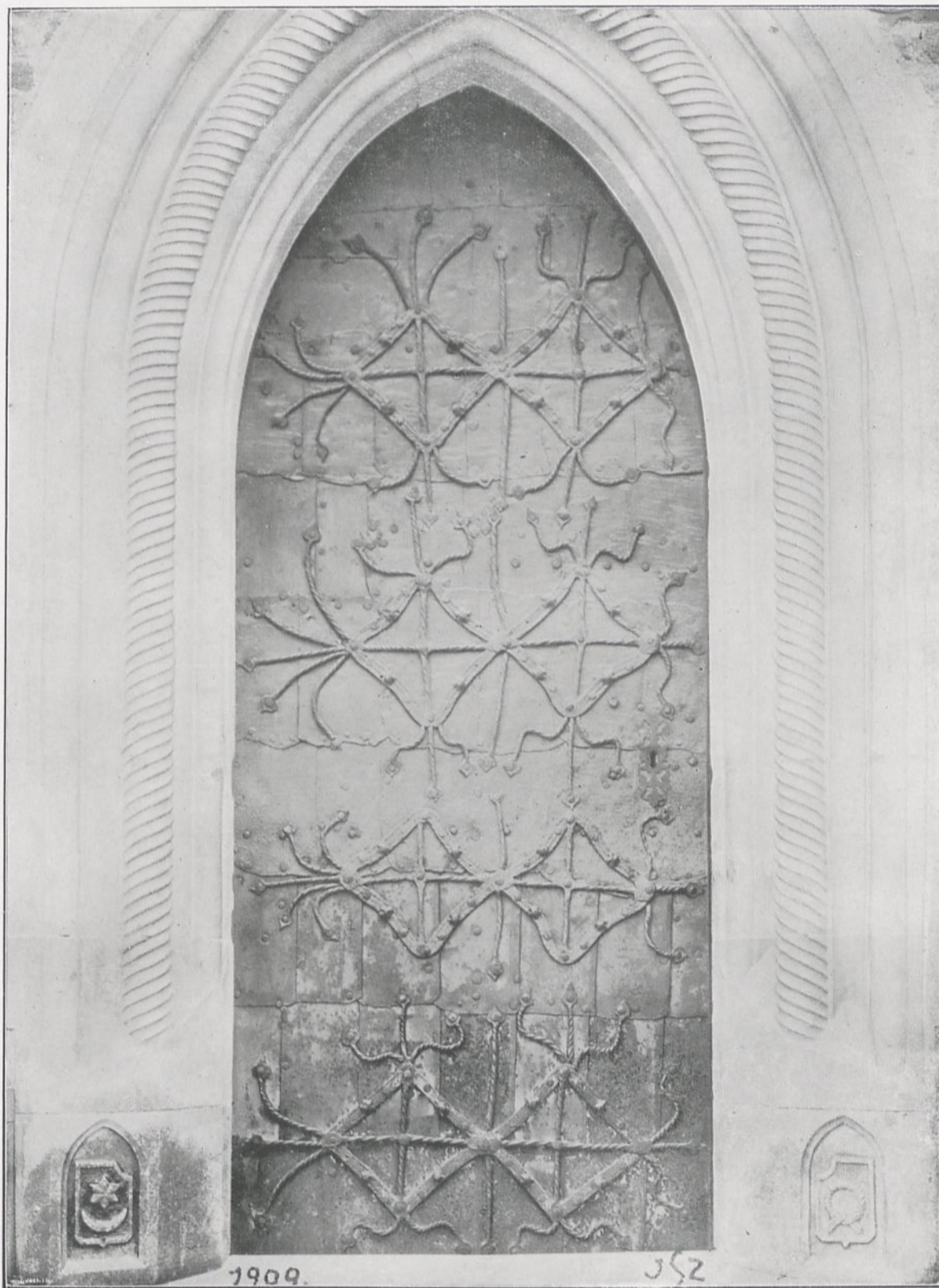
ZAMEK LANCKOROŃSKI,
WEDLE MIEDZIORYTU STARODAWNEGO
Z ROKU 1600, PRZEDSTAWIAJĄCEGO
»MONS CALVARIAE«.

SZCZYT KOŚCIOŁA W OSYCZU NA KASZUBACH,
KOŁO GDAŃSKA.
CIEKAWY OKAZ »STYLU NADWIŚLAŃSKIEGO«. Z DZIEŁA »DENKMÄLER DES LANDKREISES
DANZIG.

SZCZEGÓŁ OKUCIA
Z DRZWI KOŚCIOŁA
Św. ANNY W LUBLINIE.

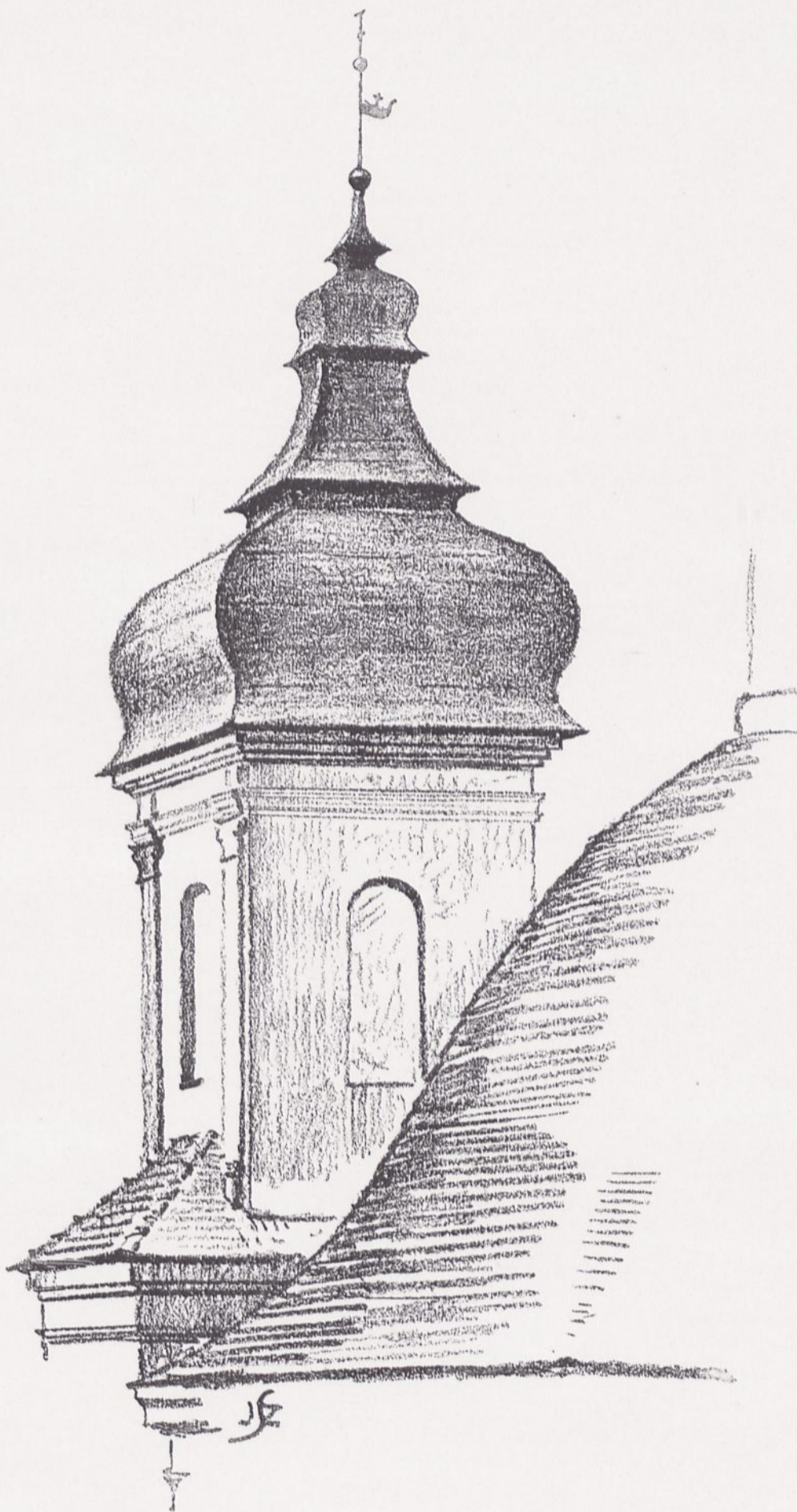

DRZWI ŻELAZNE, DO ZAKRYSTJI PROWADZĄCE, PRZY KOŚCIELE
PARAFJALNYM W DROHOBYCZU
(MIĘDZY PRZEMYSŁEM A STRYJEM).

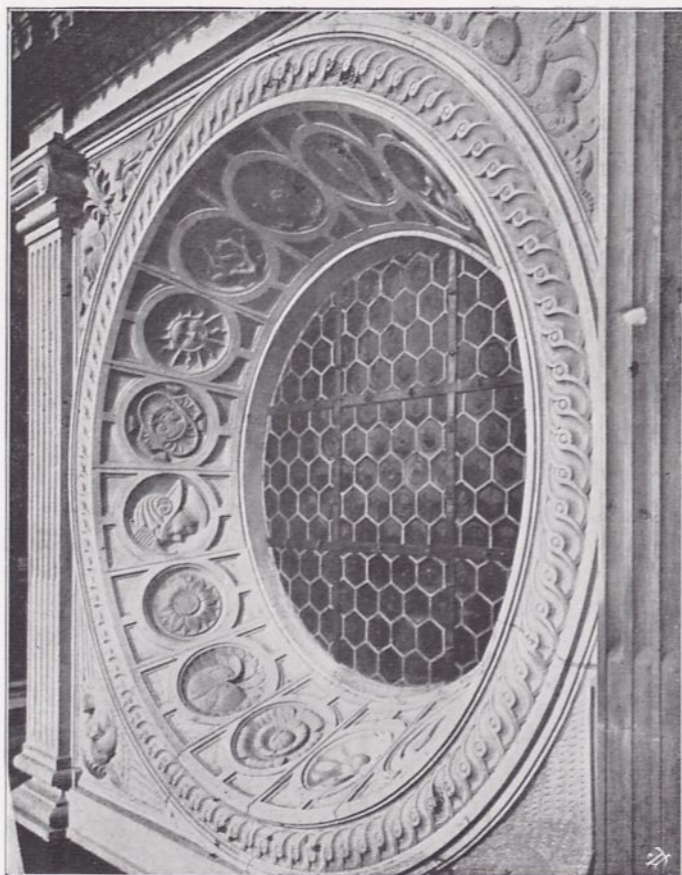
POCHODZĄ Z KOŚCIOŁA PIERWOTNEGO. PRZY PRZERÓBKACH W WIEKU XIX JEDNE DRZWI TU OSA-
DZONO, DRUGIE DO SKARBCA DANO. PIĘKNA ROBOTA KOWALSKA XV WIEKU, STANOWIĄCA
CHARAKTER »STYLU NADWIŚLAŃSKIEGO«. ODRZWIĄ KAMIENNE SĄ DZIEŁEM ZESZŁEGO WIEKU.

ZDOBIENIE KRATY
PRZED KAPLICĄ
ZYGMUNTOWSKĄ
NA WAWELU.
Z DZIEŁA ST. BARABASZA.

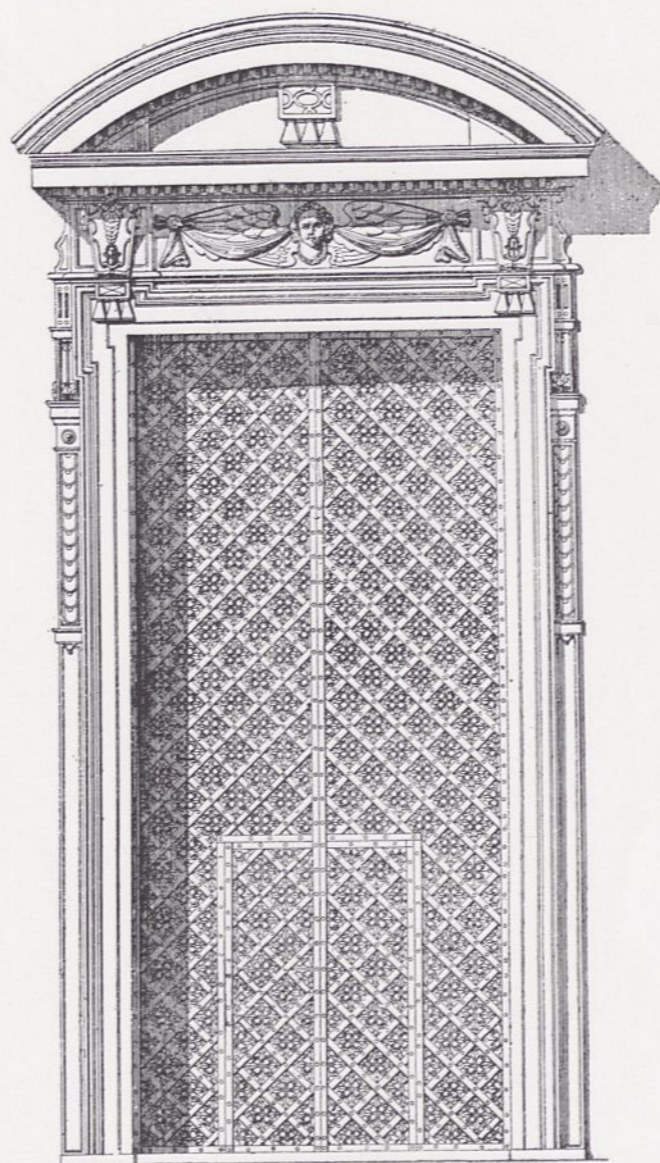

SZCZEGÓŁ ZWIĘCZENIA WIEŻY Z KOŚCIOŁA
O. O. FRANCISZKANÓW W POZNANIU.

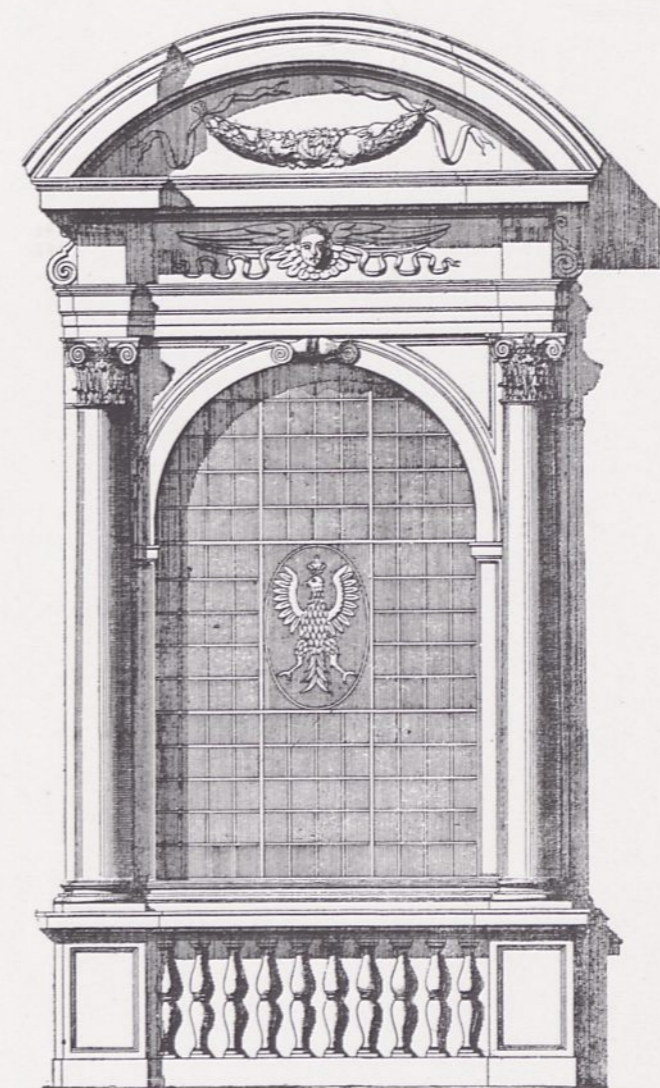

WIDOK OBRAMIENIA OKIENNEGO
Z KAPLICY ZYGMUNTOWSKIEJ
NA WAWELU.

DZIEŁO BARTŁOMIEJA BERECCI FLORENTCZYKA.
XVI WIEK.

DRZWI GŁÓWNE DO KOŚCIOŁA
ŚW. PIOTRA W KRAKOWIE.
KOŚCIÓŁ ROZPOCZĘTY W R 1597.

OKNO Z KOŚCIOŁA ŚW. PIOTRA
W KRAKOWIE.

POMYSŁU JEZUITY JÓZEFA BUCCIUSZA — I JANA
MARJI BERNARDONI'EGO, MEDJOLAŃCZYKA.

SZCZEGÓŁ PRZEDNIEJ WYSTAWY RATUSZA W BUCZACZU
NA PODOLU Z XVIII. WIEKU.

DZIEŁO PRZEPIĘKNE W STYLU BAROKOWYM NALEŻY DO NAJOKAZALSZYCH ZABYTKÓW ARCHITEKTURY ŚWIECKIEJ
W POLSCE. (DO TAB. XCVIII. TOM I. «SKARB ARCHITEKTURY W POLSCE»). WEDLE FOTOGRAFJI
NIEMANDA Z BUCZACZA.

KATEDRA WE WŁOCŁAWKU, STOLICY NA KUJAWACH — W STANIE Z R. 1868 PRZED PRZEBUDOWANIEM.

ZAŁOŻONA W ROKU 1340 PRZEZ MACIEJA GOLANCZEWSKIEGO, BISKUPA KUJAWSKIEGO, DOKOŃCZONA PRZEZ BISKUPA ZBYLUTĄ GOLANCZEWSKIEGO 1383 R. — POŚWIĘCONA 1411 ROKU. — CAŁA BYŁA ZBUDOWANA Z CEGŁY BEZ KAMIENIA. DZWONNICA O 4 WIEŻYCKACH NAROŻNYCH JEST CHARAKTERYSTYCZNĄ. NA PRZEDZIE KOŚCIOŁA SZCZYT NADWIŚLAŃSKI.

(Z »KŁOSÓW 1868 NR. 148, STR. 241).

WYDZIAŁ ARCHITEKTURY
KATEDRA HISTORII
ARCHITEKTURY POLSKIEJ,
POLITECHNIKA WROCLAWSKA

472 n 71/2